

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
15. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 21.2.2002.godine s početkom u 11:00 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
SEJFUDIN TOKIĆ

Poštovani delegati, izaslanici Doma naroda Parlamentarne skupštine, poštovani gosti, predstavnici medija otvaram 15.sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Sjednici je prisutno 14 izaslanika – delegata, od toga 5 iz reda bošnjačkog naroda, 4 iz reda hrvatskog naroda i 5 iz reda srpskog naroda. Gospodin Ivo Divković zbog službenih obaveza najavio je izostanak na ovoj sjednici Doma naroda.

Budući da postoji kvorum za punovažno odlučivanje za 15.sjednicu predlažem sljedeći dnevni red. Pročitat ću zbog stenograma prijedlog dnevnog reda koji ste dobili.

1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja;
2. Zapisnik 14.sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH;
3. Imenovanje članova za zajedničke komisije oba doma Parlamentarne skupštine BiH za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu:
 - a) Zakona o državnoj službi u institucijama BiH,
 - b) Zakona o zaštiti potrošača u BiH,
 - c) Zakon o autorskom pravu i drugim pravima u BiH,
 - d) Zakon o prvobranilaštву u BiH,
4. Izjašnjavanje o razmatranju po članu 100. Poslovnika Doma naroda Zakon o izmjenama i dopunama zakona o carinskoj politici - predlagači Tokić-Turjačanin;
5. Izjašnjavanje o razmatranju po članu 100. Poslovnika Doma naroda Zakon o administrativnim taksama i tarifa administrativnih taksi – predlagači Tokić-Turjačanin;
6. Izjašnjavanje o razmatranju po članu 100. Poslovnika Doma naroda Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama – predlagači Tokić-Turjačanin;
7. Izjašnjavanje o razmatranju po 100. Poslovnika Doma naroda zakon o osnivanju instituta za akreditiranje BiH – predlagači Tokić-Turjačanin;
8. Izjašnjavanje o razmatranju po članu 100. Poslovnika Doma naroda Zakon o sudu – predlagači Tokić-Turjačanin;

9. Izjašnjenje o razmatranju po članu 100. Poslovnika o radu Doma naroda zakon o ombudsmenu za ljudska prava BiH – predlagači Tokić-Turjačanin;
10. Prijedlog zakona o prenosu regulatoru i operatoru sistema el. energije – predlagač Vijeće minisitara, koliko znam i ovo je po članu 100;
11. Izjašnjenje Doma naroda da se Zakon o namjeni i korištenju imovine koju BiH dobija po Sporazumu o pitanjima sukcesije bivše SFRJ razmatra po članu 99. Poslovnika. Predlagač ovog zakona je Vijeće minisitara. Mi danas trebamo se izjasniti o skraćenoj proceduri;
12. Zakon o društvu Crvenog krsta/križa BiH predlagač Vijeće ministara – prvo čitanje;
13. Prijedlog zakona o upotrebi i zaštiti znaka Crvenog krsta/križa i naziva društva Crvenog krsta/križa BiH – drugo čitanje;
14. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Centrlnoj banci u BiH predlagač Predsjedništvo – prvo čitanje;
15. Prijem BiH u Vijeće Evrope:
 - a) Izvještaj o radu delegacije Parlamentarne skupštine BiH u Vijeću Evrope za period juni-januar 2001. – 2002.;
 - b) Mišljenje Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope o zahtjevu BiH za članstvo u Vijeće Evrope, broj 234 2002.godine, usvojen od Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope 22.januara 2002.,
 - c) Prijedlog Operativnog plana, ispunjavanja obaveza povodom zahtjeva BiH za članstvo u Vijeće Evrope broj 234 2002.godina,
16. Aneks o postupanju službenika institucija BiH i entiteta prema osobama tzv. alžirske grupe, informacija – podnositelj Vijeće ministara;
17. Zakon o upravnom postupku predlagač Vijeće minisitara – prvo čitanje;
18. Protokol o osnivanju i funkcionisanju kulturnih centara između Vijeća minisitara BiH i Vlade Republike Turske – predlagač Predsjedništvo BiH;
19. Sporazum o saradnji u borbi protiv međunarodnog terorizma, nezakonite trgovine opojnim drogama, psihotropnim supstancama, organiziranog kriminala između Vijeća ministara i Vlade Republike Turske – predlagač Predsjedništvo;
20. Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta, koji se odnosi na prodaju djece, dječiju prostituticiju, dječiju pornografiju, predlagač Predsjedništvo BiH;
21. Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta koji se odnosi na angažiranje djece o oružanom sukobu – predlagač Predsjedništvo BiH;
22. Protokol uz konvenciju o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, također predlagač Predsjedništvo BiH;
23. Sporazum o razvojnog kreditu broj 35 38 Projekat razvoj zajednice između BiH i međunarodne asocijacija za razvoj;
24. Sporazum o razvojnog kreditu 3531 BOS Projekat tehničke pomoći za privatizaciju između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj Predsjedništvo BiH;
25. Sporazum o razvojnog kreditu broj 353 Drugi projekat lokalne inicijative između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj;

26. Sporazum o razvojnom kreditu broj 3531 – Projekat tehničke asocijacije za razvoj;
27. Zaključci Komisije za spoljnu i trgovinsku politiku o putovanjima parlamentarnih delegacija;
28. Prijedlog rezolucije o utvrđivanju smjernica za rješavanje pitanja izbjeglica iz Republike Hrvatske – predlagač delegat-izaslanik Nikola Špirić;
29. Prijedlog rezolucije o politici zdravlja za sve građane BiH – predlagač delegat – izaslanik Ibrahim Spahić;
30. Izvještaj o radu Komisije za finansijske i administrativne poslove Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Dobili ste materijale za sve tačke dnevnog reda, jedino nije bio stigao materijal za 26.tačku zaključci Komisije za spoljnu politiku jesu li stigli materijali. Nisu. Hoćemo li usvojiti. Rekli su da je Komisija završila svoj posao pa da uvrstimo u dnevni red, znajući da je Komisija i tokom sjednice će biti usvojeno. Je li Kolegij saglasan? Saglasan. Ovo je prijedlog dnevnog reda od strane Kolegija, usaglašen. Otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda. Da li se neko javlja za riječ? Za riječ se javio gospodin Turjačanin a potom gospodin Nikola Špirić. Izvolite uvaženi delegatu Turjačanin.

GORAN TURJAČANIN

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege delegati, uvaženi gosti, ja bih imao prvu intervenciju na stručne službe Doma, jer sam tek preključer na moju vlastitu intervenciju preko sekretarice koopredsjedavajućeg Špirića i na moje traženje dobio dnevni red, znači isključivo, ne putem redovne dostave kako sam očekivao da ću dobiti, nego sam dobio tek na osnovu intervencije preko sekretarice koopredsjedavajućeg. Moji telefoni, odnsono faksovi su dostupni, kako stranački tako i poslovni. Ne vidim razloga da se to nije moglo dostaviti i mimo moje intervencije od prije dva dana.

Druga stvar, na prošloj sjednici sam dao primjedbu oko označavanja, odnosno pločica koje stoje pred delegatima. Vidim da se tu ništa bitno nije poboljšalo prema pločicama u klubu srpskih delegata, uz svo obećanje predsjedavajućeg da će to biti korigovano do ove sjednice.

SEJFUDIN TOKIĆ

Uz konstataciju da vaše primjedbe nemaju karakter rasprave o dnevnom redu današnje sjednice Doma, ja bih vas zamolio sve delegate, izaslanike sve primjedbe koje imate na funkcionisanje Službe, da u skladu sa polovničkim vašim pravima, a obavezama sekretara, odnosno vršioca dužnosti sekretara Doma, to predočite Sekretaru Doma. Sekretar Doma će vas jednako čuti kad mu to kažete u vašoj ili njegovoj kancelariji kao i ovdje. Prema tome, neću ubuduće dozvoliti da se razgovori između izaslanika – delegata, članova ovog doma sa Službom i Sekretarijatom vode na sjednici Doma, obzirom da su i sekretari i službe i izaslanici plaćeni da to rade mimo sjednica Doma.

Za riječ, ja vjerujem povodom prijedloga dnevnog reda, javio se uvaženi izaslanik delegat Nikola Špirić. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege delegati, cijenjeni gosti, ja će dati jednu svoju opštu ocjenu na ponuđeni dnevni red i predlog za novu tačku dnevnog reda.

Naime, ukoliko analiziramo ovaj dnevni red, onda možemo doći do jedne spoznaje u kakvu sve situaciju se dovode domovi Parlamentarne skupštine BiH, kada su u pitanju zakonski projekti, koji su od značaja za državu BiH. No, sve je to, naravno u sklopu Poslovnika i to je razlog zašto sam i u Kolegiju, jedina mogućnost je bila da ovakav dnevni red koncipiramo, ali želim da skrenem vašoj pažnji da na današnjoj sjednici imamo razmatranje 12 zakonskih projekata. Dakle, 12 zakonskih projekata, 7 je po članu 100. Poslovnika, dakle, bez prava delegata na amandmane, jedan po skraćenom postupku, a samo četiri u redovnoj proceduri, što će reći da 80% zakonskih projekata, ili 70% zakonskih projekata prolazi samo formalno kroz ovaj dom. Vjerujem da je situacija takva i u drugom domu a član 100. Poslovnika izričito kaže da zakonski projekti po hitnom postupku mogu ići samo uz jako obrazloženje stepena htinosti i ako su pisano jednostavno da se u cjelini mogu prihvati ili odbaciti. Ja neću da govorim, naravno, o sadržaju zakona koji će biti, kada ti zakoni dođu na dnevni red, ali govorim o proceduri koju nije dobro njegovati zarad budućnosti Parlamenta BiH. Dobro bi bilo da imamo snage da pričamo o svim zakonskim projektima da po mogućnosti uz maksimalne kompromise kroz amandmane dolazimo do zakonskih projekata, jer to je, sigurno najbolje za BiH. Dakle, to je moja opšta ocjena, s tim što poslovnički nemoguće je sprječiti i delegata i poslanika da traži izjašnjenje po hitnom postupku. Dakle, to je poslovnička obaveza i iz tih razloga Kolegij nema drugu mogućnost nego da Domu ponudi ovakav dnevni red.

Druga stvar o kojoj će govoriti jeste da, ja želim da ponudim novu tačku dnevnog reda, u vidu jedne kratke rezolucije, a evo pokušaću da dočaramo o čemu se radi i ako će, naravno, taj materijal podijeliti svim delegatima i prisutnim u sali.

Naime, mi smo svjedoci da se u BiH vode, rekao bih, da se vode rasprave vezane za realizaciju, odnosno odluku Ustavnog suda BiH, za usklađivanje entitetskih ustava sa Ustavom BiH. Čini mi se da te rasprave unutar BiH su i smislile i mislim da će one dati dobar rezultat i ja želim da vjerujem da će organi BiH, dakle, svi koji se to po Ustavu tiče, smoći snage da ispoštuju odluku Ustavnog suda. No, ono što se dešava izvan BiH, što nailazi na različite političke polemike, stvara dodatne tenzije unutar BiH i rekao bih nanosi veliku štetu BiH jer su rasprave izvan BiH koje po primaju karakter da se Ustav BiH može mijenjati različitim pričama i pokušaja definisanja amandmana izvan BiH. To nije dobro i mislim da BiH i njeni zvanični državni organi moraju imati jasan stav ma odakle te priče dolazile. Ja mislim da mi jedini doprinos suverenosti BiH i borbi za suverenost BiH možemo dati jasnim stavom da smo u stanju osuditi sve ono što predstavlja uplitanje u unutrašnje stvari BiH i da smo, naravno, u stanju sami unutar BiH kreirati rješenja koji su od interesa za BiH i njene građane i entitete.

U tom smislu sam ovom domu predložio novu tačku dnevnog reda jednu kratku rezoluciju, pa evo ču pokušati da je obrazložim da je pročitam.

Reagujući na pokušaje stvaranja ambijenta i oblikovanja javnog mnjenja u BiH da je moguće Ustav BiH mijenjati kao i različito usklađivanje entitetskih ustava sa Ustavom BiH raspravama i amandmanima definisanim izvan granica BiH na što nas upozoravaju tonovi posjete delegacije političkih stranaka iz reda hrvatskog naroda, najvišim predstavnicima vlasti Republike Hrvatske što je nanjelo i još uvijek nanosi nesagledive posljedice BiH, na osnovu člana 114. Poslovnika doma naroda, predlažem Domu naroda da razmotri i usvoji rezoluciju o zaštiti pravnog i političkog subjektiviteta BiH u procesu usaglašavanja entitetskih ustava sa Ustavom BiH.

1. Javne, stručne i druge rasprave o obimu i kvalitetu izmjena koje se vrše entitetskim ustavima u cilju sprovodenja Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bih vas molio, ako možete zadržati se samo na obrazloženju tačke dnevnog reda, a ne na sadržaju materijala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Neću čitati sadržaj do kraja, samo u cilju obrazloženja. Bilo kakve druge rasprave koje bi se odnosile na ustavno-pravno uređenje BiH, mogu da se vode samo unutar BiH, odnosno uz učešće organa i institucija utvrđenih ustavima i zakonima BiH i njениh entiteta. Sve druge aktivnosti koje su u smislu tačke 1.ove rezolucije, obavlja izvan teritorije BiH sa predstavnicima organa vlasti institucija strane države a u kojima učestvuju subjekti koji nisu zvanični predstavnici organa institucija BiH i njenih entiteta smatraće se miješanjem u unutrašnje stvari BiH.

Predsjedništvo BiH i Ministarstvo inostranih poslova BiH se zadužuju da odmah po saznanju za postojanje činjenice iz tačke 2.ove rezolucije nadležnom organu strane države upute odgovarajuću diplomatsku notu ili drugi akt kojim će ga upozoriti da ovakve aktivnosti predstavljaju miješanje u unutrašnje stvari BiH.

Molim vas lijepo, želim sad da kažem da ovo pozivanje na odlazak stranaka hrvatske pr... u Republiku Hrvatsku i razgovor, možda može moje kolege iz reda hrvatskog naroda iritirati na ovakav ili onakav način. Ja mislim da ovu rezoluciju, da je sadržajno rezolucija na onom tonu da, ma odakle dolazili, dakle, u tekstu rezolucije se to ne pominje, nego jednostavno se želi stvoriti ambijent, da organi vlasti u BiH moraju sami preuzeti sudbinu u svoje ruke u ovom slučaju. Da to dolazi iz SR Jugoslavije, isti bi moj stav bio. Dakle, ja tražim da se ovo uvrsti kao tačka dnevnog reda, a delegati će svojim stavom i izjašnjavanjem za ili protiv, jednostavno izraziti svoj odnos prema stepenu suverenosti države u či Ustav smo se mi zakleli. Hvala vam lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Hvala vam najljepša. Molim vas, sad smo u fazi evidentiranja novih prijedloga za izmjenu i dopunu dnevnog reda. O svakom o prijedlogu ćemo otvoriti rasprvu, tako da bih molio da prvo prođemo proceduru prijedloga, a onda ćemo raspravljati o svakom prijedlogu u skladu sa procedurom.

Šta imate? Novi prijedlog. U ime komisije da se skine jedna tačka dnevnog reda. Izvolite.

ILIĆ DRAGUTIN

Gospodine predsjedavajući, kolege delegati, uvaženi gosti, Komisija za spoljnu i trgovinsku politiku je, na svojoj sjednici od 15.februara o.g. pošto je dobila kasno materijale, delegati su tražili da se, da se ... u vezi izjašnjavanja o toj tački prolongira i da se održi danas prije sjednice Doma naroda. Mi smo jutros održali tu sjednicu i sugestija je članova Komisije, dakle, većinskim izjašnjavanjem Kolegijumu Doma naroda i Domu da se tačka 15. Prijem BiH u Vijeće Evrope skine i omogući 30 dana delegatima da daju svoje primjedbe, obzirom da je, naročito sporna tačka c) prijedlog operativnog plana ispunjavanja obaveza povodom zahtjeva BiH za članstvo u Vijeće Evrope, jer smatramo da ovako kako je predloženo operativni plan, nije operativni plan nego je faktički prepisano ono što je u tački d). Zbog toga bi dobro bilo da, dakle, i to predlaže Komisija Kolegijumu da u roku od 30 svi delegati dostave svoje sugestije i primjedbe, da se u međuvremenu dva kolegijuma oba doma oko toga usaglase, jer bi trebao biti jedinstven tekst i da onda Dom to uputi Komisiji, obzirom da nije ništa hitno i da imamo dovoljno vremena da se ovaj materijal, odnosno ova tačka c) pripremi na pravi način i da onda to na jednoj od narednih sjednica završimo. To je naša sugestija.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro. Zahvaljujem gospodinu Iliću. Evidentiramo prijedloge za izmjene i dopune dnevnog reda.

Zaključujem, ne razumijem. Ja vas molim da se javite blagovremeno za riječ o prijedlogu dnevnog reda, kako bi mogli voditi sjednicu. Da li se još neko javlja za nove prijedloge izmjene i dopune dnevnog reda? Uvaženi gospodin Halid Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC

Ja ne vidim uopće poštovane kolege šta ovdje nije blagovremeno. Dok razgovaramo o dnevnom redu da se prijavi delegat i predloži dopunu dnevnog reda. To je jedna stvar. Ali, zaista, vidim nedopustivim da se nastavlja ustaljena praksa da se poslanicima prijedlog dnevnog reda dostavlja tri dana prije održavanja sjednice i to prijedlog dnevnog reda koji u sebi sadrži po 30-tak tačaka. To je grubo kršenje Poslovnika i s tom praksom Kolegij bi, zaista, trebao prestati. Pogotovo ako se sjednice

Dima naroda zakazuju mjesec dana unaprijed i ako se zna da je prije mjesec dana da će ova sjednica biti održana danas. To je poslovnička intervencija.

Iz ovog ovakvog dnevnog reda, koliko sam se mogao snaći za ova nepuna tri dana, mnogo toga mi je nejasno pa će pokušavajući da taj dnevni red korigujem i uskladim sa potrebama i neke prijedloge iznijeti. Prije svega, predlažem da se doda tačka dnevnog reda koja bi se zvala utvrđivanje rokova za izvršvanje poslovničke obaveze Kolegija Doma naroda, na izradi plana rada Doma za 2002.godinu.

Obrazloženje.

Poslovnički je utvrđena obaveza Kolegija da za svaku godinu da za svaki period utvrdi plan rada Doma. Prošle godine ovaj dom je radio bez plana rada, evo već drugi mjesec ove godine prolazi Kolegij i ne pominje plan rada Doma.

Vijeće ministara je prošle godine imao svoj program rada i u tom programu rada bilo je predviđeno oko 65 zakona da se dostave u Parlamentarnu proceduru do novembra prošle godine. Od tih 65 zakona dostavljen je 26 zakona, a od toga je 15-tak zakona bilo pripremljeno još u ranijem sazivu. Da ne govorim da od seta 16-tak zakona iz oblasti koje su regulisale ili namjeravale da regulišu reintegraciju jedinstvenog ekonomskog prostora i pokretanje reformi ekonomskih, dostavljen je svega dva ili tri zakona. Mi nismo bili u prilici uda u skladu sa svojim programom cijenimo kako radi. Iz tih razloga predlažem d se uvrsti ova tačka dnevnog reda, gdje bi vi danas zaključili u kom roku će Kolegij pripremiti orijentacioni plan i, naravno, u istom potezu pripremiti i izvještaj Vijeća ministara koji bi se razmatrao o radu Vijeća ministara za prošlu godinu. To je jedno pitanje.

Drugi prijedlog za dopunu dnevnog reda je, tačka, koja se zove informacija o mjerama koje je Kolegij Doma naroda poduzeo u cilju usvajanja Budžeta institucija u roku utvrđenom Poslovnikom Doma. Naime, Poslovnik je utvrdio jasnu obavezu da Kolegij treba da poduzme sve mjere potrebne da se do 15.decembra usvoji Budžet za institucije i rješavanje obaveza BiH prema međunarodnim institucijama.

Meni je poznato iz javnosti da je na Predsjedništvu utvrđen Budžet. Delegatima je dostavljen Budžet, Prijedlog budžeta i Prijedlog zakona o izvršenju Budžeta. Naravno, postoji obaveza Predstavničkog doma da prethodno razmatra. Međutim, bez ikakvih obrazloženja danas je kraj februara ni u dnevnom redu nema Prijedloga budžeta niti se o tome govori, niti se spominje Budžet.

Zbog obaveze Kolegija da učini sve potrebno da se Budžet blagovremeno usvoji, predlažem ovu tačku da nas Kolegij informiše šta je učinio kako bi se ova tačka stavila ne dnevni red.

Prijedlog tačaka dnevnog reda dostavljam u pismenom obliku.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Genjcu. Ukoliko više niko se ne javlja za prijedlog dopuna, izmjena, dnevnog reda, ja bih zaključio ovu fazu kad se predlažu nove tačke ili izmjene dnevnog reda i prešao bih na raspravu o pojedinačnim prijedlozima, a bila su tri prijedloga uvaženog kolege Špirića, uvaženog kolege Ilića i gospodina Genjca za izmjene i dopune dnevnog reda. Raspravu o njihovim prijedlozima ćemo voditi po redoslijedu kako su predložene.

Prvi prijedlog gospodina Špirića se odnosio na donošenje, uvrštavanje tačke dnevnog reda o rezoluciji.

Otvaram raspravu po ovom prijedlogu za izmjenu i dopunu dnevnog reda Nikole Špirića. Za riječ se javio uvaženi izaslanik Ilija Šimić. Izvolite gospodine Šimiću.

ILIJA ŠIMIĆ

Poštovane kolege, uvaženi gosti, poštovani ministri, naravno, neću se složiti da se uvrsti točka dnevnog reda kolege Špirića i neću se usput čuditi a trebalo bi se čuditi do neba zbog čega ja o ovoj točki čujem ovdje. Kolegij je po Poslovniku i po svom profesionalnom habitusu kako bi trebalo biti i po svom kolegijalnom radu kako mu ime kaže trebao utvrditi dnevni red prije ove sjednice i imali smo šansu makar da se međusobno informiramo.

Dakle, ja ne volim praksu i čudi me od gospodina Špirića da član Kolegija, ja ne ulazim u to da li predsjedavajući Tokić je računao sa ovim prijedlogom, ali evo to ja čuđenje mogu, izrazio sam javno, ali meni je potpuna jasna pobuna. Ovdje se radi o vrlo rigidnom političkom stavu ciljanom, ciljanom da se medijski poentira. Ja moram, nažalost ovako kolegi Špiriću govoriti, a najbitnije je da se problem ustavnih promjena pokuša dislocirati iz njegove biti u njegovu periferiju.

ŠIMIĆ ILIJA

Ja zato nisam. Kada je riječ o razgovoru grupacije političkih stranaka u Zagrebu mislim da je to potpuno deplasirano uvoditi u ovaj visoki dom, a baš ako treba kolegu Špiriću ja ću reći stranke koje su bile тамо vrlo су jasno iskazale svoje stavove svaka pojedinačno i skupno ustavnim promjenama ja u svoje ime vrlo jasno, volio bi da gospodin Špirić to vrlo jasno iskaže na bilo koji način, ali ne još uvijek na ovom domu, jer zato nema vremena.

Rigidan stav se odnosi pored političkoga i na ustavni terotorij da tako kažem jer o važnim političkim pa i ustavnim pitanjima svih suverenih zemalja dopušteno je govoriti na drugim mjestima kao što su UN EU itd., a o dejtonskoj državi Bosne i Hercegovine koju ja, da budem sada vrlo neskroman i patetičan sa žarom gradim i izgrađujem, nažalost mora se govoriti i izvan Bosne i Hercegovine. Kada to ne bude trebalo ja ću biti vrlo sretan, protivim se dakle uvrštavanju ove točke dnevnog reda.

SEJFUDIN TOKIĆ

Da li se još neko javlja za riječ? Replika gospodin Špirić. Izvolite gospodine Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja sam mislio ukoliko tačka bude predmet dnevnog reda da o sadržaju Rezolucije možemo raspravljati. Dakle svaki delegat će svoj odnos prema ovoj rezoluciji izgraditi i hoće li prihvatići tačku dnevnog reda ili neće. Ja mislim da ne postoji jasniji čovjek u ovoj državi od Nikole Špirića. Samo jasnoća kojom ja izgovaram nije lagodna. Ja svoj stav o ustavnim promjenama kada bude tačka dnevnog reda ću decidno da kažem ovdje i svugdje javno unutar moje države. Ali vidite ne može se jednostavno to nije dobro za Bosnu i Hercegovinu. Možda je ovaj put to bila delegacija koja je otišla u Hrvatsku, drugi put će koja će otići u Jugoslaviju itd. Dakle o ustavnim promjenama o suštini, o sadržaju mogu Ustavom definisane institucije Bosne i Hercegovine da razgovaraju i traže rješenja i to je dobro.

Ne mislim ja da Hrvatska kao suverena država ne treba da pomaže hrvatima u Bosni i Hercegovini na ovaj ili onaj način, ali način na koji je to poprimilo intonaciju da li slučajno ili namjerno nije dobro za Bosnu i Hercegovinu. Šta mi u Bosni i Hercegovini imamo. Ako svaka politička stranka izade i kaže to je uplitanje u unutrašnje stvari Bosne i Hercegovine, a nema odgovora državnih organa. E to je ta pozicija Bosne i Hercegovine kada Predsjedništvo, Savjet ministara, oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine smognu snage da kažuonda će to biti ono što Bosna i Hercegovina treba da bude. Ja vas molim dakle, nemam razloga, ja uvažavam mog kolegu Iliju, pravo je delegata da poslovnički ponudi rezoluciju Parlamentu kao što je pravo Parlamenta da tu rezoluciju uvrsti, odbije ili prihvati. Ali ovo je vrijeme kada moramo ottvoreno o svemu razgovarati bez toga da li to nekog iznenadjuje ili ne. Dakle svoj odnos će ljudi iskazati diskusijom i načinom glasanja. Ja uvažavam mog kolegu Iliju, cijenim i to što kaže, jednostavno da ga začuđuje. Hvala lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem i jednom i drugom članu Kolegija na njihovom međusobnom uvažavanju i predlažem da u vezi ovog prijedloga za dopunu dnevnog reda sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine riječ uzme sljedeći diskutant, a to je gospodin Spahić koliko sam primjetio, a molim i ostale da se jave kako bi. Dakle govorimo samo o ovom prijedlogu. I ostale prijedloge ćemo razmatrati.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo koji činite Dom bilo kao predstavnici Vijeća ministara koji imate brigu o đendr programu, bilo mi koji smo isključivo ekstremno muški u ovom Domu naroda, predstavljamo u suštini populaciju ova tri naroda u spolnom smislu.

Ja bi htio nešto u vezi sa rigidnim stavovima o kojima je govorio gospodin Šimić i sa rigidnom izjavom koju smo čuli, koja je poznata pop bobu pop, ali se nije završila onako kako je počelo sa Stipe Šuvaram, pa imamo epilog u savremenom dobu jedno 15 godina poslije. A kada je riječ o procesima u Bosni i Hercegovini radujem se da postoji tako snažno opredjeljenje koje smo čuli u izjavi gospodina Špirića da se stvari postave u dnevni red u institucijama sistema. To je u redu, mislim vi znate moj javni stav pošto trenutno još do ponedeljka ja se nadam predsjedavam Alijansom demokratske promjene, htio bi vas podsjetiti da poslije svih ovih peripetija u javnosti izjava službenih predstavnika Vijeća ministara Ministarstva vanjskih poslova kao izjava službenih predstavnika Republike Hrvatske data u bilateralnim razmjenama i data u različitim kontekstima međunarodne zajednice, susretima u različitim prilikama koje se tretiraju kao političke jasno definiraju da je partner za razgovor između dvije države prije svega ono što čini državne institucije. Znači Vijeće ministara, Ministarstvo vanjskih poslova, Parlament itd.

Kada je riječ o političkom partneru jasno je rečeno u posljednjoj izjavi gospodina Picule sa gospodine Petrićem da je primarni partner odlučujući Alijansa za demokratske promjene. To je precizna izjava koja je došla poslije svih ovih događaja u koji smo od Stupa i Doglada do Zagreba i ovoga današnje susreta na Domu naroda imali prilike čuti u različitim izjavama različitih političara u Bosni i Hercegovini i Evropi i susjednim zemljama. Želio bi tim povodom reći da za nas sada koncentrirano pitanje jeste u vezi sa ovom debatom i dva opozitna mišljenja politička koja mogu biti tretirana kako god vi to svako u ime svog političkog djelovanja i svoje filozofije i svoga rad i odgovornosti za osjećaj što znači to jedna odgovornost prema onoga što se čini u političkoj rekao bi igri ili borbi ako hoćete dođe do najboljih rješenja. Najvažnije je pitanje koje nije postavljeno, koje je sad na kraju u polemici otvoreno i drag mi je da sam to čuo s jedne strane od gospodina Špirića, s druge strane od gospodina Šimića. A to je najvažnije ustvari šta se dogodilo iz ove polemike. Manje je važna rezolucija.

Najvažnije je da u stvari se došlo do pitanja zašto ovaj dom, Dom naroda koji je po definiciji Ustava Bosne i Hercegovine zadužen za zaštitu nacionalnih interesa ima jedan od mehanizama za zaštitu nacionalnih interesa bilo kod bošnjaka, srba i hrvata, do ovog trenutka, a ja sam na to upozoravao u tri četiri navrata nije dobio niti je dobio informaciju, niti je u toku, niti je formalno obaviješten, znači formalno kroz pisarnicu, preko Kolegija do delegata o toku rasprave u obje ustawne komisije Republike Srpske i Federacije BiH i ja bi predložio za kratko ovako - da mi odustanemo od nadmudrivanja u vezi sa rezolucijom, da zaključkom danas povodom ovog prijedloga i debate koju smo čuli od dva člana Kolegija da Dom naroda zvanično zatraži informaciju od Narodne skupštine Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine i da se uključi u aktivnu raspravu o ustavnim amandmanima na ova dva usta, jer je to direktno vezano za djelovanje ovog doma naroda i pojedine izjave gospodina Tokića kao i svih nas pojedinačno upućuju da mi ne možemo pobjeći od te debate i niti smijemo. To je temeljni razlog zašto ...naroda BiH.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem izaslaniku. Za riječ se javio gospodin Novaković, pa gospodin Živković, potom gospodin Genjac.

Ja bi vas samo zamolio. Mi imamo poslovničku mogućnost da ovu rezoluciju uputimo komisiji i tako dođemo do rasprave više o sadržaju, a ne o raspravi da li na dnevnom redu, da je to jedna solucija. I drugo, molio bi vas da vodite računa da je danas dan uoči Bajrama i da je Kolegij cijeneći tu činjenicu zaključio da ćemo raditi do 3 sata, da bi bilo vrlo korisno da pristupimo realizaciji dnevnog reda, a svoje buduće diskusije orjentišete obzirom da je prijedlog vrlo jasan dakle. Gospodin Špirić traži da s to stavi na dnevni red. Postoji mogućnost da se ne stavi, postoji mogućnost da u skladu sa Poslovnikom Dom doneše odluku da se to uputi komisiji. Eto.

Izvolite gospodine Novakoviću. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvažene kolege delegati ja želim samo da izrazim jednu rezervu prema prijedlogu gospodina Spahića. Naime nemam ništa protiv da ovaj dom zatraži i informaciju o toku dakle ustavne rasprave, ali samo u obliku informacija. Ni u kom slučaju da ovaj dom ulazi u raspravu oko ustavnih promjena entitetskih ustava, jer niti na to imamo pravo, niti imamo potrebu to da radimo. Dakle to je u isključivoj nadležnosti parlamenta entiteta i zbog toga na ovaj način izražavam rezervu prema ovom prijedlogu. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja vam moram reći da kao predsjedavajući uopšte nisam uzeo u razmatranje prijedlog gospodina Spahića, obzirom da smo iscrpili inicijative za dopunu i izmjenu dnevnog reda i sad razgovaramo samo dakle o inicijativi gospodina Špirića da se uvrsti ova rezolucija kao tačka dnevnog reda.ž

Uvaženi izaslanik Živković. Izvolite.

IVO ŽIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege izaslanici, uvaženi gosti, ja bi vas molio bez obzira na ovo što je predsjedavajući zamolio da se radi do 3 sata da u ime Kluba izaslanika hrvatskog naroda prije izjašnjavanja o rezoluciji koju je podnjeo gospodin Špirić tražim stanku u ime Kluba od 15 minuta. Dakle, prije o izjašnjavanju. Prije izjašnjavanja o rezoluciji tražimo

SEJFUDIN TOKIĆ

Mi možemo voditi raspravu o dnevnom redu neposredno prije izjašnjavanja. Hvala najljepša. Evidentirano. Da li još se neko javlja. Oprostite gospodin Genjac već ranije se javio za riječ.

HALID GENJAC

Poštovane kolege mislim da pitanja koja su rješena pitanjem Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno ustava Bosne i Hercegovine i pitanja koja se tiču nesporognog međunarodnog subjektiviteta i suvereniteta Bosne i Hercegovine ne treba rješavati posebnom rezolucijom. Za mene je ovo pitanje odlaska delegacije i predstavnika stranaka sa hrvatski predznakom stranačko pitanje i to je pitanje stranaka na vlasti, dakle pitanje Alijanse i stranaka koje participiraju sa hrvatskim predznakom u Alijansi. I to pitanje treba na nacionalni način da se riješi. Izjava gospodina Pikule da on preferira saradnju sa organima vlasti i sa Alijansom u Bosni i Hercegovini to dodatno potvrđuje i mislim da to treba tako i tretirati. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Kaže se Picula. Da li se još neko javlja za riječ? Mi smo sad došli u stvari do izjašnjavanja do period izjašnjavanja. Dajem pauzu od 15 minuta. Molim vas da ta pauza ne traje duže i molim vas da o usaglašavanju vodite računa o mogućnosti da pored odbijanja ili prihvatanja postoji mogućnost davanja na komisiju.

/ pauza 15 minuta/

Muslim da možemo nastaviti sa realizacijom daljeg utvrđivanja dnevnog reda 15. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine. Podsetiće vas napravili smo pauzu u trenutku prije izjašnjavanja o prijedlogu gospodina Špirića da se uvrsti posebna rezolucija o zaštiti pravnog i političkog subjektiviteta Bosne i Hercegovine u procesu usaglašavanja entitetskih ustava sa Ustavom Bosne i Hercegovine. Tako se zove prijedlog rezolucije. Klub hrvatskih izaslanika je zatražio pauzu. Ovo je situacija u kojoj mi bi samo trebali pristupiti izjašnjavanju poslovnički, ja vas molim. Rasprava je zaključena samo se poslovnički pristupa izjašnjavanju. Ako naravno većina izaslanika traži da se dalje nastavi rasprava, ja raspravu neću sprečavati, ali to podrazumjeva da opasnost da se prolongira izjašnjavanje o jednom prijedlogu za dopunu dnevnog reda i da nastavimo sa radom.

Je li Klub hrvatskih izaslanika insistira na riječi? Uvaženi izaslanik Ivo Živković. Izvolite.

IVO ŽIVKOVIĆ

Ja u ime Kluba mislim da je korektno da smo tražili stanku ili pauzu da kratko obrazlijim zašto smo to učinili. Dakle, Klub hrvata i Klub hrvatskih izaslanika u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine odbija uvrstiti rezoluciju gospodina zastupnika Nikole Špirića o rezoluciju o zaštiti pravnog i političkog subjektiviteta Bosne i Hercegovine na dnevni red današnje sjednice. Ja osobno cijenim vrlo visoko angažman gospodina Špirića u ovom domu otkad smo u ovom sazivu, međutim smatram da je ovo isto jedna vrsta politikanstva i politizacije i skretanje pravih problema oko sadašnjeg usklajivanja ustava entiteta sa Ustavom BiH na nešto što ovog

trenutka doista ovdje niti je aktualno niti je bitno i oko čega se diglo previše prašine u zadnje vrijeme u javnosti zbog jedne stranačke posjete koja se dogodila u Zagrebu kod hrvatskog premijera Ivice Račana. Ja mislim da svoj višak brige za Bosnu i Hercegovinu koji cijenim gospodin Špirić treba iskazati upravo i on je to jasno rekao da će učiniti da to dode na dnevni red kroz svoj doprinos i u Republici Srpskoj i u Bosni i Hercegovini oko dakle usklađivanja ustava entiteta sa Ustavom Bosne i Hercegovine i to je ono mjesto gdje trebamo se u narednom periodu svi maksimalno angažirati.

Što se tiče ove posjete na svim institucijama i u Svijetu i u Evropi i u UN-u i sve susjedne zemlje koje su potpisnice Mirovnog sporazuma imaju i obavezu i interes da razgovaraju o sudbini Bosne i Hercegovine i dakle da dadnu svoj konstruktivan doprinos da ta zemlja što prije u punom svom obimu i kapacitetu profunkcionira kao jedna normalna država. Dakle, ova vlast u Hrvatskoj i mislim da je to apsolutno svima jasno koju presonificiraju Mesić, Tomčić i Račan, apsolutno je promjenila politiku prema Bosni i Hercegovini doživljavajući je kao suverenu i nezavisnu i dobrosusjedsku državu i želeći sa njom izgraditi što bolje odnose. A kao potpisnica Dejtonskog mirovnog sporazuma ima pravo i obvezu i interes da dá svoj doprinos da se ovo sve skupa što prije dakle dogodi.

Dakle, ja još jednom ponavaljam da mi Klub hrvata u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosn i Hercegovine izričito odbija da se ovakva rezolucija stavlja na dnevni red i ako dode do izjašnjavanja Klub hrvata će se izjasniti protiv. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ustvari sad nakon ovog izjašnjavanja Kluba hrvata otvara se novi krug diskusija s obzirom da se radi o vrlo važnom političkom pitanju ja predlažem da krenemo sa raspravom.

Gospodin ili čete gospodine Špiriću i replike i sve kao predlagач, na kraju da ne bi svaki čas uskakali sa replikama. Izvolite gospodine Jusufoviću.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege delegati, dame i gospodo, ja predlažem da u vezi sa ovom predloženom tačkom dnevног reda ostavimo sebi prostora s obzirom da su u toku aktivnosti na implementaciji Odluke Ustavnog suda. Takođe uzimam u obzir da je Ministarsko vijeće na određen način imalo neke aktivnosti povodom ovih pitanja i dobili smo određene odgovore. Sticajem okolnosti, pošto se radi o periodu i u jednom i u drugom entitetu na ustavnim promjenama da na određen način, upoznati smo svi vode se vrlo intenzivni razgovori između predstavnika najvećeg broja političkih stranaka u entitetima, odnosno na nivou Bosne i Hercegovine da ovo pitanje se danas o ovom pitanju ne izjašnjavamo nego da ga ostavimo, jer ćemo biti u prilici u narednom periodu da govorimo o ustavnim promjenama, jer će sigurno usljetiti neka informacija detaljnija.

Iz tih razloga da zaobiđemo danas ovu tačku dnevnog reda i da joj damo prostora tada kad bude, ali u okviru ustavnih promjena, ne posebno o rezolucijama, jer i ja se slažem da je to pitanje, pitanje ustavnih promjena je suštinsko pitanje i ono se ne može rješavati nekakvim rezolucijama. Ne znam da li sam bio jasan. Iz ovih razloga predlažem da se danas ne izjašnjavamo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Na način da ovo pitanje uputimo komisiji je li.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Ne, ne. Čak ne ni komisiji, jer i to bi značilo na određen način da devalviramo suštinu ovog pitanja koje je danas ovde stavljeno na dnevni red. Nego u okviru, mi ćemo imati informaciju o ustavnim promjenama vrlo brzo. Bavićemo se i mi. Ako ne, tražiće jer na kraju krajeva vi iz Kolegija možete to tražiti i da u okviru ustavnih promjena govorimo o suštinskim pitanjima.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem uvaženom izaslaniku visoko cijeneći je li pozitivnu motivaciju gospodina Jusufovića, poslovnički mi nemamo, ja vam ponavljam. Proceduralno poslovnički mi možemo odbiti prijedlog gospodina Špirića, prihvati prijedlog gospodina Špirića ili uputiti na komisiju. Četvrte mogućnosti nema. Špirić može to je tačno. Onda ćemo ovu vašu diskusiju shvatiti kao jedna dobromanjerna sugestija uvaženom izaslaniku gospodinu Špiriću.

Za riječ se ko dalje javio za riječ? Gospodin Spahić. Nisam ja video nikakvu ruku.

IBRAHIM SPAHIĆ

...Želio bi da reći da je moj prijedlog bio valjda vrlo jasan. Ja sam komentirajući prijedlog koji je dao gospodin Špirić i debatu koja je otvorena izjavom gospodina Šimića, sadašnjom pauzom i stavom Kluba delegata hrvata u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH smatrao da ćemo i nakon ove izjave gospodina Jusufovića doći do jedne tačke razumjevanja suštine ove rezolucije, a ta tačka razumjevanja glasi – zaključak Dom naroda se obavezuje i Kolegiji da zatraži informaciju od oba doma, dakle od Parlamentarne skupštine Federacije BiH, dakle od oba parlamenta dva entiteta i Narodne skupštine Republike Srpske potpunu cjelovitu o ustavnim amandmanima i toku rasprave u vezi sa ovim pitanjima i naravno ono u što se ovdje svi zaklinju u Bosni i Hercegovini da se pitanja ustavnih promjena Bosne i Hercegovine nužno razrješavaju unutar Parlamenta Bosne i Hercegovine, unutar parlamenta entiteta i na nadležnim mjestima. Suština dakle ove debate, ja sam je tako razumio je poticaj i Špirića i debatu koju smo slušali da bi mi konačno trebali uzeti svoju odgovornost kao Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i kako bi rekao uključiti se aktivno u ovu debatu mimo naših posebnih javnih političkih istupa koji podrazumjevaju nas kao političare ili kao predstavnike partije ili kao članove Kolegija ili kao delegateprosto.

Ja sam konstatovao povodom ove inicijative da do ovoga ponajprije svega dolazi zbog toga što mi kao Dom naroda koji je odgovoran za zaštitu nacionalnih interesa nismo ni na koji način formirani kao Dom naroda, kao institucija Bosne i Hercegovine u raspravu o zaštiti nacionalnih interesa ili punoj ravnopravnosti svih naroda građana manjina. Ako je ovaj dom mogao usvojiti tokom prošle godine Zakon o zaštiti nacionalnih manjina i dati tako jasan signal da se bavi i brine za svakog građanina svaku etničku zajednicu onda ovaj dom ima u svom nazivu Dom naroda BiH i odgovornost, ja sam rekao i pomenuo sam vizije gospodina Tokića koji je predsjedavajući ovog doma koji je u više navrata intervenirao u vezi sa ustavnim promjenama kao i ja kao i Šimić i Špirić, kao svako od nas. Ja govorim samo o ljudima koji su trenutno uključeni u debatu. Za mene je odgovornost naša primarna da ta debata ne mimoide Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH. I to je suština. A ovo sve drugo je ustvari prepakivanje rekao bi dnevno političko koje ima strateški značaj. Nema ovdje ni jednog delegata ni u Klubu hrvata ni bošnjaka ni srba koji prihvata bilo kakvu intervenciju drugih država susjednih i vanjskih da uređuje ustavni sistem Bosne i Hercegovine i promjene u Ustavu. To je nesporno. O nespornim stvarima nema donositi rezolucije, nego treba pokazati kao kada je bilo riječi o zakonima da mi jesmo u svojoj zemlji odgovorni za pitanja koja su vitalna za građane BiH. U ovom slučaju svi govore svaki dan na stotine adresa koji je problem hrvata, koji je problem srba, koji je problem bošnjaka, nacionalnih manjina i građana. Nema od mogućnosti da ovaj dom izmakne iz ove debate. Ne može on sačekati završetak u tom smislu da kaže dobro saćemo izmjeniti onih pet praznina i koliko postoji u izbornom zakonu po hitnom postupku i idemo rasprisati izbore i čao zato što se mijenja i Ustav Bosne i Hercegovine to je svakom razumnom čovjeku, pametnom jasno.

Možemo mi otvoriti sto debata, ali suština i u ovakovom i u onakovom slučaju kada se radi o sudbini i ravnopravnosti građana, manjina i naroda, evo sad da kažem srba, hrvata i bošnjaka ne može Dom naroda kojeg čine klubovi srba, hrvata i bošnjaka izvan te rasprave. Dakle bolje bi bilo da imamo ne rezoluciju, nego zaključak da mi preuzimamo odgovornost inicijativu da se aktivno uključimo kao dio tih institucija BiH. Ovo je najodgovornija institucija u tom pogledu. Nemoj da se o tom govorimo, mislim to je nešto što je kako bi rekao više nego vidljivo. Ovdje sjedi pet hrvata, pet srba.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bi vas molio da se zaista

IBRAHIM SPAHIĆ

Dakle, moj je stav ne da pomognemo da se raspetlja ova situacija u smislu nemoj Špiriću sa ovom rezolucijom ili idi, insistirajte na tome da se razjasnimo itd. Špirić rekao ne tiče se to samo odnosa Bosne i Hrvatska, nego i Bosna Jugoslavija. Ali mi nismo reducirani na Hrvatsku i Jugoslaviji, mi smo reducirani na ono što je izjavio ambasador Turske gospodin Erozan u razgovoru sa gospodinom Lagumđijom i to je jasno. Mi ne učestvujemo ni u kakvim ustavnim reformama u Bosni i Hercegovini, mi smo članica Vijeća za implementaciju mira i mi nastojimo dosljedno raditi na sprovedbi i odluka Dejtonskog sporazuma i jačanju odluka koje donose političari i institucije Bosne i Hercegovine. I bilo je zvanično saopštenje oko toga.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja ču vam morati oduzeti riječ. Idemo na zaključak.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ne trebate mi oduzeti riječ. Ja sam sam sebi oduzeo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Tri minuta su vaša. Da li se još neko javlja za riječ pored mene koji sam se javio za riječ?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Riječ ima predsjedavajući, gospodin Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dame i gospodo, cijenjeni izaslanici delegati Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, naravno pitanje usaglašavanja ustava entiteta sa Ustavom Bosne i Hercegovine je prvorazredno političko pitanje i mene ne čudi da se na tom pitanju pokušavaju najrazličitije druga pitanja pomješati kako bi se zamaskirala suština jednog procesa koji nedopustivo dugo kasni. Naime više od godinu i po dana je prošlo otkako je objavljeno u službenom glasniku Bosne i Hercegovine Odluka Ustavnog suda koja je obavezujuća, koja je obavezujuća. Sve ono što je poslije toga uslijedilo počelo je više ličiti na cjenkanje hoćemo li provesti Odluku Ustavnog suda pod navodnicima i koliko ćemo je provesti i koliko ćemo dati ravnopravnosti pripadnicima pojedinog naroda u pojedinom entitetu. To nije odluka suštine Ustavnog suda. To nije suština Odluke Ustavnog suda.

U to kontekstu danas su naravno po mom mišljenju pomiješane najmanje tri stvari, tri pitanja koja su jako važna i koja ovaj dom treba možda da razmatra, ali potpuno odvojeno.

Jedno je ustavne reforme, promjene zakonodavstva u BiH koje znamo kako se iniciraju. Definitivno smo odlukom Parlamentarne skupštine u Vijeću Evrope donijeli i opredjelili se da ako bude promjene Ustava, a treba ih biti da će to biti u ovoj parlamentarnoj skupštini voljom pripadnika sva tri naroda i da nema novih međunarodnih konferencija niti tutora koji će govoriti o tome u kom pravcu treba praviti reforme. To pitanje je potpuno odvojeno od pitanja usaglašavanja ustava entiteta. Potpuno odvojeno. Ko hoće da ih inicira ima proceduru kako će inicirati promjene Ustava Bosne i Hercegovine. U tom kontekstu su neki već i inicirali te promjene i to je za mene potpuno legitimno i nije tabu tema i ko sagleda uslove za prijem u VE sagledaće da u tom pravcu se vjerovatno treba ići.

Drugo pitanje koje je ovdje pobrkan i to vješto jeste odnosi sa susjedima. Sa ulaskom Bosne i Hercegovine u VE pozicija Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije je u odnosu na njihovo garantovanje Dejtonskog mirovnog sporazuma značajno se

promjenilo. To je realnost. Pozicija tih dviju država se promjenila. Naravno mogli bi sate i sate provesti na raspravu šta je dobronamjerni razgovori konsultacije, a šta je mješanje u unutrašnje poslove. Mješanje u unutrašnje poslove je sigurno kada gospodin Tomac stavi, predloži tačku dnevnog reda na spoljno politički odbor Hrvatske koji nosi naziv - unutrašnjo politička situacija u Bosni i Hercegovini. To je mješanje u unutrašnje poslove Bosne i Hercegovine i u tom pravcu Ministarstvo vanjskih poslova je reagovalo. Mješanje u unutrašnje poslove jeste kada, ne znam koju bi riječ upotrijebio da ne bude previše prosta, ali da bi oslikao svu balkanštinu jedne politike jeste kada Tomac u Istanbulu predloži turskim parlamentarcima da se i oni uključe u ustavne promjene Bosne i Hercegovine kao zainteresirana strana. Po paralelizmu koji neodoljivo podsjeća je li na ono što su najreprogradnije politike u neposrednoj istoriji odbijale, a to je da su ovdje ne znam ni ja protagonisti tri naroda pod patronatom triju država itd. odnosn., to je mješanje u unutrašnje poslove i naravno s tog aspekta, ako je na to mislio Špirić, Špirić je u pravu. Medutim, gdje Špirić nije u pravu. Zato što na slične elemente drastičnog mješanja u unutrašnje poslove i političke incidente koje je pravio gospodin Košunica nije reagovao sa sličnom rezolucijom u ovom domu pa ni u javnosti. Naravno, ja bi bio vrlo sretan da u okviru ove rezolucije i ti elementi mješanja u unutrašnje poslove koji su bili i koje još uvijek neko zamišlja budu sagledani. U tom kontekstu za mene rezolucija kao izraz stava Doma o relevantnim političkim pitanjima može doći u obzir, ali ona treba biti izbalansirana, ona treba biti predmet dobre rasprave, ne smije biti predmet manipulacije i može biti korisna stvar i za Bosnu i Hercegovinu i za srbe i za hrvate i za bošnjake zato što naprosto iz čitavog konteksta mogu pokazati da je prošla vremena.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim gospodina Tokića da se pridržava vremena.

SEJFUDIN TOKIĆ

Evo završavam gospodine predsjedavajući. Prošla vremena kada su srbi gledali na Beograd, Hrvati na Zagreb, a ne znam ni ja bošnjaci gledali, i oni koji su gledali valjda su naučili nešto iz neposredne istorije lekciju iz te neposredne istorije. Da nije bilo fajde od tog gledanja i da mi samo unutar Bosne i Hercegovine kao predstavnici političkih stranaka, kao naroda i građana, kao izabrani izaslanici u ovom domu trebamo rješavati pitanja. Naravno u ovim uzavrelim raspravama u kome učestvuju dva člana Kolegija ovaj moj prijedlog neće možda djelovati kompromisno, ali ja vjerujte smatram da na sastanak, da ovaj dajem prijedlog oficijelni domu – da se rezolucija sa ovim naslovom ne sa ovim sadržajem, ne mora biti taj sadržaj, dakle konačni tekst do koga ćemo doći uputi nadležnoj komisiji u skladu sa Poslovnikom, a to Dom ima na pravo tako da ćemo i o ovom prijedlogu se izjašnjavati kao ravnopravnom prijedlogu vezanom za ovu tačku dnevnog reda da se prihvati ili da se odbije, odnosno da se zaključkom Doma da na komisiju na razmatranje. Hvala uz izvinjenje za probijanje ova tri minuta.

Molim vas, kako da ne, samo da vidim ko se sve javlja za riječ. Spahić, Novaković, ima li još replika.

IBRAHIM SPAHIĆ

Moja replika se odnosi samo na suštinu stvari kad se nešto naziva imenom, prosto postoji u proceduri u Domu naroda kao što dobro znate moj je prijedlog amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine koji će doći, ako ne sad, za koji mjesec na dnevni red, htio to neko ili ne htio da zobiđe i Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara, Ministarstvo za civilne poslove se odredilo prema tom prijedlogu, preporučilo u jednom i drugom slučaju da se nakon završenog ovog procesa, tako je bilo to znaju i moje kolege tu oko promjena ustava u entitetima pristupi razmatranju ovih pitanja. Dakle to se nekako podudara. Dakle to je politika. Ali hajmo sad nešto konkretno.

Misljam da je prijedlog gospodina Tokića, vrlo, pošto replika se odnosi dakle na imenovanje nečeg što postoji potpisano, a iz ove kuće urađeno još prije više od godinu dana. Ja smatram da je gospodin Tokić našao jedno rješenje koje bi moglo bi se ovako nazvati. To je prijedlog za donošenje rezolucije o zaštiti pravnog i političkog integriteta Bosne i Hercegovine, ali bez ovoga procesuiranja u procesu usaglašavanja entitetetskog ustava sa Ustavom BiH, jer ispada da smo kao Bosna i Hercegovina ustvari razrokim očima gledamo na probleme, o tome sam ja govorio i uvijek koristimo, kako bi rekao ekvidistancu i kada treba i kad ne treba. Ona je nužna u odnosu na susjede i to je politika bosanska kako je definira kroz različite decenije i vjekove ono što se zove politička ideja i misao Bosne i Hercegovine prije prvog svjetskog rata između dva svjetska rata u toku i poslije u čuvenim formulacijama različitih zasjedanja i različitih odluka. Ovaj ustav, dakle Bosna i Hercegovina očito ima, ja sam jednom kada su me pitali za ove note prije neki dan šta je sa notama u vezi sa ovim slučajevima koji se pojavljuju, ja sam rekao znate, pošto sam se ja dugo bavio spoljnom politikom ja sam primjetio da samo mi jedna od zemalja koja najmanje ima nota kada su najpotrebnije. Znači nešto što deklarira stvar.

Zato predlažem da možda ne bi pravili trice i kućine da zaista razmislite o prijedlogu koji je dao gospodin Munib Jusufović, koji sam ja dao kao zaključak i da stvar lociramo na pravo mjesto. U debati smo jasno izrazili svoj stav i odnos prema ne mješanju bilo susjeda, bilo koje druge, treće zemlje u ovom slučaju Turske koja je sama rekla svoj stav. Ja mislim da je bitno da smo mi danas imali jednu debatu koja deklarira stvari, ali ne uvodi nas u bilo kakvu politizaciju stvari koje će razrušiti dobru volju koja se čini mi se gradi prema putu nekog zajedničkog stava koji će doći do razrješenja ipak u parlamentima oba entiteta i u Domu naroda i u Predstavničkom domu Parlamentarna BiH. Nemojte da mješamo politiku sa pozicijom zakonodavnih vlasti jer se politika kao što je dobro Tokić ocjenio. Naravno kada se mješaju planovi opasno je da se u jednom dokumentu koji postaje rezolucija vezuje za jedan konkretni slučaj, a izbjegava odgovornost za cjelinu funkciranja ovog doma. Eto to je moj stav.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro. Gospodin Novaković, izvolite, uvaženi delegatu, predsjedniče Kluba srpskih delegata Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Kolege delegati, ja sam prvo imam jednu poslaničku, odnosno delegatsku intervenciju poslovničkog karaktera s ozbirom da je gospodin predsjedavajući u svojoj diskusiji otišao izvan dnevnog reda, odnosno nije raspravljao o dnevnom redu i o stavljanju ove tačke na dnevni red, nego o karakteru rezolucije o karakteru same rezolucije čime je ušao u raspravu o rezoluciji. Ali dobro to je prošlo.

Ovdje želim da samo kažem dvije stvari. Prva da se čini pokušaj da se izbjegne izjašnjavanje o rezoluciji. Ja razmijem one koji to čine, razumijem i razloge zbog čega nije pametno da se neki ovdje izjasne jesu li za ili nisu, pa onda rezoluciju koja nema ama nikakve veze sa politizacijom, a koju sam ja maloprije dobio ovdje i pročitao nazivaju politikanskom ili ne znam. Ja to razumijem, nemoram ni reći javnosti zbog čega, i javnost zna zbog čega je to tako i zbog čega neki ne žele da se ovom izjasne. Gospodo, prijedlog da ovo ide na komisiju čini ovu rezoluciju bespredmetnom, jer u naslovu, a kasnije u uvodnom dijelu rezolucije jasno stoji da je ona rezultat stvaranja ambijenta i oblikovanja javnog mijenja oko ustavnih promjena koje moraju da se završe u martu mjesecu prema stavovima OHR-a i naravno svih relevantnih faktora. Svako upućivanje na komisiju znači da se rasprava o ovom pitanju neće i ne treba voditi i o njoj izjašnjavati. Zbog toga sam izričito protiv upućivanja na komisiju i bilo kakvih zaključaka u vezi sa ovom rezolucijom. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Hvala. Ja bi samo molio čisto objašnjenje. Svi dosadašnji prijedlozi rezolucija koje su predložene ovom domu su išle na komisiju, samo u vezi kvalifikacije. Dakle ni jedna rezolucija ni jednog izaslanika, delegata do sada nije usvojena. Prema tome čisto kao dodatna informacija.

Za riječ se javio gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, uvaženi gosti vidite ja se naravno ne ljutim što se ušlo u raspravu o svemu sem o rezoluciji. I to se i zove politikanstvo. Dakle ovo jeste politikanstvo, a rezolucija je stvar koja je napisana i delegat će svoj odnos prema njoj izraziti glasajući za ili protiv. Da ne pozivam na Poslovnika. Delegat može da ponudi rezoluciju Domu naroda. Dom može da je prihvati ili da je odbije bez da se komisije izjašnjavaju o rezoluciji. Može ukoliko ima interesa da ide i na komisiju, ali nema jednostavno nema poslovničke obaveze. Ovo što reče gospodin Ibro razrokost u Bosni i Hercegovini. Evo je danas na djelu. Evo danas razrokosti na djelu. Nije ovdje gospodo stvar o polikanstvu. Ako je ovo što sam ja podnio rezoluciju politikanstvo, a ono što se dešavalо u Zagrebu ili dešava u Beogradu politika teško nama. Dakle ako je ono nije politikanstvo, nego je ozbiljno onda ova rezolucija i te kako ima smisla. I te kako ima smisla. Druga je stvar imamo li snage za radi različitih dogovora koji su pravljeni u Bosni i Hercegovini pogledati istini u oči. Jesu li srbi, hrvati, bošnjaci konstruktivni narodi ili se

osjećaju manjinama i traže zaštitu matice. Jesu li ili nisu? Sve su to ozbiljna pitanja. Neću ja da ulazim dakle u ta pitanja, nego hoću da kažem da ovo nije politikanstvo što činim s rezolucijom.

Druga stvar kaže Špirić pokazuje višak brige za Bosnu i Hercegovinu. Možete misliti rečenice. Višak brige za državu u kojoj može uraditi ko šta hoće, pa je višak brige i kad prozovem ljudi koji na supstanci za dva i po mjeseca prodajom zlata izgube 11 miliona maraka. I to je višak brige u vrijeme kad penzioneri nemaju penzije i kada je narod gladan. Jel to višak brige ili ukazivanje na probleme.

SEJFUDIN TOKIĆ

Hajte to zlato da ostavimo. Ima tačka kasnije.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Okej. Molim vas svi su raspravljeni. Neregulišu se rezolucijom gospodom, niti je namjera rezlucije ustavne promjene i tok ustavnih promjena nego se poziva da se vode u ustavom definisanim institucijama Bosne i Hercegovine, a ne izvan nje. I molim vas lijepo dakle, da pričamo o suštini, a ne kako bi ko volio da vidi Nikolu Špirića. Da li je ružan ili lijep, opstruktivan, destruktivan, karaktera ovakovog ili onakovog, nasmijan, smrknut, politikant ili ne. To je stvar ljudi pojedinačnog razmišljanja. Nikola Špirić kao delegat u skladu sa Poslovnikom ovom domu je ponudio rezoluciju u kojoj tačka 1. glasi – javne stručne rasprave o obimu i kvalitetu izmjene koje se vrše u entitetskim ustavima u cilju sprovođenja Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, ili bilo kakve druge rasprave koje bi se odnosile na ustavno pravno uređenje Bosne i Hercegovine mogu da se vode samo unutar Bosne i Hercegovine

SEJFUDIN TOKIĆ

Molim vas imali smo već taj tekst u stenogramu. Dobili su izaslanici nemojte čitati.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Evo samo da završim rečenicu, molim vas nemojte me prekidati, u odnosu učešća organa institucija utvrđeni Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine i njenih entiteta. Šta ima viška u ovome? Dakle hoćemo li poštovati da Ustavom nadležne institucije rade svoj dio posla. Ko može biti protiv ovog stava i zašto? To me interesuje. Dakle gdje se ovdje pominje bilo ko. Da govorim drugi i treći stav. Kažu ovdje nije bilo uplitanja susjednih država. Onda me gospodin Tokić uvjeri pa kaže reagovalo MIP reagovao, pa onda mi Ibro kaže Picula je rekao da on sarađuje sa Alijansom. Znači li to ako neko sarađuje sa Alijansom ne može da se na njega odnosi bilo šta drugo. Šta će biti pitam se ako neko sutra, evo Nikola Špirić ode u Beograd i tamo kaže, molim vas lijepo, dam neku recimo nebulozu političku, ja sam za ocjepljenje Republike Srpske, a onda kažem ja sam to rekao kao predsjednik političke stranke. E to vam je odgovor na ovo što vi branite. Jel to dobro za Bosnu i Hercegovinu? Nije.

Ja vas molim dakle možete glasati za, možete glasati protiv, ja vas molim da pričate o suštini. Nemojte davati, ja ne ulazim u ocjene kakav je ko delegat i molim vas da se toga čuvamo. Suština je da je ponuđena rezolucija, suština je da se kaže šta u njoj ne valja, šta biste rado izbacili ili biste izbacili sve i da glasate za ili protiv. Ali pričati izvan rezolucije o svemu što nije sadržaj rezolucije jeste politikanstvo. Hvala vam lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Za riječ su se javili, hoćete vi prvo. Šimić, pa Sušac, ili ćete promisliti poslije Šimića.

ILIJA ŠIMIĆ

Ne, nije takav redoslijed. Dakle mi podsjećam nakon skoro dva, mogu li gospodine predsjedavajući?

Mogu li podsjetiti dakle da raspravljamo o dnevnom redu. Bojim se da smo izgubili iz vida tajniče molim, dok se obave konsultacije.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ne ja cijenim značaj vašeg izlaganja, ali vjerujte izaslanici koji hoće da slušaju mogu slušati. Izvolite vi, nemate razloga sačekati sekretara koji upravo moli za sokove i osvježenje za izaslanike, ali cijenim, molim vas Jadranko saslušaj.

ILIJA ŠIMIĆ

Ja vrlo uvaženi kolega cijenim vaše predsjedanje i reću nešto i o tome. Dakle mi raspravljamo o dnevnom redu. Skoro je već dva sata i podsjećam vas na to, jer smo sigurno zaboravili. Protivim se stavljanju predložene točke dnevnog reda iz dva potpuno jednostavna i logična principa. Prvo pogrešan je način delegiranja ove točke i drugo potpuno je također pogrešan povod kojim se pokušava opravdati da se jedno veliko i važno pitanje situira u ovaj važni dom. Toliko o tome.

A sada o Kolegiju. Ovdje je očito da Kolegij ne funkcioniра, jer da funkcioniira, to je riječ za danas, samo za danas molim, da danas na ovoj sjednici koje će biti upropastena Kolegij funkcioniira predsjedavajući bi zatražio pauzu, a ne Klub hrvatskih zastupnika kada je bio u Kolegiju ne postoji nikakva mogućnost da se usuglasiti dnevni red.

Drugo, očito je u ovom slučaju kada gospodin Tokić zna što je Špirić i mislio predlagajući rezoluciju da su dva člana Kolegija usuglasila predlaganje točke dnevnog reda ovdje bez trećega što ja naravno odbijam i mislim, neću dozvoliti da se time proizvede kriza u radu Kolegija. Mi nepotrebno vrijeme gubimo. Znate zašto poštovane kolege? Zato što je ovdje trebala politička predstava i ona se već desila gospoda Tokić i Špirić odaslali su svoje političke tirade kao što to inače rade, ali ja molim da ne zloupotrebljavaju zvanično zasjedanje da bi to činili, neka to rade na drugi način. Mislim da je ovo prevršilo mjeru. Davno je bilo nakon deset minuta vremena da se o dnevnom

redu izjasnimo i da idemo raditi. Ako moje kolege misle da se na javnost može na taj način djelovati, onda pocjenjuju tu javnost. Meni je žao, ali sve ovo stoji ovako. Što se mene tiče ove točke dnevnog reda ne može biti, što se mene dakle tiče, samo u svoje ime govorim, biću protiv nje, to ništa ne znači da je neće biti, ali izražavam veliku, veliku zabrinutost da se jedno važno, najvažnije političko pitanje politizira bez ikakvih skrupula i pokušava na dnevni red uvesti na mala vrata namjesto što to treba, slažem se sa Spahićom i ostalim vidjeti, promisliti, prodiskutirati na Kolegiju i sa svim važnim subjektima u ovoj zemlji i staviti ovo pitanje na dnevni red, a ne kojekakve razgovore koje je gdje da ne kažem gdje izmjestiti iz Kolegija iz prirpeme sjednica i ovdje zamajavati javnost i sve nas dva sata i ko zna koliko još. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Ja vas zaista molim i uvažene članove Kolegija da emocije.

ILIJA ŠIMIĆ

Zatraži pauzu, ne radi se o emocijama, da vidimo šta uraditi?

SEJFUDIN TOKIĆ

Molim vas kolega, ja mogu shvatiti vašu revoltiranost.

ILIJA ŠIMIĆ

Ja uopće nisam revoltiran. Ti izvoli radi, ali ja sam nezadovoljan kao član Kolegija kako vodiš sjednicu i ne vodiš je dobro, budi siguran i to javnost zna.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bi vas zaista zamolio da dozvolite da vodim sjednicu. Ako ste se smirili ja ću nastaviti voditi sjednicu. Ako vi tražite pauzu, daćemo i pauzu. Ali bi vas zamolio da nema nikakvog razloga i jeste prvorazredna politička debata pitanje u koje kao što rekoh uvršteno čitav niz drugih pitanja i potpitanja. I možda bi trebalo više tačaka dnevnog reda da se ovo razjasni ili ne razjasni, jer na kraju krajeva o nekim pitanjima očito nema političke saglasnosti, ali ono što se tiče poslovničke procedure i primjedbe na moj rad ja ovdje mogu dati nekoliko objašnjenja kao predsjedavajući svim izaslanicima.

Ovu tačku dnevnog reda gospodin Špirić je propustio da spomene na Kolegiju Doma naroda Parlamentarne skupštine. Član Kolegija Doma naroda Parlamentarne skupštine može kao izaslanik, kao svaki izaslanik poslovnički predložiti tačku dnevnog reda na to pitanje. Nesmatram dobrim da se na samoj sjednici članovi Kolegija razlikuju u obliku političkih pitanja, ali ako se razlikuju to je sasvim normalno i to može riješiti samo procedura. Što se tiče mog javljanja za riječ pažljivo pratite, ja sam se javio samo jedanput za riječ i to nakon što je sat i četrdeset minuta trajala rasprava po ovoj tačci dnevnog reda i nakon što su članovi Kolegija i većina izaslanika diskutovala jedanput ili više puta i smatram to potpuno legitimnim i u tom kontekstu ne bi volio da ni meni ni bilo ko sebi daje za pravo da etiketira diskusiju. To nije dobro. To politički nije dobro. Ovu sjednicu naravno ćemo završiti u skladu sa procedurom i neće propasti ni jedna

sjednica, ako se držimo Poslovnika svaka sjednica će biti završena. Vaš istup, ako mogu shvatiti kao traženje pauzu, ja sam spreman da dam pauzu ukoliko. Dajem pauzu od pola sata.

ILIJA ŠIMIĆ

Tražim repliku prije pauze. Ne može poslije pauze.

SEJFUDIN TOKIĆ

Sjednicu Doma naroda. Nastavak neće biti. Pardon, ne treba.

/ PAUZA/

.....izaslanici delegati Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine nastavljamo sa radom u konsultacijama u toku ove pauze bilo je različitih ideja obzirom da možemo raditi do tri sata do toga da se prekine sjednica, pa da nastavimo na narednom zasjedanju. Ja bi pokušao ako je moguće da radimo još sat vremena. Gledam po izrazima lica, ne bi zaista želio u ovako važnom trenutku donjeti sam takvu važnu odluku. Onda zakazujem, s obzirom.

ILIJA ŠIMIĆ

Ja sam zatražio repliku koju mi po Poslovniku nisi dao i hoću iskoristiti.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro. Nastavljamo sa radom do tri sata sa replikama, sa raspravom u vezi utvrđivanja dnevnog reda i naravno ako utvrdimo dnevni red sa nastavkom sjednice.

Kod tačke smo dakle razmatranja prijedloga gospodina Špirića, da li da se rezolucija uvrsti kao posebna, nova tačka dnevnog reda, mimo onoga što je definisao Kolegij Doma naroda Parlamentarne skupštine ili ne.

Za riječ se javio uvaeni izaslanik gospodin Šimić. Izvolite gospodine Šimiću.

ILIJA ŠIMIĆ

Isto tako uvaženi gospodine predsjedavajući, drage i poštovane kolege ja sam po Poslovniku prema članu 50. stav 1. i 2. tražio repliku na jedno nevažno izlaganje gospodina Tokića, ali imalo je razlike da se i u tako nevažnom izlaganju neke stvari isprave. Po Poslovniku mi predsjedavajući nije dao riječ. Tumačiti Poslovnik ne može bez Kolegija, ne tražim njegovo razjašnjenje zašto mi nije dao riječ, jer neću držati do toga razjašnjenja previše, jer će sigurno biti zamagljivanja.

Što se replike tiče hoću još jednom izreći jednu vrlo ružnu stvar i zareći se da neću više na ovom visokom domu voditi rasprave te kvaliteti i tog nedopustivog niskog kulturnog nivoa. Ali, moram jednom za svagda reći da majstor nervoze, predsjedavajući gospodin Tokić samo funkcioniра kada stvorи nervozу i ta psihologija je vrlo jednostavna i jasna. Onda se kao kobajagi ostane superioran nad sugovornicima i eventualno protivnik

polemičarima. To isčitava svaki srednjoškolac i ja se duboko izvinjavam vama poštovane kolege i javnosti što o tako jednostavnim stvarima moram govoriti. Dakle, zna se šta je danas bio pokušaj da se zaustave kvalitetne ustavne promjene koje su na pomolu, da se stvori još jedna kriza, još jedna atmosfera i majstor krize je to uspio i jedva čeka da prekine ovu sjednicu, a ja sam vam o radu Kolegija i funkcioniranju ove sjednice govorio. Hvala vam lijepo. Član 50.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Kao predsjedavajući samo objašnjenje. Ja održavam red sjednice i ispoštovaću svaku odluku da mu se da riječ u trenutku kada se stvore za to uslovi i molio bi gospodina Šimića bez obzira.

ILIJA ŠIMIĆ

Mi smo ovdje ravnopravni kolega slučajno pri sjedištu.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro. Ja bi vas zaista molio da s smirite da bi ja mogao obaviti funkciju predsjedavajućeg.

ILIJA ŠIMIĆ

Ti ćeš mi dati pilulu.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ko se dalje javlja za riječ? Gospodin Sušac Niko, uvaženi izaslanik, izvolite.

NIKO SUŠAC

Gospodine predsjedatelju, kolege izaslanici, poštovani gosti, ova današnja sjednica nekako me podsjeća na badnji dan 24. prosinca, pa eto nekako smo u sličnoj situaciji i tmo je bilo čini mi se nervoze. Koristim prigodu na početku da čestitam izaslanicima muslimanske vjeroispovjedi sutrašnji blagdan Bajram.

Možda bi trebalo sasvim mjenjati situaciju. Ovdje je dosta riječi izrečeno i možda sam trebao odustati, ali moram neke naprsto stvari, bez obzira koliko one bile jasne. Ja bi se složio sa kolegom Špirićem da ono što je on rekao nije politikanstvo, ja se s tim slažem, to je nešto još gore, teže o čemu ja ovdje ne bi govorio. Naime stranačke aktivnosti nekih stranaka iz Bosne i Hercegovine sa hrvatskim predznakom u programu svog rada otišle su u Zagreb. Znači li to ovom rezolucijom da se tim strankama zabranjuje izlazak iz BiH i da se oni u tor ovdje ograde po stilu što je bilo, što su ograđivali neki u prošlosti, ili stranke mogu je li normalno raditi. Nažalost ili na sreću to naravno neće biti, jer i dalje će stranke ići naravno slobodno u slobodnoj Bosni i Hercegovini. Ja sam hrvat iz SDP-a i niti ja niti moje kolege hrvati nisu išli u Zagreb. Smatrali su da nema potrebe, nisu otišli. To ne znači da ja imalo zamjeram ovim ljudima koji su gore bili. Možda bi najbolje bilo izgleda propisati hrvatima što oni trebaju radit i

što im je dozvoljeno raditi. Možda i to. Naime briga za BiH, mislim da je BiH osim teritorije da su to i ljudi i mislim da u Bosni i Hercegovini ti ljudi trebaju i narodi trebaju živjeti jednakopravno. Ja više se zalažem, zapravo zalažem se i za ovu komponentu Bosne i Hercegovine.

Ja moram ovdje, kratko ču reći, znam da mi je ograničeno vrijeme, klubovi hrvata ovoga doma i Doma naroda Parlamenta Federacije izradili su amandmane na Ustav Federacije. Jasno je bilo da će doći do blokade ustavnih promjena ako se ukine Dom naroda. I ne samo mi hrvati, nego i SDP jasno stoji na stajalištu da domovi naroda trebaju biti i u Federaciji i u Republici Srpskoj. To su iskazale i ove stranke koje su bile u Zagrebu, to je iskazao glavni odbor 13. listopada 2001. godine, to piše i u našim dokumentima, to su i druge stranke koje nemaju hrvatski predznak iz Bosne i Hercegovine zalažu se znači za Dom naroda u Federaciji i isto takvo rješenje u Republici Srpskoj. Očito, sinoč je došlo čini mi se do približavanja tih stavova i izgleda da danas treba napraviti nekakav nered da se spriječi dalje usuglašavanje stranaka iz Federacije i Republike Srpske. Dakle da se zaustavi taj dalji dogovor. Naravno, meni je jasno ovo danas ovdje što se događalo. To je prije svega najavljeni i u tisku, neki stavovi pojedinaca koji su ovdje danas koji su ovdje danas pokazani. Naravno ja se ne slažem s Tomčevim izjavama koje su ovdje citirane, ali spominjanje Tomca, je li i to miješanje u stvari druge države. On je dopredsjednik hrvatskog Sabora. Bi li mi trebali ovdje napraviti jednu rezoluciju da oštro zamjerimo ljudima koji primaju u stranke čelnike stranaka iz drugih država svog naroda? Nema veza što svog naroda, ali eto, bi li i to trebalo rezoluciju neku napraviti. Mislim da ovdje nije stvar ove stranke što su otišle u Zagreb, to je jedan obični dogovor. Jasna je politika nema ovdje nikakve Tuđmanove politike u BiH, osim možda na dijelu dolje u mom kraju, ili elemenata ostataka, ali Tuđmanove politike ovdje nema to je stav hrvatske vlade je jasan i mislim ovoliku uzbunu dizati radi toga, nije to u pitanju, nego je u pitanju neke druge stvari.

Na kraju mislim, nadam se da će stavljanje ove rezolucije na dnevni red biti odbijeno i stavljanje ove rezolucije po mom sudu nije smisao te rezolucije nego neke druge stvari o kojim sam ja nešto i rekao. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Sušcu. Ko se dalje javlja za riječ?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Riječ ima predsjedavajući, gospodin Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Naravno glasanjem će biti izjašnjeno opredjeljenje svakog izaslanika ovdje i ne vidim zaista razloga zašto se dugo prolongiralo ovo izjašnjavanje kad će svako reći šta misli o stavljanju ove tačke na dnevni red. Kao predsjedavajući odbijam bilo kakvu primjesu da je danas ovdje vođena rasprava o odlasku političkih stranaka u Zagreb. Vođena je rasprava o prijedlogu jednog izaslanika da se jedna tačka dnevnog reda stavi na dnevni red. Molim vas ovdje ni na kakav način nije vođena rasprava o pojedinačnim

odlascima bilo koga u bilo koje zemlje. Naravno odbijam bilo kakve konotacije koje govore o tome da sam ja se dogovarao u vezi ove rezolucije i sa gospodinom Špirićem i sa bilo kim drugim. Ja kad se dogovorim s nekim za nešto ja to i potpišem i jasno kažem i čitav moj politički angažman je zasnovan na tome, a svoj stav o ovoj rezoluciji rekao samo kroz onaj prijedlog kompromisa da se to uputi Komisiji budući da kao predsjedavajući sam dobio rezolutno odbijanje stavljanja ove tačke dnevnog reda gospodina Šimića, odnosno rezolutno odbijanje gospodina Špirića da on ne bude danas stavljen kao tačka dnevnog reda, odnosno da on kao predlagач povuče. Pokušao samo to učiniti kao izaslanik davanjem jednog prijedloga koji je za mene imao smisla i danas i sad ima smisla. Volio bi da ove dalje tenzije i nervosa ne protiču, jer naravno mi smo ovdje predstavnici različitih političkih stranaka, različito gledamo, ali trebamo se ponašati u skladu sa kodeksom Poslovnika. Hvala vam i ja bi zaista molio da ovo vrijeme koje imamo još vrlo kratko iskoristimo za uspješniji rad ovog doma. Hvala.

Gospodin Šimić replika. Izvolite.

ILIJA ŠIMIĆ

Izostavio je naravno predsjedavajući komentirati član 50. ali ja nisam to ni tražio. Izostavio je vrlo bitnu stvar reći zbog čega je ovoliko išla rasprava o jednoj točki dnevnog reda, zbog čega nije kada je video da dva člana Kolegija imaju potpuno oprečne stavove, vrlo logično je i prema Poslovniku i prema svakoj političkoj i svakoj ljudskoj, da ne kažem dječijoj logici sazvati Kolegij, to je njegova obaveza i da mi pokušamo to usuglasiti, a da ne pusti Dom dva ili tri sata na milost i nemilost. Ja vas pozivam da zaključite da li se radi o tendenciji ili ne?

SEJFUDIN TOKIĆ

U skladu sa članom 53. zbog uvaženog kolege Šimića moram citirati – predsjedavajući održava red za vrijeme sjednice. Svi prisutni obavezni su se pridržavati njegovih naredbi. Predsjedavajući može upozoriti delegata koji svojim ponašanjem ili govorom za vrijeme sjednice narušava red ili odredbe ovog poslovnika. Predsjedavajući može narediti bilo kojem prisutnom čak i da napusti salu ako narušava red. Ja sam mislio i sada mislim da je atmosfera bila takva i vi ste bili tako uzrujani gospodine Šimiću da vaša replika u tom trenutku bi remetila red ovog visokog doma.

ILIJA ŠIMIĆ

Vi ste farmaceut pa dajte pilulu brate.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja. A sad vas molim da dok sjedite tu suzdržite se od komentara i pridržavate se Poslovnika.

ILIJA ŠIMIĆ

Ja tebe molim da izadeš za govornicu kad imaš reći meni kao zastupnika ovog doma.

SEJFUDIN TOKIĆ

Idemo dalje sa radom. Dakle, ukoliko nema više rasprave predlažem da pristupimo izjašnjavanju. Imamo tri prijedloga.

Jedan prijedlog je predлагаča da se ova tačka dnevnog reda stavi na dnevni red, naravno nakon definisanog i usaglašenog dnevnog reda Kolegija Doma naroda.

Drugi prijedlog je da se odbije, ustvari to će se glasovanjem izjasniti, a o tome decidno se izjasnio Klub hrvatskih izaslanika.

I treći prijedlog po redoslijedu dat jeste da se prijedlog ove rezolucije uputi na komisiju i da se na komisiji razmotre svi aspekti ovog problema.

Ne razumijem. Svojim zaključkom Dom naroda može uputiti ima tamo tačka Poslovnika, uputiti nadležnoj komisiji na raspravu. Ne mora biti na dnevnom redu, nego zaključkom u okviru rasprave može se definisati.

Dakle, molim vas pristupamo izjašnjavanju. Rasprava je završena.

Ko je zato da se ova tačka dnevnog reda stavi na dnevni red?

Molim službu da izbroji glasove. – 5

Ko je protiv ovog prijedloga? – 6

Ko je suzdržan? – 5

Dakle, ova tačka nije dobila potrebnu većinu za stavljanje na dnevni red.

Ko je zato da se ovaj prijedlog rezolucije uputi u komisiju u skladu.

Mogu dati. Član 114. – svaki delegat može podnijeti prijedlog rezolucije. Rezolucija se razmatra na sjednici osim ako Dom ne odluči da je potrebno da prijedlog rezolucije prethodno razmatra komisija.

Ko je molim vas. Moj legitimni prijedlog jeste zaključka da se ova rezolucija uputi nadležnoj komisiji.

Ko je za taj prijedlog?

Ko je protiv? – 4

Znači prijedlog ni taj

Ko je suzdržan?

Pobjedila je suzdržanost. Konstatujem ni jedan prijedlog vezan za ovaj prijedlog gospodina Špirića nije dobio potrebnu većinu.

Idemo dalje utvrđivanje dnevnog reda.

Prijedlog gospodina Ilića vezano za skidanje, Komisije oprostite molim vas gospodina Ilića u ime Komisije vezano za skidanje tačke c. operativnog programa rada 15. tačke c. Predloga operativnog plana ispunjavanja obaveza povodom zahtjeva Bosne i Hercegovine za članstvo u Vijeće Evrope bi samo dao sljedeće objašnjenje. Kao predlagač kao predsjedavajući Komisije ja povlačim taj prijedlog. Nema glasanja, ali samo da pojasnim dam objašnjenje. O operativnom programu se radi kao informaciji koji su sačinili sekretar Parlamentarne skupštine i sekretar delegacije, sekretar Predsjedništva u ime sekretara Vijeća ministara i radi se dakle o zaista zbiru obaveza koje stoje da bi se operativno moglo pomoći u daljoj razradi, ali slažem se da možemo na jednoj od narednih sjednica na inicijativu vanjske komisije našeg doma staviti posebnu tačku dnevnog reda – obaveze Bosne i Hercegovine u operativnom smislu.

Oprostite. Izvolite.

HALID GENJAC

Poštovane kolege Komisija je većinom glasova, otprilike zaključak ...odnosno predloži odgađanje ove tačke dnevnog reda. Ja sam na Komisiji bio drukčijeg mišljenja i volio bi da je to predsjedavajući gospodin Ilić naveo, međutim nije bitno. Ističem dakle da nisam zato da se ova tačka odgađa. Uočavam vrlo veliki značaj ove tačke, ali imam primjedbe na sadržaj dokumenata koji su na momenat i stilski nedotjerani da ne kažem nepismeni, a to se moglo u toku rasprave riješiti. Tako da nije mi jasno zašto se točka povlači i samo napominjem da sam bio zato da se ovo pitanje razmatra.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro. Mislim da je vrlo jasno. Dakle što se tiče Izvještaja o radu delegacije i mišljenja Parlamentarne skupštine, to ostaju kao informacije u tačci dnevnog reda c., mi poštujemo mišljenje Komisije i molimo Komisiju da do narednog zasjedanja vidi još neke svoje zaključke pa da u okviru možda posebne tačke dnevnog reda operativnog plana Doma naroda ili oba doma vidimo kako ovo pitanje se ponovo razmatra, što ne remeti operativni plan. Operativni plan su organi institucije Bosne i Hercegovine već preuzele da realiziraju. Dakle ovaj spisak, terminski spisak tih obaveza.

Sledeći predlog je bio gospodina Genjca, uvaženog izaslanika Genjca. Jedno se odnosilo na utvrđivanje rokova za izvršavanje poslovničke obaveze Kolegija Doma naroda na izradi plana rada Doma za 2002. godinu. Ja vas želim obavjestiti da je Kolegij Doma naroda Parlamentarne skupštine utvrdio prijedlog programa rada. Treba da se uradi prečišćeni tekst i on će biti dostavljen i on nije po Poslovniku tema usvajanja na Domu

naroda. Zašto on do sada nije bio usvojen jedan je od razloga zato što su i Vijeće ministara i Predsjedništvo dosta kasno dostavili svoje prijedloge programa rada tako da je to uskladivanje trajalo, ali program rada postoji i ja molim službu da u narednih nekoliko dana dostavi svim izaslanicima, a svakako do naredne sjednice.

Što se tiče informacije o mjerama koje Kolegij Doma naroda poduzeo u cilju usvajanja Budžeta institucija BiH u roku utvrđenim Poslovnikom Doma tu zaista ne postoji nikakva druga informacija nego proceduralna obaveza koju mi kao kolegij, odnosno ja kao predsjedavajući smo izvršili. Po dobijanju prijedloga budžeta mi smo ih uputili Ustavno-pravnoj komisiji da dá ustavni osnov i da razmotri i mi od Ustavno-pravne komisije još uvijek nismo dobili to mišljenje. Podsjetio bi istovremeno da za Budžet postoji posebna procedura koja predviđa po Poslovniku Predstavničkog doma čak jednu vrstu logike da Predstavnički dom prvo usvoji ovaj budžet da se ne bi došlo do usaglašavanja budžeta, jer drugačije je usaglašavati amandmane, a drugačije je potpuno različite tekstove. Mi ćemo pratiti aktivnost ukoliko postoji potreba da po ovom pitanju izaslanik Genjac dobije dodatna objašnjenja tu je svakako član Ustavno- pravne, odnosno predsjednik Ustavno-pravne komisije koji može dati obrazloženje zašto i gdje je to do sada stiglo u Ustavno-pravnoj komisiji.

U skladu sa ovim ja sa ovim objašnjenjem ne bi smatrao potrebnim da se izjašnjavam o ovom dnevnom redu, međutim ako izaslanik insistira na prijedlogu svakako da ćemo dati.

Izvolite gospodine Genjac.

HALID GENJAC

Dakle ja sam dobio dio informacija iako u pogledu Budžeta informacija da Kolegij čeka pitanje da dostavi, Komisija za ustavna pitanja to je činjenica i ja prihvatom tu činjenicu da je Kolegij što je učinio da je sve to što je učinio i nema potrebe da se onda glasa o tome.

To je jedno pitanje. Drugo pitanje u pogledu Programa rada Doma naroda, odnosno Plana rada Doma naroda ukoliko se kaže u kom roku će poslanici dobiti ovaj prečišćeni tekst nema potrebe da se glasa o ovoj tačci, ja povlačim. Samo da se kaže da li je to u narednih sedam, deset ili petnaest dana.

SEJFUDIN TOKIĆ

Eto do naredne sjednice. Istovremeno zaista bih vas molio i kad se tiče predsjedavajućeg i kada se tiče Kolegija informacije možete dobiti prije sjednice, jer mi zaista smo spremni razgovarati sa svim izaslanicima, delegatima tako da nije potrebno da dočekate sjednicu, u toliko prije što je većina izaslanika, delegata profesionalci ovdje, tako da mi svi ovdje sjedimo, radimo pa je logično da ako nešto hoćemo nekog pitati da to ne čekamo sjednicu Doma.

Konstatujem da možemo onda pristupiti usvajanju dnevnog reda proceduralno defakto ovaj dnevni red je već prihvaćen, ali ja bi za svaki slučaj je li molio potvrdu izaslanika da se ovaj utvrđeni dnevni red prihvati.

Ko je za ovakav dnevni red?
 Ima li neko protiv?
 Ima li neko uzdržan?
 Jednoglasno.

Konstatujem da je sa 14 glasova za usvojen dnevni red. Nema potrebe da ga isčitavam. Imaju svi jer nije mijenjan ni redoslijed tačaka dnevnog reda. Samo je 15. tačka c. je ustvari izostavljeno.

Prva tačka dnevnog reda.

Ad. 1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja

Ja mislim da ste svi dobili pregled svih postavljenih izaslaničkih pitanja i delegatskih pitanja. Možemo konstatovati ovdje da se radi o jednoj velikoj neažurnosti Vijeća ministara. Čitav niz pitanja nije dostavljen izaslanicima i ja evo kao predsjedavajući ču zatražiti uz vašu podršku da se na ova pitanja odgovori do naredne sjednice, jer naprsto neka pitanja gube smisao ako se dugo prolongira njihov, odgovor na ta njihova pitanja.

Da ne bi pojedinačno izlazili, da li neko pored Ibrahima Spahića koji ima dostavljena pitanja i gospodina Ilića da li još neko ima namjeru postaviti delegatska pitanja. Gospodin Genjac, gospodin Džaferović i gospodin Novaković. Molim nema potrebe ovi koji su postavili biće proslijeđeno jer želim.

Izvolite. Gospodin Spahić.

IBRAHIM SPAHIĆ

Bez obrazlaganja sljedeći pet pitanja:

1. Kada će Vijeće ministara Bosne i Hercegovine predložiti rješenje statusa naučnih i umjetničkih i istraživačkih institucija Bosne i Hercegovine u skladu sa zahtjevom Predsjedništva Bosne i Hercegovine?

Treći put postavljam pitanje u razmaku od pola godine. Za pola godine Vijeće ministara je ja se nadam se pripremljeno da se odgovori na ovo pitanje odnosno se na tačno 11 institucija i uostalom da ne bi to obrazlagao i pred članovima Predsjedništva u punom sazivu po prvi put i jedini put prisutnima to pitanje sam dostavio Vijeću ministara.

Drugo, tim povodom želim da obavjestim Skupštinu, odnosno Dom da sam uputio gospodinu Tokiću juče rezoluciju u vezi sa rješavanjem statusa ovih institucija, a ukoliko Vijeće ministara ne odgovori na ovo pitanje onda ču se poslužiti Poslovnikom uputiti

interpelaciju koja se odnosi na Vijeće ministara. Vi znate šta piše to u Poslovniku, kako se to onda razrješava. Zato predlažem da Vijeće ministara odgovori na ovo pitanje, da se potradi jer je to važno pitanje za egzistenciju ovih institucija i identitet oko kojeg se kao što vidite svi beskrajno zalažemo, mislim na naučni, kulturni, pošto je neko postavio pitanje s mojom diskusijom.

2. Kada će Stalni vojni komitet dostaviti informaciju Parlamentu Bosne i Hercegovine i ovom domu o svom radu i djelovanju u kontekstu vrlo jasnih određenja ustavnih, uloge Predsjedništva Bosne i Hercegovine i Stalnog vojnog komiteta?

Mi smo to pitanje već jednom postavili. Ja želim da ga ponovim eksplisitno i tražim da u skladu sa interesima ovog doma informacija Stalnog vojnog komiteta dođe na razmatranje kao informacija od strane Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

3. Kada će Vijeće ministara dostaviti obećane mjere ekonomske politike u šestom mjesecu 2001. godine nakon izlaganja gospođe Azre Hadžiahmetović ministrici za vanjsku trgovinu, a povodom strategije ekonomskog razvoja i socijalnog razvoja koja je razmatrana u kontekstu naše inicijative iz 2000. godine, odnosno 1999. godine?

Pošto je proteklo dvije godine da dođemo do poduzetničkog društva u papirima, nadam se da nema potrebe da produ dvije godine u formulisanju mjera ekonomske politike od strane Vijeća ministara i nadležnih ministara. To je treće pitanje.

4. Kada ćemo dobiti informaciju o kojoj smo u više navrata razgovarali u različitim kontekstima o reformi obrazovanja u Bosni i Hercegovini i osvršishodnosti ovakve mreže obrazovanja u Bosni i Hercegovini u kontekstu politika zapošljavanja mladih stručnjaka u ovoj zemlji?

5. Zašto, to bi molio da Kolegij odgovori na sljedećoj sjednici, jer to je taman, uklapa se u onih petnaestak dana po dinamici rada Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine čija je ključna odgovornost zaštita nacionalnih interesa bošnjaka, srba i hrvata, dakle svih građana na osnovu njihove nacionalne određenosti nisu do sada nikada dobili formalno dakle pravno čisto u proceduri ni jednu informaciju o ustavnim promjenama u ustavima Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine?

Ja se nadam da ćemo u kontekstu ovog kako bi lijepo rekli ozračja i zaokruženja biti u prilici da se koncentriramo na suštinsku debatu u vezi sa tim pitanjima. I ovo je ono što je napisano, a ne želim da proširim listu, mislim da je ovo dovoljno. Hvala vam lijepa predsjedavajući.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro. Podsetio bi vas sve na poslovničke odredbe vezano za postavljanje pitanja u kojem je jasno naznačeno kome se mogu postavljati pitanja da ne bi postavljali jedni drugima pitanje. Mislim da se to tumačenje od Kolegija Doma naroda dobili.

Dalje za riječ se javio Ilić, potom Genjac, potom gospodin Džaferović. Izvolite. Ja mislim da nije bitan redoslijed.

DRAGUTIN ILIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege delegati, ja sam dobio odgovor na prvo delegatsko pitanje koje sam postavio još 14.6.2001. godine, a pitao samo - šta Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija čini da se koordinira aktivnost entitetskih ministarstava zdravlja na rješavanju zdravstvene zaštite povratnika?

Odgovor koji sam dobio nije adekvatan.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodine Iliću jel možemo, ja bi vas molio ovi koji žele komentarisati odgovore na svoja pitanja da to naznače sekretaru da za narednu sjednicu obezbjedimo prisustvo onoga na koga se komentar odnosi.

DRAGUTIN ILIĆ

Nemam ništa protiv osim što sam samo, nisam ni htio da obrazlažem, nego samo htio da kažem da ovaj odgovor nije ono što sam ja tražio.

Takođe i odgovor koji sam postavio Vijeću ministara 29.11., a odnosi se na da li je Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Predsjedništvu Bosne i Hercegovine i OHR-u poznato da je zakonom o prestanku važenja zakona o korištenju napuštene imovine odredbom koju je nametnuo OHR, a kojom se stanarsko pravo izjednačeno sa vlasničkim pravom učinjena povreda vlasničkog prava jedinog vlasnika stanova u društvenom vlasništvu preduzeća i ustanova koje su te stanove kupovali i gradili za svoje radnike. I šta namjeravaju uraditi da se to pravo zaštiti i da li im je poznato da je ta odredba iskorištena za malverzacije i sticanje protivpravne koristi.

I ovaj odgovor Savjeta ministara nije adekvatan, niti je uopšte, niti je konkretan, pa prema tome molim da za sljedeću sjednicu, evo ja ču to dostaviti sekretaru da se obezbjedi konkretan odgovor.

Za današnju sjednicu ja postavljam dva pitanja. Prvo pitanje u skladu sa članom 118. i 122. Poslovnika Doma naroda sekretaru Parlamentarne skupštine postavljam sljedeće delegatsko pitanje:

- Koliko stanova je bilo u vlasništvu Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine?
- Ko je danas korisnik tih stanova?
- Da li je Parlamentarna skupština BiH pravni sljednik Skupštine SRBiH i ako jeste da li je preduzela mjere da predmetne stanove vrati u posjed?

Obrazloženje: Poznato je da je Skupština bivše SRBiH u vlasništvu određeni broj stanova i druge imovine. U situaciji kada postoje objektivne poteškoće da se funkcionerima, poslanicima i delegatima profesionalno angažovanim u Parlamentarnoj skupštini, te radnicima Stručne službe obezbjede službeni stanovi potrebno je imovinu Parlamentarne skupštine BiH staviti pod njenu kontrolu.

Vjerovatno će i širu javnost u BiH interesovati odgovor na ovo pitanje. Odgovor tražim u pisanoj formi.

I drugo pitanje u skladu sa članom 118. Poslovnika Doma naroda Savjetu ministara postavljam sledeće delegatsko pitanje?

- Da li je Savjetu ministara BiH poznato da je Savezna Republika Njemačka na ime zdravstvenog osiguranja porodica radnika iz BiH koji su na privremenom radu u toj zemlji uplatila iznos od 5 miliona maraka za period 92-95 godina Bosni i Hercegovini? Ako jeste, tražim odgovor kojoj instituciji taj novac uplačen?

Prema našim informacijama novac je stigao u Sarajevu u sadašnji Kantonalni zavod za zdravstveno osiguranje.

Obrazloženje: Prilikom pregovora između zdravstvenih osiguranja Savezne Republike Njemačke, Federacije BiH i Republike Srpske o regulisanju međusobnih obaveza za period prije stupanja na snagu Sporazuma o zdravstvenom i socijalnom osiguranju zaključenom 2000. godine njemačka strana nas je obavjestila da je za period 92-95 godina uplatila bosanskoj strani iznos od 5 miliona maraka. Kako se taj iznos odnosi na sve članove porodica radnika iz BiH privremeno zaposlenih u SR Njemačkoj ovim su drastično oštećeni fondovi zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja sa hrvatskom većinom jer 58% radnika na privremenom radu u Njemačkoj je iz ovih kantona po izjavi gospodina Pere Milanovića, direktora Kantonalnog zavoda u Mostaru.

I ovdje tražim odgovor u pisanoj formi. Dostavio sam vama predsjedavajući na vrijeme. Hvala lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Za riječ se javio Genjac i sve vas molim, podsjećam da bi trebali pismeno pitanja dostaviti prije nego što postavite sa naznakom da li usmeno ili pismeno, kako oni koji hoće usmeno odgovor bi mogli obezbjediti predлагаča, odnosno predstavnika institucije za koju se traži odgovor.

Izvolite gospodine Genjac.

HALID GENJAC

Pitanje za Vijeće ministara Bosne i Hercegovine:

- Koji su dosadašnji rezultati Vijeća ministara u najavljenoj radikalnoj reformi poreskog sistema u cilju regulisanja jedinstvene osnove poreskog sistema u Bosni i Hercegovini?

- Šta je Vijeće ministara učinilo na stvaranju uslova za uvođenje PDV i da li je Vijeće ministara tražilo i razmatralo izvještaj o efektima postojećih poreskih sistema po entitetima i kantonima, odnosno šta Vijeće ministara poduzima da bi nadležne institucije prestale tolerisati funkcionisanje poreskog sistema na pojedinim područjima Bosne i Hercegovine sa vrlo štetnim i opasnim privrednim, socijalnim, političkim posljedicama za cijelu Bosnu i Hercegovinu?

Molim pismeni odgovor.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvalujem. Sledeći za riječ se javio gospodin Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo, moje pitanje je vrlo kratko upućeno je Vijeću ministara i glasi:

- Da li šta poduzima Vijeće ministara na zaštitnim mjerama domaće proizvodnje? Ako poduzima šta, a ako ne poduzima zašto?

Misljam da je svako obrazloženje ovog pitanja suvišno. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvalujem. Ja bi vas molio samo proceduralno da dostavite to i u pismenom obliku.

Da li ima još neko da postavlja pitanje? Gospodin Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Kolege delegati, ja sam na pitanje postavljeno 25.4.2001. godine dobio odgovor da nisam dobio odgovor. Naime u tabeli koju imam piše da sam dobio odgovor na pitanje koje sam postavio, a u odgovoru na pitanje piše da nisam dobio, jer Federalno ministarstvo nije dalo podatke. Zbog toga sam izašao da kažem, znači pitanje ostaje, dakle delegatsko pitanje ostaje i očekujem odgovor u pismenoj formi.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvalujem. Molim sekretara Službe da ispravi to i vidite to što je administrativno bilo.

Zaključujem prvu tačku dnevnog reda. Hvala vam na saradnji na jednoj finoj tolerantnoj atmosferi bez velikog prisustva predstavnika Vijeća ministara.

Možemo preći na sledeću tačku dnevnog reda, a to je

Ad 2. Zapisnik 14. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine

Da li se neko javlja za riječ povodom ove tačke dnevni red? Ne. Zaključujem raspravu.

Ko je zato da se usvoji zapisnik sa 14. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine?

Konstatujem da je svih 13 prisutnih izaslanika delegata usvojilo, glasalo za zapisnik sa 14 sjednice.

Ad. 3. Imenovanje članova zajedničke komisije oba doma Parlamentarne skupštine BiH za postizanje Sporazuma o istovjetnom tekstu

- a) **Zakon o državnoj službi,**
- b) **Zakon o zaštiti potrošača,**
- c) **Zakon o autorskim pravima,**
- d) **Zakon o pravobranilaštву**

Jasno vam je svima da se radi o zakonima koji u Predstavničkom domu usvojeni u drugačijem tekstu i potrebno je formirati komisije za usaglašavanje.

Kolegij je u okviru pripreme ove sjednice predložio da pod

a) u **Zakon o državnoj službi u institucijama BiH** budu predloženi Momčilo Novaković, Munib Jusufović i Niko Sušac.

Da li ima primjedbi na ovo? Ako ne, ko je za?

Zakon o zaštiti potrošača BiH – Dragutin Rodić, Jerko Ivanković, Ibrahim Spahić.

Ko je za?

Recite sa mjesta promjenu. Dobro. Dakle, **Zakon o zaštiti potrošača BiH**, Novaković, Jerko Ivanković, Ibrahim Spahić.

Jeste li za?

Šta su sad opet izmjene. Apod c) ćete opet promjeniti. Pa trebali ste gospodine.

Zakon o autorskim pravima i pravima u Bosni i Hercegovini – Ilija Šimić, Šefik Džaferović i prepostavljam da je Goran Turjačanin. Pa u redu je.
Ko je za?

Zakon o pravobranilaštvu – Halid Genjac, Ivo Živković i Dragutin Rodić.
Ko je za?

Molim članove Kolegija da imformišu izaslanike, a inače čitava logika vezana je za ovo jeste da se ravnomjerno rasporede obaveze vezano za usaglašavanje od svih prisutnih izaslanika i delegata u ovom domu.

Ad. 4. Izjašnjavanje o razmatranju po članu 100. Poslovnika Doma naroda Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine

Predlagači gospodin Turjačanin i gospodin Tokić.

Da li neko od predlagača želi uzeti riječ? Gospodin Turjačanin. Izvolite.

GORAN TURJAČANIN

Uvažene kolege delegati, uvaženi predsjedavajući, uvaženi gosti. Ja ču se javiti sada pod tačkom 4. završiću svoje obraćanje zaključno sa tačkom 9. gdje se zajedno sa kolegom Tokićem nalazim kao predlagača za razmatranje određenog seta zakona koje je proglašio Visoki predstavnik, odnosno pod tačkom od 4. do 8. sem Zakona o ombusmanu. Da vam samo kađem ...me je ponukalo, gospodin Tokić i ja kao članovi parlamentarne delegacije Bosne i Hercegovine pri Vijeću Evrope i nakon prihvaćene preporuke na Vijeću Evrope za prijem Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope smo se ponukali da izađemo zajednički u predlogu, a na naki način da ruku koju nam je pružila Evropska zajednica, odnosno Vijeće Evrope prihvatimo svesrdno i odgovorno i da pokušamo da ove zakone čiji je tajning na neki način već definisan u pismu namjera stavimo u hitnu proceduru smatrajući da je to možda trebalo da napravi neko drugi, ne samo nas dvojica, međutim da vrijeme koje stoji protiv nas radi samo isključivo u interesu Bosne i Hercegovine ukoliko ozbiljno shvatimo ono što smo potpisali i ozbiljno shvatimo želju i namjeru Bosne i Hercegovine, obadva njena entiteta, sva tri njena naroda i svih njenih građana da postanemo punopravni članovi sva tri njena naroda i svih njenih građana da postanu punopravni članovi Evropske zajednice i naroda.

Ja ne želim za ove govornice, a posebno me učvršćuje da ponovo stanem stanem iza ovog zahtjeva i početak današnje sjednice Doma naroda koja mi se ni malo ne dopada, ne želim iza ove govornice da budem, niti očekujem sa ovim zahtjevom da ču nešto da profitiram ni marketinčki ni da budem dopadljiv ovoj državi, nego jednostavno ovaj zahtjev iniciram ustvari sa željom da ova država bude dopadljiva nama. Znači ne da poručim bilo kakve političke poene, nego jednostavno da ono što smo na neki način se obavezali stavimo u funkciju njene implementacije. Samo toliko. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predlagači prvo idu, a još jedan se predlagač javio.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Za riječ se javio predsjedavajući gospodin Tokić u ime predlagača, a neka se pripremi gospodin Rodić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bi vas molio da damo još jedan aspekt usvajanju ovog zakona i sledećih zakona koje smo naveli. Obavezu da će ovi zakoni biti usvojeni u istovjetnom tekstu potpisali su predsjednici valada entiteta i najodgovorniji čelni ljudi institucija Bosne i Hercegovine i obaveza da usvojimo ovaj set zakona je prva definisana obaveza post prijema u i ona traje šest mjeseci. Ne postoji mogućnost da se ovi zakonski projekti i na kakav drugi način razmatraju izuzev po članu 100. jer se radi o zakonima koji su sastavni dio pravnog sistema Bosne i Hercegovine, o čemu je vrlo jasno dato tumačenje Visokog predstavnika i jedna od motivacija nas kao predlagača jeste bila da ove zakone i ovu zakonodavnu oblast po kojoj već funkcioniše Bosna i Hercegovine vratimo u ingerenciju ovog doma i omogućimo da ukoliko neko želi mjenjati ovaj zakon ili odredbe ovog zakona može se pojaviti u proceduri, jer vam ponavaljam ovaj zakon je neizmjenjiv dok ga ne usvoji Parlamentarna skupština BiH u ovom obliku. To je svojevrsno i objašnjenje za ovaj, razloge zašto ovo ide po članu 100. uz podršku opredjeljenju koji je Špirić rekao ovdje da mi kao Parlamentarna skupština trebamo afirmisati i kao Dom naroda da ovo bude mjesto odlučivanja, a da bi to učinili moramo sve zakone vratiti u ingerenciju Parlamenta.

Ovi zakoni su zakoni važeći, a nisu još uvijek u ingerenciji Parlamenta. Mi ih vraćamo eventualno današnjom pozitivnom odlukom ovog doma. U tom kontekstu ja bi vas pozvao da se o ovome izjasnimo, jer se radi o neposrednoj obavezi, a eventualne primjedbe koje s punim uvažavanjem sam čuo na neke od ovih zakona u proceduri izmjena i dopuna ovog zakona na druge načine afirmišemo. Ovim defakto se oslobađamo kao dom naroda onog o čemu smo svi toliko puta govorili ovdje, a to je svojevrsnog tutorstva. Naravno bilo je i drugih predlagača ovih zakona, mislim da tada politička klima nije bila na ovome. Mi imamo saglasnost dakle, politički concezus da ispunjavamo ove obaveze i još jedanput ne bi želio da na nekakav drugačiji način shvatite, mi smo ovo predložili kao članovi Stalne delegacije Bosne i Hercegovine pri Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope i očekujemo da će u Predstavničkom domu članovi iz te delegacije iz tog doma slično postupiti. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Tokiću. Za riječ se javio gospodin Dragutin Rodić.

DRAGUTIN RODIĆ

Poštovane dame i gospodo, čuli smo od predлагаča zakona zašto bi ove zakone trebalo usvojiti po hitnom postupku i evo predugo smo čekali da ih usvojimo, evo došlo je vrijeme da to trebamo sad da uradimo. Ja lično mislim da Vijeće Evrope ne eksperimentiše sa Bosnom i Hercegovinom, nego Vijeće Evrope ima svoja pravila, ima svoje standarde i naravno ako hoćemo biti dio tog vijeća evrope moramo se priključiti toj velikoj asocijaciji država i naroda. Međutim sav progres ili greške koje mi možemo eventualno napraviti su naše greške i ako je samo ono da mi usvojimo određene zakone zbog nekakvog prijema ili određenih ispunjavanja uslova, onda mi nećemo daleko otići.

Međutim moramo ovaj dom podsjetiti na sledeće – 14. juna 2001. godine na 5.sjednici Doma naroda mi smo razmatrali ove zakone i tada smo donjeli odluku da ti zakoni idu u redovnu proceduru. Od tog trenutka do danas, evo prošlo je 8 mjeseci niti je Savjet ministara, niti je bio koji delegat, niti bilo koje tijelo uradilo ništa da ove zakone stavi u redovnu proceduru i vjerujte ja lično mislim da bi ti zakoni do sada bili usvojeni. Ja neću da govorim da li bi mi te zakone mijenjali, da li bi dopunjavalii, ali želim isto tako da kažem i ukažem na jednu činjenicu, a ona je da smo mi u ovom domu usvojili dosta zakona. Međutim, činjenica je da smo najlakše i najbolje usvajali one zakone koji su bili u redovnoj proceduri. Tu smo došli i do određenih pomaka i određenog razumjevanja i do određene parlamentarne procedure koja je potrebna. I šta sad imamo? Imamo prijedlog dva delegata i ja uvijek stojim na poziciji da delegati, naše kolege mogu da predlažu. Međutim, ja čitajući član 100. niti vidim da tu postoje elementi hitnosti. Ovi zakoni jesu dio pravnog poretka Bosne i Hercegovine. Da li mi njih usvojili ili ne usvojili, oni jesu.

Dalje da bi nešto išlo po članu 100. ta problematika mora biti jasna, fragmatična, razumljiva. Ja ne vjerujem da su ovi zakoni tako jednostavnii da se mogu na taj način usvojiti. I treće šta znači usvojiti sad ovih, ovaj set zakona kada u postprijemnom periodu u roku od 6 mjeseci oni se mogu usvojiti i ukoliko budu išli u redovnu proceduru mogu se uvojiti za 60 dana. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Čisto poslovnički, ja sam bio vrlo jasan. Ovi zakoni ne mogu ići u redovnu proceduru, jer nije po jasnim upustvima Visokog predstavnika, tumačenju na ovaj zakon nije moguće davati jamandmane. Da budemo tu vrlo jasni.

Molim vas, gospodine Rodiću ja vas molim nemojmo sad nešto reći, da tražimo da ide u proceduru da onda na svakom mjestu objašnjavamo jeste li to stavili na dnevni red na nesmijete govoriti o tome. To je već druga vrsta da ne kažem čega. Postoji tumačenje Visokog predstavnika i postoji vrlo jasno urgentnost. Jedan od ovih zakona je preostala obaveza za mapu puta koji smo se opredjelili da trebamo ispuniti do aprila mjeseca. Prema tome hitnost postoji. Da li postoji politička volja, to će naravno viditi glasanjem.

Ko se još javlja za riječ vezano za proceduru? Izvolite gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, dakle govorimo o proceduru o ne govorimo o zakonu. To je jako bitno da se shvati. Dakle mi sad govorimo o proceduri. Podsjetiću vas da smo na prošloj sjednici, ja sam se namjerno izjasnio za to osporili pravo delegatu gospodinu Ivi Divkoviću da nudi zakon o članu 100. Dakle rekli smo, a čak i današnji predлагаčai, kolege čiju ja stvarno namjeru dobru namjeru cijenim su rekli da ne bi bilo dobro da mi jedni drugima nudimo zakone uzmi ili ostavi. Dakle mi jedni drugima. Ja shvatam i ovu transmisiju na relaciji Visoki predstavnik, delegata, Dom naroda, ili Vioski predstavnik, Kancelarija OHR-a, Vijeće ministara i Dom naroda. Dakle i to shvatam. I molim vas lijepo dakle da danas govorimo da se izjašnjavamo o proceduri, a ne o zakonu. Kada se dogovorimo i kada ovo bude tačka dnevnog reda ja ću reći šta mislim o zakonu. Dakle ja ću jasno reći šta mislim o zakonu, ali nisam zato, hoću da ostanem dosledan, dakle ja prošli put kao što nisam bio zato Ivo Divković nudi zakon uzmi ili ostavi meni kao delegatu, nisam zato da ga nudi Goran Turjačanin, ili neko drugi ili treći. Dakle nisam za takvu proceduru, ja nisam. A molim lijepo, kada bude zakon ja ću se o zakonu izjasniti šta mislim. Hvala vam lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ponoviću. A to možete gospodine Špiriću i svi ostali pročitati i u službenom glasniku. Ne postoji druga procedura za ovaj zakon nego da bude usvojen u neizmjenjenom obliku. Možemo to ako treba svakome dostaviti i to je definitivan stav. Prema tome nemojte samo da se izgramo riječima oko političke volje, a dakle ne postoji i ne postoji ta paralela sa drugim zakonima. Ovo su zakoni koji su zakoni koji su sastavni dio ustavno-pravnog sistema.

Za riječ se javio Spahić i za riječ se javio gospodin Turjačanin. Nisam shvatio da je replika.

GORAN TURJAČANIN

Dok sam delegat i u ovom mandatu radim u sklopu Doma naroda uvijek ću radije podržati zakonske inicijative, odnosno inicijative za donošenje odrešenih zakona koji budu dolazile od reda poslanika delegata, zavisi u kom „Parlamentarne skupštine BiH radi, to je jedna priča. A druga priča, mislim da ne bi trebalo u isti koš da trpamo zakon koji je bio zakon o sukcesiji koji ni jedan od uslova da ne kažem u prijemu Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope sa određenim zakonima koji su vremenski limitirani i u našoj nakani se nalazi namjera Bosne i Hercegovine da pokaže nešto što se zove dobra volja. Dobra volja nije samo da se pokaže do aprila mjeseca. Dobra volja se može pokazati i u februaru mjesecu i ako budemo ovako radili plašim se da ćemo otići oho daleko a biti sve dalje i dalje od Vijeća Evrope. Toliko.

SEJFUDIN TOKIĆ

Hvala. Izvolite. Gospodine Novakoviću izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ovdje se kolege čitavo vrijeme pominje uslov za prijem, uslov ovih usvajanja ovih zakona za prijemom u Vijeće Evrope. Jasno je tamo u pismu rečeno da će se ovi zakoni u roku od šest mjeseci od prijema BiH u vijeće Evrope naći ovdje na dnevnom redu. Tamo je fino rečeno, dakle, od prijema a ne uslov za prijem gospodo i ta priča ovdje kao jedni su odgovorni za BiH zato što su ovo predložili a drugi nisu odgovorni, molim vas gospodo to ne stoji. Mi smo u junu mjesecu čini mi se 14.ili 24.juna rekli šta mislimo igledajte sad. Niko tada nije rekao da to ne može tako kao što smo rekli. Tada gospodin predsjedavajući koji je bio na mjestu zamjenika predsjedavajućeg, nije rekao ne može to gospodo ni po kakvoj proceduri nego samo po ovoj. Nego smo tu priču završili tada. Naravno, završili je tako da je nastavimo opet bez ikakvih pokušaja da se na tome nešto uradi.

Dakle, nije tačno da je ovo uslov za prijem, zato sam izašao nego su ovo uslovi kad se primi BiH u Vijeće Evrope koje treba ispuniti u roku od šest mjeseci i to nije sporno ni za mene ni za one koji misli ovako kao ja. Hvala.

ILIJA ŠIMIĆ

Gospodin Tokić ima repliku.

SEJFUDIN TOKIĆ

Molim vas, sad smo na vrlo jasnoj odrednici. Mislim da sad Dom zna o čemu odlučuje. Da li će danas usvojiti ove zakone, koji nisu uslov za prijem BiH u Vijeće Evrope, ja mislim da to niko nije ni rekao nego je rekao da su to posprijemni uslovi da će danas to uraditi i otvoriti prostor da se od sada pa narednih šest mjeseci ili ne znam ni ja godina ovaj zakon nalazi u ingerencijama ovog doma ili će čekati šest mjeseci a onda ne znam ni ja na pismo koje će poslati, ne znam ni ja koji međunarodni predstavnik to nije tako. Između tih dviju politika, ja se zalažem za ovu politiku. Ja smatram da je bila pogubna politika koja je vodila ka tome. Znamo da nešto moramo. Da ćemo nešto uraditi. Da ulazimo u evropske tokove, da ćemo biti sastavni dio evropskih integracija, da ćemo preuzeti evropske standarde, ali daj iz sve snage da kočimo da to što kasnije bude. U pravu ste gospodine Novakoviću, ovo je, zaista pitanje. Možemo i za šest mjeseci to uraditi s aspekta obaveza u Vijeće Evrope, to tada će taj zakon djelovati, do tada vi na taj zakon nećete moći nikakve amandmane davati, nećete moći podnosititi prijedloge ovamo i ponovo za šest mjeseci morat ćemo, jer tako piše, to nije stav predsjedavajućeg, niti zamjenika predsjedavajućeg, tako piše u Službenom glasnikud a se ovaj zakon može usvojiti samo po ovoj proceduri kao i ovi naredni. Ja mislim da Dom upravo odlučuje između ove dvije varijante i hvala vam što ste to naglasili između ovih varijanti. Hoćemo li čekati zadnji trenutak ili ćemo uraditi sa ili otvoriti prostor gospodinu Novakoviću i Rodiću sutra predožite izmjene i dopune ovog zakona ukoliko to želite.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dajem riječ uvaženom izaslaniku Spahiću.

IBRAHIM SPAHIĆ

Hvala lijepa zato što stalno kad neko kaže replika, sjetim se jednog vremena kad se puno replika upotrebljavalo i sve se ubijalo kroz te replike. Suština stvari nije u politici kokoši i jaja pošto je sasvim jasno da to niko ne postavlja kao problem, jednostavno, procedura je neumoljiva, tamam sve i da po redovnom postupku za deset mjeseci bilo ko šta poduzeo i rekao ide u redovni postupak ista je procedura. Znači, sve se vraća na isto, na rodno mjesto kokoši i jajeta. Vi recite ko je prije a koje poslije i u kontekstu ove diskusije. Mnogo važniji dio od debate, da li je to post prijemni ili pred prijemni ispit jeste debata koja se tiče odgovornosti ovog parlamenta za ispunjenje obaveza iz mape puta. To praktično znači, da se, ne samo političkom voljom nego pragmatično preuzmu obaveze iz precizno navedenih uvjeta zato da BiH nakon prijema u Savjet Evrope pristupi po ubrzanim postupku usvajanju zakona i različitih drugih konvencija, obaveza itd. koje će uvesti u stvaranje uvjeta da se napravi odgovarajuća vizibilit studija za proced pridruživanja Evropskoj Uniji i to je suština problema. Možemo učiniti kako dva koraka naprijed a jedan kokrak nazad iz ove naše stare svijesti u kojoj smo živjeli, a možemo učiniti nešto mnogo jednostavnije, poštujući proceduru koje smo svjesni, mi bi trebali sve praktično stvari koje nas dalje ne trebaju opterećivati završiti na najefikasniji način, ne uvodeći priče o tome šta je prijemno šta je podrijemno itd., jer suština naših interesa jeste utemeljena u našoj aplikaciji za drugu fazu evropskih integracija koja se zove pridruživanje Evropskoj Uniji.

Tačno za sedam dana, odnosno osmi dan danas, pošto je dvanaest prošlo, dakle, za sedam dana 1.marta u Evropi počinje debata o budućnosti Evrope, na evropskoj konvenciji kojom predsjedava Žiskadeften. Kada vi vidite šta u tom dokumentu piše pripremnom poslije predsjedanja Belgije koja nas, nažalost, to nismo izrazili napušta kao zemlja i danas je oproštajni prijem.

SEJFUDIN TOKIĆ

Molim vas da se držite dnevnog reda.

IBRAHIM SPAHIĆ

Napušta nas kao zemlja kao bilateralni partner i neće imati ovdje svog ambasadora, kao što ga mi nikad realno nismo proteklih godina imali u Belgiji u Briselu i ne razumijemo šta znači to biti u bilateralnim odnosima sa jednom zemljom koja je središte evropskih institucija kojima kao težimo to je jedna glupa politika, glupava politika, jedan idiotski pristup međunarodnim odnosima u BiH.

SEJFUDIN TOKIĆ

Moraću vam oduzeti riječ, jer se ne držite dnevnog reda.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ja želim reći da bi bilo glupo raspravljati danas o kokošima i jajima nego bi trebalo podržati gospodina Turjačanina i gospodina Tokića u ovom slučaju i nadam se i

druge kolege delegata, koji će izgurati proces d se zakoni koje možemo usvojiti po određenoj proceduri koja je nediskutabilna podvlačim i koja bi trebala omogućiti da se jednostavno relaksiramo u našim odnosima u BiH koncentrišemo na odgovornost institucija u koje se zaklinjemo. E, ovo je jedna od odgovornosti trenutaka kad stvarno možemo odlučiti da 11.novembra 2002.godine, šest mjeseci nakon isteka virtuelnog prijema BiH koji još nije završen kažemo e sad čemo to staviti na dnevni red, jer kao sad je to trenutak. Procedura će 11.novembra 2002.godine biti potpuno identična proceduri koja se zove 21.februar. Prema tome, toplo preporučujem kolegama svim koji su ovdje da ne presjecamo ovo običnim normalnim glasanjem naduravanje, nego treba da napravimo pauzu i doneсemo ozbiljnu odluku da ovih šest zakona podruprijedimo po članu 100.kako su predložila dva delegata naše kolege. To je najinteligentnije što možemo uraditi, jer ako nastavimo debatu, bojim se da čemo ući u zamku kokoši i jaja. A to što sam ja upotrijebio neke grube pojmove, to dozvolite da te pojmove, naravno kažem da su ekspresionistički da ne bi niko imao repliku na njih. Dakle, ja vas molim da ih tretirate kao ekspresionističke. Hvala lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Hvala. Ja bih, ipak, zamolio jednu pauzu od 15 minuta a pozivam članove Kolegija i predsjedavajuće klubova da pristupe ovdje stolu. Ne više od 15 minuta obzirom da smo dogovorili da do pola četiri radimo.

/PAUZA/

... gosti, izaslanici hrvatskog naroda, delegati srpskog naroda, izaslanici i delegati bošnjačkog naroda stiču se uslovi da možemo, za riječ se javio gospodin Rodić. Izvolite.

DRAGUTIN RODIĆ

Ja mislim kada sam govorio da sam bio dovoljno jasan. Nisam htio nikoga ni da vrijeđam nego sam iznosio određene stavove. Međutim, poslije smo čuli određena pojašnjenja i ne bih ja ni ponavljao kakav je to kulturni nivo i dovođenja u raspravu kao jedni su svjesni, drugi su ne savjesni i ne vide kud ovo sve ide. Ja sad odgovorno sasvim sa ovog mjeseta tvrdim da je svima nama poznato i ne trebamo jedni druge ubjedivati koji su to uslovi i koje obveze mi trebamo da ispunimo da pristupimo određenoj asocijaciji, i ja mislim da je to tako. Ali, čini mi se da mi uvijek pogrešno razumijemo jedni druge. Ja kada sam govorio, govorio sam o proceduri, a nisam govorio o materijalnom sadržaju tih zakona. Ono što principijelno i sad kažem a vi odlučite onako kako god hoćete, ako smo imali te zakone na 5.sjednici u junu mjesecu i kada je sve ovo što danas jedni ubjeđujemo bilo na dnevnom redu, ne vidim razloga zašto sad to moramo da prekršimo ono što smo već jednom odlučili. Što se tiče zakona, nemam ni ja ni jednu primjedbu na te zakone u samom sadržaju, ali opet vam ponavljam kada je u pitanju procedura ne mogu da pristanem na nju.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Ja će ponoviti, tumačeći Poslovnik ne postoji mogućnost da po proceduri člana 100.i jedan zakon ide na komisiju. Prema tome, ovi zakoni ne mogu ići drugačije u proceduru nego ovako. Izvolite gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući jasno je nama da, ako se usvoji procedura da onda zakon ne može ići na komisiju, ali mi ovdje raspravljamo o proceduri još uvjek a ne o komisiji i ne o sadržaju zakona. Ja sam izašao da kažem stav Kluba srpskih delegata. Naime, Klub srpskih delegata prvo stoji na poziciji da ulazak u vijeće Evrope podrazumijeva određene uslove koji se trebaju ispuniti nakon toga i da zbog toga oko tih uslova i da te uslove ne spori. Klub spori princip na koji se pokušava, na koji se pokušavaju, evo ovdje danas, ne samo ovih šest nego još neki zakoni usvojiti i sa tim poslom da kažemo na takav način završimo. Zbog toga Klub delegata srpskog naroda neće glasti za ovu proceduru i ako u principu nemamo mišta protiv usvajanja ovih zakona.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Ne bih htio polemizirati sa stavovima Kluba, ali ču poslovnički vrlo jasno i medijima i Klubu reći ne postoji druga procedura usvajanja zakona, odgovorno tvrdim i pismeno čemo to Klubu dostaviti izuzev ove procedure i plašim se da čemo za šest mjeseci ponovo biti u situaciji da, ili za par mjeseci i ne znam ni ja kada da ovaj zakon usvajamo ili ne usvajamo po ovoj proceduri. Molim vas, ukoliko se niko nije javio za riječ. Izvolite gospodine Genjac.

HALID GENJAC

Poštovane kolege mnogo toga se u vezi ovih 5-6 tačaka danas manifestira. Ne postoji poslovnička prepreka da se bilo koji zakoni bilo koja inicijativa rješava u skladu sa navedenim članom i ne postoji proceduralna prepreka da to danas rješavamo, zaista, ne postoji. Ne postoji proceduralna prepreka da se to rješava i na drugi način. Međutim, mi ovdje imamo inicijativu da se to rješava u skladu sa određenim članom određenog poslovnika. Radi se o zakonima koji žive. Radi se o zakonima na osnovu kojih se kreiraju institucije BiH i radi se o zakonima koji su činjenica. Ja ne smatram nekim velikim rezultatom ovog doma ukoliko te zakone usvojimo. To je, naprsto, naša obaveza. Ali, u vezi toga bojim se da je danas i već danas na testu naša spremnost poštivanja obaveza koje smo preuzeli.

Naime, ja vas odsjećam da pogledate dokument koji je usvojen na Vijeću Evrope koji se tiče naših obaveza. Stoji тамо, dakle, da je Parlamentarna skupština, obavezuje se da će u roku od šest mjeseci nakon njenog prijema, ukoliko to već nije urađeno usvojiti zakone koje je na privremenoj osnovi proglašio visoki predstavnik. Rok april 2002.godine. Dakle, to je u dokumentu koji je cirkulirao na Parlamentarnoj skupštini i

komitetima Vijeća Evrope, rok april 2002.godine. Bojim se da čemo današnjim danom, odbijanjem da ovaj posao koji je pred nama uradimo krenuti sa presedanom, ne činjenja onoga što smo se obavezali u Strazburu. Mi smo mnogo u javnosti imali priliku da vidimo da čujemo da je naša delegacija jedinstvena u nastupu bila, da je to nastup koji je bio jedinstven kao nikad do tad, a u delegaciji podsjećam, svi predstavnici stranaka iz RS i Federacije i predstavnici SDS-a i predstavnici i koalicija i alijansi itd. Ta delegacija koja je tamo bila u svom jedinstvenom nastupu, bila je, izuzetno svjesna šta znači prihvatanje obaveza i bila je duboko svjesna, odnsono, morala je biti duboko svjesna šta znači jedinstveno nastupiti i prihvati obaveze koje su tamo prihvaćene. Danas je na testu, da li je to jedinstvo bilo sadržajno, da li je to jedinstvo bilo manifesno i danas je na testu da li čemo mi u posprijemnom periodu prema Vijeću Evrope se odnositi odgovorno kako smo to najavili. Ja sam za ove zakone glasao u svim prilikama kad su bili na dnevnom redu i do sada. Bio je značajan broj delegata koji su ove zakone prihvatali i glasali za njih kad god su se našli na dnevnom redu.

SEJFUDIN TOKIĆ

Molim vas materijale nemojte dijeliti nikakve tokom sjednice. Molim sekretara da se brine o tome.

HALID GENJAC

Mnogo toga lijepog je rečeno u ovom periodu u BiH, koji je iza nas u kraćem i u dužem periodu. Mnogo toga su prijatelji BiH rekli moramo odgovoriti tim lijepim rečenicama koji su rečene o nama. Ja vas podsjećam da je gospodin Petrić na jednom od posljednjih izlaganja u junu još u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope naveo da je, nakon novembarskihizbora uspostavljena multinacionalna vlada čije je opredjeljenje borba za ekonomski prosperitet i jačanje BiH i da je ovo prva Vlada u BiH koja uvažava značaj postojanja BiH kao države. Dao je veliki značaj uspostavljanje alijansi za promjene u Federaciji čijem opredjeljenje su se pridružile i napredne stranke iz RS. Ovo je u dokumentu koji smo danas trebali razmatrati u izvještaju delegacije Vijeća Evrope. Naravno, mogu se kao čovjek sa nikim ocjenama ovdje ne složiti ili ne složiti izlaganju gospodinu Petriću. Mnogo toga je po meni ovdje diskutabilno, klasifikacija stranaka itd. Međutim, ocjena da su se napredne stranke iz RS pridružile projektu koji na prvo mjesto stavlja državu BiH, pokazuje se danas, ima svoj tekst upravo na ovim zakonima. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Vidim ja dosta replika. Je li diskusija ili replika gospodine Iliću. Izvolite Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Samo želim da kažem gospodinu Genjcu, odnosno da repliciram na stav da je ovo danas ovdje i na ovom mjestu treba da bude putokaz koliko je ko spremam i koliko je ko za BiH. Ja ovdje imam procjenu Ministarstva za evropske integracije BiH o stanju

ispunjenošću smjernica EU gdje ovo ministarstvo nije kao uslov postavilo ovih šest zakona. Ne testira se gospodo na ovoj tački dnevnog reda ko je za BiH a ko nije za BiH. Testiralo se to isto tako na predloženoj rezoluciji ko je za a ko nije.

Mi ovdje koji sjedimo iz Kluba srpskih delegata smo za BiH. Mi smo i za ove zakone gospodo. To smo jasno rekli, ali ne u proceduri, znači principijelna je stvar procedure i nemojte molim vas da ispravljate krivo ono što smo mi rekli ovdje. Nema potrebe. Politiku možete voditi na drugom mjestu koje je sigurno mnogo različitije od ovog.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Za riječ se javio predsjedavajući gospodin Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Samo jedna kratka replika. Prvo kakvo dovođenje u kontekst, negativni kontekst u vezi ove rasprave delegacije, Parlamentarne delegacije BiH pri Vijeću Evrope neukusno, naprsto, zato što je delegacija svoje jedinstvo pokazala i kroz predlaganje ovih zakonskih projekata. Prema tome, to jedinstvo postoji i ono je dobro i ne znam zašto bi se neko periodično malo, malo pa nervirao zbog toga. Nprotiv, trebao bi pomagati to jedinstvo.

Drugo, kad se govori o citatima gospodina Petrića, vezano za Alijansu. Naravno, treba ponoviti ni jedan zakon nije nametnut od strane Ureda visokog predstavnika u našem mandatu. Odnosno u mandatu gdje parlamentarnu većinu imaju stranke Saveza za promjene Alijansu, jer ne mogu se sjetiti citata na koji ste vi iskoristili gospodine Genjac. Ovo što mi sad radimo, pokušavamo uraditi, ili ono što smo uradili prije šest – sedam mjeseci, jeste ispravljanje nedozrelosti prethodnih parlamentara koji su odbili da usvoje zakone vezane za to i to smo uspjeli na 11 zakona, ostalo nam je 6-7 to su činjenice. Možemo se mi gospodine Novakoviću upinjati koliko hoćete. Možemo mi, nemamo puno vremena za sjednicu, ali ponoviti deset puta možemo, ali ne postoji gospodine Novakoviću druga procedura izuzev ove i neće je biti u Domu naroda jer ne postoji. Objaljeno u Službenom glasniku. Ja ne znam koja više argumentacija može ići nego da se pokaže da nije moguće ovaj zakon drugačije usvojiti. Jedino, valjda bi trebalo ovdje da bude snaga ko će više puta izlaziti pa ponoviti svoju tvrdnju pa će ko biva zadnja rečenica ostati evo ova. Ne postoji druga procedura i ako ikad ovi zakoni budu usvojeni biće usvojeni na proceduru kako smo usvojili prošle zakone 11 zakona ili ovih 7 zakona što predlažemo.

Netačno je gospodine Novakoviću da zakoni ovi nisu uslov za mapu puta pridruživanja Evropskoj uniji. Ne znam ja koje vi papire imate, ali gospodina Mikerevića možete, biće i prekid možete konsultovati uslov jedan od bitnih uslova za ispunjavanje mape puta da bi došli u situaciju da razgovaramo o pridruživanje i stabilizaciji jeste usvajanje u Parlamentarnoj skupštini zakona o ombudsmenima i to decidno piše. Samo utoliko je bila moja diskusija. Ja vas molim, zaista da, kad izlazite, pogotovo kad upotrebljavate krupne riječi u ime naroda da bar elementarne činjenice koristite. Možemo

ovu raspravu nastaviti eventualno i na narednim zasjedanjima, ali se ne može tako ponašati. Ne može se tako ponašati, da bez obzira ko koju titulu ima, da negira elementarne, ustavne, zakonske i druge procedure.

Za krivi navod se javio gospodin Genjac. Izvolite. Imamo diskusiju gospodina Ilića, problem je što replike imaju prednost. Izvolite.

HALID GENJAC

Nekoliko je monenata pogrešnog razumijevanja ovdje ispoljeno. Ni u kom trenutku ne želim da dovodim našu delegaciju u vijeću Evrope u negativnom kontekstu za ovim zakonom. Naprotiv. Zaista smatram da je ključni momenat i suštinski momenat jedinstvenog nastupa naše delegacije bilo prihvatanje obaveza koje treba prihvati i nisam ja rekao da se danas polaže tekst odnosno prema BiH. Polaže se test naše spremnosti da poštujemo obaveze koje smo prihvatali. Već danas možemo to pokazati u velikoj mjeri. Gospodine Tokiću, ja bih vas zaista zamolio, da kvalifikacije iz domena psihologije i psihijatrije, nervoze, frustracije koje tako nemilosrdno dijelite svojim kolegama ostavite za neku drugu. Koristite argumenataciju Poslovnika, argumentaciju činjenica s dnevnog reda itd. Meni je, zaista, neprijatno ono što ste danas uradili sa gospodinom Šimićem. Neprijatno mi je kao članu ovog doma, visokog doma i nemojte molim vas koristiti klasifikacije iz tog domena. Koristite činjenice.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Ja u vođenju sjednice koristim Poslovnik i činjenice i argumente i ne znam čemu ste vi govorili gospodine Genjac, mada ja cijenim da se solidarišete sa mojim drugim zamjenikom u Kolegiju. Za riječ se javio gospodin Ilić a onda potom gospodin Špirić. Ali, moli bih, ovdje imamo jasnu situaciju da ...

DRAGUTIN ILIĆ

Uvažene kolege, neću da govorim ni u ime naroda ni u ime partija, hoću da kažem nešto kao čovjek. Ovaj poslovnik nismo mi donijeli. Ja ne znam u kojem službenom glasniku neko može da prepravi Poslovnik. Ako smo prošli put nešto zaključili i imali vremena da to uradimo i ništa nam ne smeta evo i to je gospodin Genjac rekao da to uradimo, dakle, ja se osjećam veoma, veoma loše, kada čujem rekao visoki predstavnik i to je završena stvar. Ako visoki predstavnik ne uvažava mene kao čovjeka, slobodnog građanina ove zemlje i ne dozvoljava da ja imam svoje slobodno mišljenje, ne uvažavam onda ni ja visokog predstavnika. Molim vas, neće BiH nikada stati na zelenu granu ako se ne oslobođimo podaničkog mentaliteta. Pa valjda smo dovoljno odrasli i zreliljudi da možemo ovdje da dnosimo svoje odluke a ne da moramo da tražimo stalnu zaštitu ili arbitražu nekoga iz vana. Jesmo za ove zakone, ali jesmo i za proceduru. Ja vas molim, evo to je moj lični stav. Pogoden sam kao čovjek, zato što se stalno nešto od mene traži nešto da ja ovdje izvršavam a ne da odlučujem.

SEJFUDIN TOKIĆ

Hvala. Čisto poslovnički. Možete biti pogodeni uvaženi delegatu koliko hoćete, ali morate znati elementarne činjenice. Da je Poslovnik ovog doma i Poslovnik Predstavničkog doma usvojen u domovima i da je to materija objavljena u Službenom glasniku i molio bih vas da samo sa činjenicama baratate. A što se tiče pogađanja, žustrih diskusija, podaničkog mentaliteta i ovo što smo govorili o proceduri to je sve objavljeno u Službenom glasniku i to će se primjenjivati. To se mora poštovati kao i ovi zakoni. Da budemo sasvim jasni i molim vas za jedno minimalno poznavanje materije o kojoj razgovaramo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja mislim da bi mudri ljudi kojima je stalo da se zakoni usvoje nakon ove rasprave, a sobzirom da smo rekli da ćemo raditi do tri, eventualno do pola četiri, pametnije bilo da napravimo pauzu 15 minuta prije nego da pristupimo izjašnjavanju, ukoliko nema raspoloženja da nešto dobije potvrdu ovog doma. Ja mislim da bi bilo mnogo mudro da se ne izjašnjavam pošto će biti nastavak sjednice, a da to vrijeme iskoristimo za međusobne razgovore u traženju rješenja da ovi zakoni budu usvojeni. Dakle, sa namjerom da budu usvojeni. Dobro bi bilo da pauzu napravimo petnaestak minuta ranije, nego da glasamo, da završimo glasanje, konstujemo da zakoni nisu prošli pa da ponovo tražimo poslovničke manevre da dođu na dnevni red u ovoj ili onoj formi. To je, dakle, moj prijedlog. Ja vas molim, s obzirom da će pauza biti za 10-15 minuta dovoljna je samo za izjašnjavanje. Dakle, prekid sjednice i nastavak, s obzirom da je tražen prekid radi praznika što mi uvažavamo i poštujemo i čestitamo svim Bošnjacima sutrašnji praznik, evo koristim priliku i ja mislim da bi dobro bilo da ostavimo izjašnjavanje za nastavak.

SEJFUDIN TOKIĆ

Je li možemo zaključiti ovu raspravu? Raspravu o proceduri. Je li se još neko javlja za riječ? Je li ima još da se neko javlja za riječ. Dajem pauzu 10 minuta za konsultacije prije izjašnjavanja o ovome. Ukoliko ne budemo imali izjašnjavanje dovoljno po entitetskom nivou slijedi prekid inače zbog usaglašavanja Kolegija Doma naroda a i izbog obaveza zakona. Molim vas 10 minuta pauze.

NIKOLA ŠPIRIĆ

... dođemo do zakona, pošto će biti prekid sjednice, da ne iskoristimo šansu. Možete i to, nije nikakav problem. Možemo odmah glasati, jer mi ovdje se ne igramo suštine da dođemo do zakona ili da uslikamo jedni druge pred očima javnosti ko je za protiv. Ja sam zato apsolutno, ali nema zakona, a stalo mi je da zakona bude. Zato vas molim, nema zaključka, nego tražim da se sjednica, ako će se prekinuti radi praznika da se prekine sad a izjašnjavanje na narednoj sjednici. Ko je za.

SEJFUDIN TOKIĆ

Za riječ se javio gospodin Turjačanin. Izvolite.

GORAN TURJAČANIN

Kao jedan od dva predлагаča da se zakoni koje je proglašio Visoki predstavnik nađu u proceduri po tački 100. Poslovnika o radu Doma naroda, kao jedinoj mogućoj proceduri, a da bi izašli iz ove situacije, smatram da je prijedlog od kolege Špirića jako racionalan i podržavam ovakav prijedlog.

SEJFUDIN TOKIĆ

Prekidam sjednicu. Nastavak sjednice zakazujem za 1.mart petak u 10 sati.
Ima li problema sa većinom delegata. Okej. U 10 sati 1.ožujka – marta.

Sjednica je prekinuta u 15:20 sati.

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
NASTAVKA 15. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 7.03.2002.godine s početkom u

**PREDsjedavaJući
SEJFUDIN TOKIĆ**

Poštovani delegati – izaslanici, uvaženi predstavnici medija, poštovani gosti, otvaram nastavak 15. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Sve vas pozdravljam.

Sjednici je prisutno 15 delegata – izaslanika. Od toga 5 iz bošnjačkog naroda, 5 iz reda hrvatskog naroda i 5 iz reda srpskog naroda.

Dakle, stekli su se uslovi da punopravno odlučujemo o tačkama dnevnog reda, koje smo već definisali. U tom kontekstu tačno gdje smo prekinuli rad nastavljamo. Podsjetit ću vas, prekinuto je na tački dnevnog reda izjašnjavanje o razmatranju po članu 100. Poslovnika Doma naroda zakon o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH – predlagači izaslanici Sejfudin Tokić i Goran Turjačanin, nakon što je rasprava završena, te se treba pristupiti izjašnjavanju. U tom kontekstu mi dozvolite.

Ko je zato da se navedeni zakon razmatra po članu 100. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Radi se, dakle, o zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH.

Ko je za?

Konstatujem da je svih 15 delegata – izaslanika podržalo izjašnjavanje po članu 100. zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici. Ostalo je da glasamo o zakonu.

Ko je za usvajanje navedenog zakona?

Sa velikim zadovoljstvom konstatujem da je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici usvojen u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine jednoglasno sa svih 15 glasova za. Uz to zadovoljstvo što je usvojen Zakon molio bih vas da svi isključite vaše mobilne aparate.

Prelazimo na sljedeću tačku, odnsono 2.tačku nastavka sjednice.

Ad.2. Izjašnjavanje o razmatranju po članu 100. Poslovnika Doma naroda, radi se o zakonu o administrativnim taksama i tarifa administrativnih taksi – predlagači delegati Sejfudin Tokić i Goran Turjačanin

Predlagači su dostavili zahtjev za razmatranje zakona o administrativnim taksama i tarifama po članu 100. Poslovnika Doma naroda. Prvo se vodi rasprava da li će se zakon razmatrati i prihvati usvajanje po članu 100.

Da li se neko javlja za raspravu ili, možda, od predlagača ima neko potrebu. Podsjetiću da smo argumentaciju već na prošloj sjednici istakli. Ako se niko ne javlja za riječ.

Ko je za da se navedeni zakon razmatra po članu 100. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine?

Ko je protiv?

11 za – 4 protiv. Konstatujem da navedeni zakon nije dobio entitetsku većinu, nema potrebe da i da procedura o izjašnjavanju po članu 100. ide na usaglašavanje. Usaglašavanje ćemo izvršiti u Poslovnikom predviđenom roku. Već je zakazana sjednica Kolegija Doma naroda Parlamentarne skupštine za ponedjeljak u 3 sata i ova tačka će biti predmet izjašnjavanja. Prelazimo na tačku 4.

Ad. 4. Izjašnjavanje o razmatranju po članu 100. Poslovnika Doma naroda. Izvinjavam se ovo je tačka 3. oprostite.

Ad.3. Izjašnjavanje o razmatranju po članu 100. Poslovnika doma naroda zakon o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama – predlagači delegat Sejfudin Tokić i Goran Turjačanin

Kao i kod predhodnih zakona, predlagači su dostavili zahtjev za razmatranje zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama po članu 100. Poslovnika Doma naroda. Prvo ćemo voditi raspravu, da li da zakon prihvativimo po ovom članu. Da li se neko javlja za riječ od predlagača niko. Od delegata i izaslanika niko. Stekli su se uslvoi da pristupimo izjašnjavanju.

Ko je zato da se zakon o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama razmatra po članu 100. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine? – 11

Ko je protiv? – 4

Dakle, uz 11 glasova za – 4 protiv, konstatujem da imamo ovu većinu ali nemamo entitetsku većinu i prema odredbama Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine i ovaj zakon ide na usaglašavanje u Kolegiju Doma naroda Parlamentarne skupštine.

Ad.4. Izjašnjavanje o razmatranju po članu 100. Poslovnika Doma naroda zakon o osnivanju instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine – predlagači delegat Sejfudin Tokić i Goran Turjačanin

Dostavili su zahtjev za razmatranje zakona o osnivanju instituta za akreditiranje BiH, također, po članu 100. Poslovnika našeg doma. Prvo ćemo voditi raspravu o proceduri. Da li se neko od predlagača javlja za riječ vezano za objašnjenje procedure? Niko. Da li neko od izaslanika – delegata želi uzeti riječ, vezano za proceduru? Niko.

Konstatujem da možemo pristupiti izjašnjavanju vezano za proceduru usvajanja zakona o osnivanju instituta za akreditiranje BiH – predлагаča Tokić i Turjačanin po članu 100. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine.

Ko je za navedenu proceduru?

Svih 15 izaslanika podržalo je proceduru po članu 100.

Stekli su se uslovi da idemo na izjašnjavanje o zakonu.

Ko je za usvajanje zakona u ovom predloženom tekstu?

Jednoglasno usvojen zakon. Svih 15 izaslanika – delegata je usvojilo Zakon o osnivanju instituta za akreditiranje BiH – predлагаča Tokić i Turjačanin i možemo ići na sledeću tačku nastavka tačka 5. nastavka sjednice.

Ad.5. Izjašnjavanje o razmatranju 100. Poslovnika Doma naroda zakon o Sudu BiH – predлагаči Tokić – Turjačanin

Da li se neko od predлагаča javlja za riječ? Niko. Izaslanici – delegati da li žele uzeti riječ u raspravi? Zaključujem raspravu.

Ko je zato da se zakon o Sudu BiH razmatra po članu 100. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine? – 11

Ko je protiv? – 4

Konstatujem da, vezano za proceduru izjašnjavanja o zakonu o Sudu BiH imamo većinu, ali nemamo entitetsku većinu, tako da će ovaj zakon ići na usaglašavanje u Kolegij Doma naroda Parlamentarne skupštine.

Ad.6. Izjašnjavanje o razmatranju po članu 100. Poslovnika o radu Doma naroda zakon o ombudsmenu za ljudska prava BiH – predлагаč Tokić i Turjačanin

Da li se neko javlja za riječ od predлагаča? Niko. Od izaslanika – delegata? Niko. Zaključujem raspravu.

Ko je zato da se navedeni zakon razmatra po članu 100. Poslovnika doma naroda Parlamentarne skupštine BiH? – 11

Ko je protiv? – 4

Konstatujem da je ovaj zakon, odnosno izjašnjavanje po proceduri usvajanja ovog zakona dobio potrebnu većinu, ali nije entitetsku većinu i ovaj zakon ide na usaglašavanje u Kolegij Doma naroda Parlamentarne skupštine.

Ad.7. Prijedlog zakona o prenosu, regulatoru i operateru sistema električne energije u BiH – predlagajući Vijeće ministara

Predlagajući Vijeće ministara je dostavilo zahtjev za razmatranje zakona o prenosu i regulatoru i operateru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini po članu 100. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Prvo će se voditi rasprava o proceduri. Konstatujem da od predlagajuća niko nije pristupio sjednici Doma naroda Parlamentarne skupštine što svakako može biti elemenat za izjašnjavanje delegata po izvještaju o radu Vijeća ministara koje ćemo imati 21. za narednu planiranu sjednicu

Doma naroda Parlamentarne skupštine. No, poslovnički nas ne sprečava da vodimo raspravu i izjašnjavamo se o zakonima, s obzirom da je u predviđenoj proceduri Vijeće ministara zatražilo izjašnjenje po ovom članu. Za riječ se javio gospodin Ivo Divković, a potom uvaženi izaslanik – delegat gospodin Špirić.

IVO DIVKOVIĆ

Hvala lijepo predsjedavajući. Dame i gospodo, poštovane kolege, ja odmah da kažem a se neću moći izjasniti za da se ovaj zakon ide u proceduru po članu 100. ovog poslovnika, zbog toga što sam i ja već uputio jedan amandman u slučaju da jasno ne bude zakon išao po članu 100. na ovaj zakon, a taj amandman se odnosi na sjedište Regulatorne agencije, gdje sam ja predložio da se to sjedište održi u Tuzli, da se to sjedište, u stvari, definira u Tuzli, s obrazloženjem da je Tuzla energetski centar Federacije BiH u cjelini u kojoj u 2002. godini se planira proizvesti oko 40% ukupne električne energije Federacije, da praktično se na tuzlanskem kantonu flašira preko 30% ukupne energije i sistema i da tuzlanski kanton raspolaže sa visokostručnim kadrovima iz oblasti el.energetike, fakultetom, institutima, znači svim potrebnim i kadrovskim prepostavkama da se Regulatorna agencija za el. energiju smjesti u Tuzli. To je razlog zbog čega ja osovno neću moći glasati za član 100. to sam htio da naglasim.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro, hvala. Ja bih vas podsjetio razgovaramo samo o proceduri i nema potrebe za, eventualno, amandmane koji mogu islijediti tek ako se promijeni procedura razmatranja ovog zakona kojeg je predložilo Vijeće ministara. Izvolite gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege delegati, uvaženi gosti, ja sam i prošliput kod usvajanja dnevnog reda govorio kako se jednostavno Parlamentu BiH, do duše u skladu sa Poslovnikom kojeg smo mi donijeli oduzima pravo da učestvuje u kreiranju i donošenju bitnih zakonskih projekata na nivou BiH. Ako preko 50% - 70 ili 80% zakona koji su jako bitni za BiH u Parlament ulaze i traži se izjašnjavanje po članu 100. Poslovnika Doma naroda ili ne znam ni ja po kojem članu Predstavničkog doma, onda je skupo da delegati dolaze u Parlament i da prihvataju nešto na šta nemaju pravo imati nikakvu primjedbu. Onda je mnogo jeftinije da delegati poštom se izjasne o zakonu da internetom kažu da su unaprijed za sve što im se po ovoj proceduri nudi, a vi znate da Poslovnik kaže da se zakon po članu 100. može uputiti uslijed velikog stepena hitnosti ili ako je jednostavno napisan tako da je razumljiv da nema potrebe da ide u dva čitanja.

Ja vas molim, ovo je najsloženiji zakon koji smo do sada imali u parlamentarnoj proceduri i koji, kad čovjek se nešto razumije u ovu oblast pročita ga deset puta, tek tada nazire kulture nečega što će se zvati elektro energetski sistem BiH i zato ja mislim da ne treba uništavati već dostignuti nivo demokratije u BiH, koji je mukom stvaran i zato sam ja protiv česte upotrebe člana 100. Poslovnika Doma naroda. Jednom nam pošalje Predsjedništvo po članu 100. drugi put nam pošalje Savjet ministara po članu 100. treći

put dobijamo od kancelarije visokog predstavnika ili OHR-a. Ja se pitam zašto građani BiH onda uopšte plaćaju dva doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ili se mora reći da smo nesposobni da sami donosimo zakone od interesa za građane i za narod u BiH. Zato ja nisam spremjan, ne samo na ovom slučaju nego i niz drugih koji će doći po članu 100. uopšte da raspravljam. Da se radi o zakonu koji ima tri člana, koje ja mogu napamet da naučim od Banja Luke do Sarajeva, koji je jednostavno pisan da mi je razumljiv, ja ću to da podržim, ali ako neko misli da je ovo jednostavan zakon, na čijoj se izradi radi dve godine. Ako iko od delegata može da mi objasni šta piše u zakonu, evo iste sekunde glasam za. Šta se dešava, dok dobijemo zakon po proceduri 100. delegati i poslanici ne čitaju zakon. Zašto bi čitao zakon od dvadeset strana, ako nemam mogućnost da definišem amandman, ako nemam mogućnost da ga mijenjam itd.

Ja mislim da je ovo naopaka praksa, da ovo nije dobro za BiH i da, mi smo čak počeli rjeđe dobijati iz kancelarije OHR-a zakone po članu 100. jer ljudi hoće da sami preuzimamo da radimo da raspravljamo itd. ali smo, nažalost počeli dobijati od Savjeta ministara i od Predsjedništva član 100. Ništa nema u posljednje vrijeme da nije po članu 100. Budžet, Zakon o izvršenju Budžeta, sukcesija, evo zakon o energiji. Ima li išta u ovoj državi da nije član 100. ili se iza tog člana 100. kriju neki dogovori koji delegatima i poslanicima nisu jasni. Ja imam informacija da se ponešto dogovori i to je dobro, ali onaj ko dogovori mora imati ime i prezime i potpis, šta se desi poslije kad mi ustanovimo ili kad javnost u BiH ustanovi da zakon nije dobar, onda svi oni koji su učestvovali u procesu dogovaranja kažu pa nismo mi, taj zakon je donijela Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine. Pa nas onda narod pita, između ostalog, kolike su nam plate itd. da bi se po članu 100. izjašnjivali ko pačići. To je, u svijetu takve prakse nema. Da li smo mi uopšte u BiH u stanju da taj radikalni iskorak napravimo. Postavlja se pitanje jesmo li ili nismo. Evo, to je razlog zašto neću biti zato da se raspravlja po članu 100. Dogovorili smo se da ne raspravljamo o suštini zakona, kad bude došao na dnevni red suština, ja ću da kažem šta mislim o suštini zakonskih rješenja. Hvala vam lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Da li se još neko javlja za raspravu povodom ovog zakona?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Za riječ se javlja predsjedavajući gospodin Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Poštovani izaslanici i delegati Doma naroda Parlamentarne skupštine, ja visoko cijenim motivaciju i gospodina Ive Divkovića, vezano za potrebu decentralizacije institucija i agencija koje proizilaze iz osnovnih Dejtonskim ustavom utvrđenih institucija BiH i van Sarajeva i u tom kontekstu ovaj dom je i donosio slične oslike, kao i potrebu da se otvori prostor da delegati i izaslanici Doma naroda Parlame skupštine mogu razmatrati i uticati na zakonske projekte, što je svakako onemogućeno procedurom člana 100.

Međutim, želio bih u kontekstu i prije izjašnjavanja, ne dovodeći u pitanje legitimnost i jednog i drugog opredjeljenja, ipak, radi potrebe da se u raspravi čuje i taj vrlo važan segment u nedostatku, u neopravdanom nedostatku predstavnika Vijeća ministara, da se radi o zakonskom projektu koji je jedan od ključnih uslova za ulazak BiH u evropske integracione procese i što je još bitnije, radi se, u stvari o jednom od ključnih projekata, kojima se vrši jedna temeljita reforma u pozitivnom smislu elektroenergetskog sistema u BiH i kojim se može omogućiti i mobilizacija sredstava Svjetske banke u okviru projekta snaga tri. Obzirom da je ovaj zakon dugo, dugo u proceduri i mnogo puta su probijani rokovi, ja bih volio da izaslanici – delegati, imaju i ovo u vidu prilikom izjašnjavanja o proceduri usvajanja ovog vrlo važnog zakonskog projekta. Zahvaljujem.

Ukoliko, gospodin Genjac izvolite. Pozdravljam prvog predstavnika Vijeća ministara koji je stigao.

HALID GENJAC

Poštovane kolege i kolegice, meni je neprihvatljivo da se na ovaj način, unutar vladajuće grupacije odnosi prema jednom vrlo značajnom zakonu. Zaista se radi o zakonu koji je izuzetno važan i sa kojim je vezano niz aranžmana vrlo značajnih i potrebnih Bosni i Hercegovini. Mislim da je to moralo znati i Vijeće ministara i rukovodstvo ovog parlamenta i delegati, naročito iz stranaka koje čine Vijeće ministara i rukovodstvo Parlamenta, ujediniti stav, da bi ova rasprava imala produktivan ishod. U protivnom, imam utisak, da je predizborna kampanja počela na jednom vrlo suspektnom i problematičnom terenu. Smatram da ovaj zakon treba razmatrati kako je predloženo da ima značajnih razloga da se to razmatra i usput, razmatranje zakona po članu 100. je potrebno ovom parlamentu zato što se mnogi zakoni ne usvajaju ni nakon razmatranja po sto mjeseci. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem samo bih vas molio da se držite utvrđene tačke dnevnog reda a ona je procedura izjašnjavanja o zakonu. Svi prijedlozi poslanika – izaslanika su legitimni i u tom kontekstu ne postoji razlika u pristupu i neće biti dok je ovaj kolegij, da li je neko u parlamentarnoj većini ili nije većini. Svako nosi teret odgovornosti i odlučivanja kao izabrani izaslanik – delegat u ovom visokom domu, a molio bih vas, pogotovo da ne ulazite u neke procese koji bi mogli ići u pravcu etiketiranja ili drugih političkih debata koje nisu predmet naše rasprve. Izvolite uvaženi izaslaniče Spahiću.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodo predsjedavajući, s obzirom da je gospodin Špirić u svom elokventnom ponavljanju stavova u vezi sa pristupom izjašnjavanja u Domu naroda BiH povodom člana 100. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, pomenuo da se sve to čini u skladu sa Poslovnikom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, pozivajući se na Poslovnik Parlamentarne skupštine BiH, smatram da su se stekli uslovi da se ovaj dom, nakon dugotrajnih priprema za ovaj zakon izjasni po ovom postupku, dakle, po

hitnom postupku i da gospodin Špirić, kao i gospodin Divković, kao i opozicija imaju priliku kasnije da daju svoj doprinos u amandmanima, koji će dati nakon izjašnjavanja. Raduje to da u Domu se, ipak, pregrupisale snage pozicije i opozicije pa sad se to pomiješalo kao karte i svi su zainteresirani zato da uradimo posao koji je koristan.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem samo da ne bi bilo poslovničkih nejasnoća, izjašnjavanjem po članu 100. zatvara se mogućnost amandmana. Dakle, nema mogućnosti amandmana, tako da je rasprava o ovome potpuno bila legitimna. Niste bili jasni pa vas nismo mogli shvatiti. Ukoliko nema više nikoga za riječ, gospodin Jusufović, ali bih vas molio da se prijavite za diskusiju. Po Poslvoniku je čak najavljeni pismena prijava da ne bi me prekidali kad ja zaključujem raspravu da u zadnjem trenutku se javljate. Izvolite gospodine Jusufoviću.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodine predsjedavajući mislim da sam upravo, dugo sam razmišljao i bio u dilemi da li da vas prekidam ili ne. Zašto? Zato što poslije ovog što sam čuo i nekih dodatnih novih inicijativa, može se komotno uzeti da je gospodin Špirić govorio da ne može se apriori odbiti da ima razloga da se razmišlja o onome o čemu je on govorio u nekim budućim naslovima. Međutim, generalno je, također, teško prihvati da li isključiti kao mogućnost proceduru po članu 100. ja nisam za generalne pristupe, pa iz tih razloga ne bih danas o tome razgovarao mada mislim da ima mjesta da se razgovara. Zašto sam ja izašao? Riječ je o proceduri, poslije inicijative gospodina Divkovića. Mislim da njegova argumentacija koju je iznio i mene je ponukala da vrlo ozbiljno razmislim kako će da glasam, posebno iz razloga, odmah da kažem, da ja, kada je u pitanju ovaj zakon nemam nikakvih dilema da li ga treba usvojiti ili ne. Da je on izuzetno značajan i da je već dugo, dugo vremena se nalazi u proceduri, pa na određen način izaziva posljedice na vrlo krupnom, u krupnim pitanjima, ali poslije ove inicijative koju je gospodin Divković, da se ne bi shvatio da, možda, lokalno i ja gledam, ali inicijativa koju je on obrazložio, aposlutno ima svoju podlogu, posebno iz razloga kada se uzme u obzir da je i Kolegij prilikom usaglašavanja otvorio jedan takav put i ja lično mislim da će ga trebati više puta otvarati sa podlogom. Zašto mi je sad nejasno? Postoji li ikakav način, s obzirom da je član 100. ako se glasa za proceduru nema više priče. Ovo što gospodin Spahić priča da mi kasnije amandmane, nema mogućnosti više.

Iz tih razloga, ja se stvarno nalazim pred jednom velikom dilemom kako da glasam i zato molim da, ako možete naći nekakav modus, da se na određen način ne pocijepamo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem uvaženi izaslaniče, dilema može biti i izraz odgovornosti sprem odluke i glasanju koje treba da uslijedi. Ja bih samo zbog procedure poslovnički želio jasno protumačiti. Nema mogućnosti davanja amandmana, a naravno, po usvajanju

zakona moguće je pokrenuti i proceduru usvajanja zakona o izmjenama i dopunama zakona, ali to su neke stvari koje se ne nazivaju amandmani samo zbog jasnoće. Izvolite gospodine Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, kad god u materijalima dobijem tekst nekog zakona sa prijedlogom da se razmatra po hitnoj proceduri, odnsono po članu 100.našeg poslovnika, prvo pitanje koje se predame postavi je, zapravo pitanje da li je taj zakon u ovom trenutku neophodno potreban državi BiH i koji su razlozi za donošenje zakona. Nisam uopće opterećen ni složenošću zakona, ni brojem njegovih članova, jer svaki zakon, naravno, treba pročitati, treba izučiti, bez obzira na proceduru, ako ništa, onda makar zbog toga da bi se čovjek kao odgovoran delegat u ovom domu mogao konačno opredijeliti spram teksta zakona. Ovaj zakon u ovom trenutku, po mojoj procjeni, a čini mi se i o općoj procjeni ovdje u ovom domu je, neophodno potreban u ovom trenutku državi BiH i u interesu države je da mi kao delegati danas damo podršku i ovoj proceduri a i samom tekstu zakona.

Razlozi za donošenje ovog zakona su, navedeni u obrazloženju zakona a u uvodnom dijelu stoji da će donošenje ovog zakona omogućiti reformu elektroenergetskog sistema u BiH,čime će se ispunjavati uvjeti ovih ili onih, ali reformu elektroenergetskog sistema u Bosni i Hercegovini, mi znamo kakvo je sada stanje u toj oblasti i mislim da, kao delegati trebamo dati podršku i proceduri i samom zakonu.

Neka pitanja, koja su se danas iznosila ovdje u raspravi, posebno pitanja vezana za sjedište Regulatorne agencije ili nekih drugih tijela, koja se propisuju ovim zakonom, dakle, daju se razmatrati i o njima se, naravno, može razmatrati i nakon što se usvoji ovaj zakon. Ja nemam ništa protiv da u nekim normalnim okolnostima, u okolnostima konstruktivnog dijaloga koji ima za cilj jačanje države BiH raspravljamo i o ovim pitanjima o kojima je gospodin Divković govorio, ali u ovom trenutku, mislim da je mnogo preće dati prednosit proceduri i samom tekstu zakona. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem uvaženom izaslaniku Džaferoviću. Pozdravljam sa velikim zadovoljstvom prisusto predsjedavajućeg Predsjedništva BiH nastavka sjednici Doma naroda Parlamentarne skupštine. Za riječ se javio gospodin Ivo Divković i potom za repliku gospodin Špirić. Izvolite gospodine Divkoviću.

IVO DIVKOVIĆ

Hvala lijepo i duboko izvinjenje što se dva puta javljam po istoj stvari a to mi nije praksa. Međutim, hoću da kažem da sam ja čovjek koji profesionalno radi u elektro energetici. Odlično znam kako funkcionira el. energetski sistem u BiH, kako je podijeljen i kako bi trebao da funkcionira nakon usvajanja ovog zakona. Znam funkcije ova tri tijela organa ili kako hoćete ovdje koja su predloženo, od kojih je jedno kompanija, drugo je

Agencija regulatorna a treća je praktično dispečerski sistem BiH, pri čemu je predviđeno da sjedište kompanije bude u Banja Luci i to smatram da je dobro, jer treba da regulaciju napraviti. Ova dva druga tijela, praktično agencija i dispečer gdje predviđa se da bude smješten u Sarajevu. Ja sam čovjek koji je, među prvima za donošenje ovog zakona i svakako ću glasati za zakon, ali za zakon koji je ureden na onakav način kakav ja mislim da treba da bude da bi najbolje sistem funkcionisao u cjelini i da bi na neki način, rekao bih, išli u susret sredinama koje nose teret energetike u BiH u ovom trenutku i to je suštinski dio mog izlaganja. Znači, ni jednom ni u kom slučaju ne dovodim u pitanje kvalitet zakona i rješenje u zakonu. Jedina moja primjedba i jedini moj amandman, ukoliko ne bude po članu 100. koji ću ja zatražiti da se razmatra, to je sjedište Regulatorne agencije itd. Hvala lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Hvala lijepa. Ponavljam, razgovaramo o proceduri i nema razloga da se izaslanici i delegati ovog visokog doma na bilo kakav način sad dijele ko je protiv i ko je za zakon, obzirom da govorimo o proceduri. Ovdje ćemo se, vjerovatno izjašnjavati ko je za ovu proceduru ili drugačiju proceduru a kad dođe naravno pitanje svakako. Da li gospodin Špirić ostaje kod replike? Da. Izvolite kolega Špiriću.

NIKOLA ŠPIRić

Dame i gospodo ja želim samo da neke stvari pojasnimo da se ne stiče pogrešan utisak. Niko nije rekao da ovo nije jedan od najbitnijih zakona i jedan od bitnih uslova za članstvo BiH u Savjet Evrope. Dakle, to je posve jasno. Ali je ovo prvi put da zakon dolazi u parlamentarnu rprocedu. Tamo gdje treba da se krčka i da se pišu zakoni i raspravlja o zakonima. Ko je potrošio vrijeme dok je došlo do Parlamenta, to mene kao parlamentarca nanje interesuje. Ali, ko ima pravo da uzme parlamentarcu pravo da raspravlja o suštini zakona? To je problem Bosne i Hercegovine. To je ono što svi ponavljamo da iz faze starateljstva hoćemo u fazu partnerstva itd. Dakle, nije tačno da ovaj zakon u Parlamentu stoji dugo. Ovo je prvi put da je zakon ušao u parlamentarnu proceduru. Ja se apsolutno slažem sa gospodinom Divkovićem, čak i kod njegovog amandmana kad bude priča o suštini zakona. Ali, da ne bi bilo, vi se sjećate da postoji zaključak Savjeta ministara da će izvršiti decentralizaciju različitih agencija po BiH koji stoji dve i po godine. Imamo li stav? Ima li išta što se desilo na tragu ovoga o čemu je govorio gospodin Divković? Nema. Znači li da i tu trebamo nuditi zakon po hitnom postupku. Mi smo ušli u jedan začaran krug koji, ja vas ubjeđujem koji nije dobar za Parlament. Nigdje u svijetu nema, da ono što je predmet parlamentarne rasprave po dva mjeseca u BiH ide po hitnom postupku. Pa možete Budžet po hitnom postupku, pa sukcesija po hitnom postupku, pa zakon energije po hitnom postupku pa sve što je predmet ozbiljne parlamentarne analize u svijetu, kod nas je hitni postupak, bez prva poslanika na intervenciju. E to nije dobro za parlamentarnu praksu. Nije dobro za BiH u to sam ubijeden i ja, što se mene lično tiče neću pristajati ubuduće na takav parlamentarni rad. Ja vam predlažem da kao delegati pročitamo član 100. Kaže, kada se iznosi prijedlog zakona visokog stepena hitnosti ili koji je formulisan na tako jednostavan način da se samo može usvojiti ili odbaciti, u potpunosti predlagač može pisanim putem da zatraži od

doma da ga razmotri u jednom čitanju. Ovo je najsloženiji do sada zakon. Radi se o dobrom zakonskom rješenju. Dakle, ne radi se o zakonu koji može da neko kaže to treba odbaciti jer iza toga stoji trud i rad. Ali, radi se o tome da delegat i poslanik može da poboljša zakonski tekst u interesu ove države, pa na ovakom način se sumnja u volju delegata i poslanika da brane državni interes. Je li tobože treba članom 100. zakovati da neko ne bi radio protiv države, što je absolutna glupost. Iz tih razloga ja nisam za proceduru sto jer se ona početstvo upotrebljava. Molim vas, danas u tačkama dnevnog reda od svih zakonskih projekata, dakle, od svih, uzmite evo novinari neka analiziraju od 10 zakona osam je po hitnom postupku bez prva na raspravu. Kakav je to parlament? Dakle, 80% je bez prava poslanika da uopšte učestvuje sem da digne ruku. Ako je to tako nemojte da dolazimo da trošimo pare nema novca u BiH. Mogli smo od kuće. Ko ima internet, internetom glasati ili telefonom nazvati rukovodstvo Parlamenta i reći, nemojte da dolazimo dnevnicu, mazivo, gorivo sve je to skupo mi smo za, da stvarno ne pravimo lakrdiju od Parlamenta. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Ja mislim da je ovo bila replika ili diskusija. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo kratko. Imam potrebu da dam komentar na ove diskusije, koje sam očigledno provocirao ja provocirao svojom diskusijom. Dakle, gospodinu Špiriću samo da kažem da ovaj parlament funkcionira onako kako bi trebao da funkcionira, ja kao delegat i kao pravnik, dakle, prije svega bih mogao uvažiti ove razloge o kojima vi govorite kada je procedura upitanju. Gospodine Špiriću, recimo zakon o Sudu BiH kojeg je nametnuo visoki predstavnik on živi u praksi već preko godinu i po dana, i ne znam, ne mogu više da se sjetim, ali sigurno preko godinu i po dana, ali evo danas ovdje uparlamentarnoj raspravi, mi danas nakon godinu i po dana oko tog zakona nema saglasnosti. Ja kažem i ponavljam, rukovođen sam, kada je procedura u pitanju u ovakvim uvjetima rada Parlamenta, interesima BiH i još jedna stvar vezano za diskusiju gospodina Divkovića. Ja dolazim iz Zenice, dolazim iz Zeničko-dobojskog kantona, koji, također, ima značajne elektroenergetske potencijale i, naravno, mogao bih i ja iz ovih ili onih razloga, da sutra kada dođem u Zenicu kažem da sam sse borio za to i zato, da insistiram na nekim sjedištima i nekim agencijama i na još nečemu, ponečemu.

Međutim, ovdje je sada situacija takva da, ako mi zakon ne budemo danas razmatrali po članu 100. proći će nekoliko mjeseci dok ovaj zakon ugleda svjetlo dana u ovom domu, ako ga i uopće i ugleda a u tom periodu treba sistemski sjesti, sistemski razriješiti pitanja smještaja raznih agencija njihovih sjedišta. To ne može ovako. Uložim ja amandman, uloži ovaj amandman i kako ko uloži amandman tako sjedišta idu tamо gdje je amandman zahtijevao. Treba na nivou države BiH sjesti i sistemski riješiti to pitanje i ja sam za sistemsko uređenje ovog pitanja u skladu sa određenim kriterijima. Hvala vam.

SJEFUDIN TOKIĆ

Ja mislim da je zaista rasprava protekla u iznošenju puno argumenata i za prihvatanje procedure 100. i odbijanje ove procedure. Mislim da je i jedno i drugo vrlo legitimno. Podsjetit će vas Vijeće ministara tražeći ovu proceduru nije se pozvalo na jednootavog zakona, nego na hitnost zakona i to vrlo jasno piše u aktu koji ste dobili samo radi korektnosti. Ja visoko cijenim i ova opredjeljenja da se zakon razmotri. Smatram da ne bi smjeli uopšte razgovarati o tome da je danas zakon prihvaćen i, dozvolite molim vas zakon o sudu je u proceduri u procesu usaglašavanja i nije dobro u jednom takvom procesu etiketirati bilo koju, bilo koje izjašnjavanje, bilo kojih izaslanika, ja samo vas molim da prihvate legitimnost svih i da nema razloga, inače, zbog efikasnosti rada da komentarišemo svi svačije diskusije. Logične su razlike u ovom izjašnjavanju.

Ko je za prihvatanje procedure po članu 100. Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u BiH predlagač Vijeće ministara.

Ko je protiv ove procedure?

Ko je uzdržan?

Nema entitetske većine. Ovaj zakon, odnosno procedura o izjašnjavanju ovog zakona ide na usaglašavanje kao i neki prethodni zakoni koje smo razmatrali. Zahvaljujem izaslanicima – delegatima.

Prelazimo na tačku 8.

Ad.8. Izjašnjavanje Doma naroda da se zakon o namjeni i korištenju imovine, koju Bosna i Hercegovina dobija po Sporazumu o pitanjima sukcesije bivše SFRJ razmatra po članu 99. Poslovnika, dakle, po hitnoj proceduri – predlagač je Vijeće ministara

Mislim da svi imate Poslovnik i nema potrebe da čitam hitni postupak i šta on podrazumijeva, samo će vas podsjetiti da se razmatra ovaj zakon sa duplo skraćenijim rokovima od opšte procedure razmatranje i usvajanje zakona u parlamentarnoj proceduri.

Prvo ćemo voditi raspravu, da li ćemo zakon razmatrati po članu 99. Dali ima Vijeće ministara, vidim da je već narastao do dosta visokog broj predstavnika Vijeće ministara. Da li ima neko od prisutnih predstavnika Vijeće ministara potrebu da dodatno objasni značaj, motivaciju Vijeće ministara? Ukoliko ne, ja otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ od izaslanika – delegata, dakle vodimo raspravu hoćemo li ovaj zakon razmatrati po članu 99. Poslovnika Doma naroda. Za riječ se javio gospodin Špirić a prepostavljam i još izaslanika – delegata koje ljubazno molim da dignu svoje ruke.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvaženi predsjedavajući Predsjedništva BiH, cijenjeni kolege delegate uvaženi gosti,

Zakon o sukcesiji je predmet pažnje i parlamentarne rasprave još od novembra mjeseca 2001.godine. Mi smo tada dobili zahtjev Savjeta ministara BiH da po članu 100. dakle, po hitnom postupku bez prava na amandmane rasprvljamo o tom zakonskom projektu i u naredna čini mi se dva puta je bio razlog hitnosti član 100. što se naravno nije desilo u ovom parlamentu i što je više vrijeme odmicalo ukazivalo je da je Parlament bio u pravu i da, što se tiče sredstava sukcesije se radi aposlutno o ne pripeljenom zakonskom projektu koji je proizveo, čija, naravno, vanzakonska primjena je proizvela i izvjesne štete za BiH. Ja postavljam pitanje. Kako je moguće da BiH ratificuje Sporazum o sredstvima sukcesije kao jedina država bivše Jugoslavije a da se naknadno utvrdi da sredstva koja su predmet zakonskog regulisanja kod nas ne postoje? Kakve su to ekspertske grupe, koji su to eksperti i kako je moguće da se pokaže da tih para uopšte nema? Kako je moguće da su dezvezuisani svi organi u BiH, pa čak i mi kada smo ratifikovali Sporazum da toga ima? Kako je moguće da Savjet ministara van zakonskog rješenja proda zlato na svjetskoj berzi, kad je zlato najjeftinije? Neka mi kažu da li je tad na berzi i jedna evropska ili bilo koja država iznijela svoje zlatne rezerve da ih proda i koji su to eksperti savjetovali da je dobro? Ali, ono kad se sad izračuna koja je cijena zlata i tad, kada je Savjet ministara mimo zakona postupio Bosna i Hercegovina je izgubila 11 miliona maraka, a vi gospodo znate kad neko od međunarodnih humanitarnih organizacija donira 200 hiljada za opravku kuća nesretnika povratnika da su mediji u BiH puni jer je to korisno i dobro. Dakle, dobro je i 200 hiljada maraka ali 11 miliona koje su ljudi izgubili sa supstanci, nije bitno uopšte. To se ne zove ni vanzakonsko djelovanje. To se ne zove ni kriminal. To se zove dobro za BiH. E čudna mi dobra i na nesreću to prolazi i umjesto da to bude razlog različitih priča u BiH, pa čak i odgovornosti, mi pričamo kako smo napravili neviđen progres do sada. Ako je progres izgubiti na zlatu 11 miliona za dva i po mjeseca, ja ne znam šta je degres i ne znam gdje su naučili i gdje to pričaju i koja to ekonomski škola uči studente pa da i ja to približim omladini da je bolje čuvati u konvertibilnim markama u pasivi centralne banke uz kamatu ne znam 1 ili 2 ili 3% nebitno je, nego u monetizovanom zlatu.

Ja bih volio da mi se ta teza ili teorijaobjasni, da oni koji to pokušavaju javnosti objasniti objasni. Sad hoću da se vratim na proceduru. Da je kojim sreće, kojim slučajem bilo sreće, da se vode kvalitetne rasprave, mi bi u redovnoj proceduri imali zakon o sukcesiji usvojen u januaru mjesecu jer bi svi rekli šta imamo reći o tom zakonu sa mnogo ljubavi prema svojoj državi došli do racionalne upotrebe sredstava. Šta se desilo? Kaže kao ne usvojite zakon o sukcesiji ode BiH. Hajde hitno. Hajde, nije usvojen zakon ostala BiH, organi funkcionišu traže rješenje, pa se opet još jednom kaže mora hitno da bi se pokrile sve gluposti, koje su činjene nad tim sredstvima da bi sad rekli, znate nije hitno, nego je polu hitno. Kakva je to ozbiljnost? Ako je u decembru bilo razloga za hitnost, mene interesuje zašto danas nije član 100.? Koje su to nas tegobe prošle? Gdje smo sad? Molim vas, pošto zakon tretira sredstva kojih nema, koja će biti vjerovatno problem različitih sudskih sporova, njih nema. Ja sam da se u redovnoj proceduri vidi šta je moguće uraditi sa tim sredstvima da ne bi napravili još opasniju grešku, samo iz tih razloga. Dakle, zlato je prodano ne može se to više vratiti da bi se nadomestilo 11 miliona, to je posebna pažnja, ali da se u redovnoj proceduri vidi hoće li se iz zakona barem brisati onaj dio koji je sporan, kojeg nema i da opet neko ne odgovori znate Nikola je Špirić protiv toga iz ovog i onog razloga, to je destrukcija itd. ne, nego ozbiljna briga

za ovu državu gospodo. Tada kada smo tražili da ta sredstva budu predmet parlamentarne kontrole, a ne dvojni budžet Savjetu ministara, bili su razni tendenciozni natpisi. Evo pripremljen je dobar zakon, samo još taj Nikola Špirić da klepi ušima i sve je u redu. Šta je danas? Ima li iko potrebu ovoj državi da objasni šta se desilo? Nema niko. Ne znam samo iz kojih razloga?

Ja vas molim, ja sam, dakle, za redovnu proceduru. Ne sporim da svaki delegat u skalu sa poslovničkom procedurom se izjasni ili da nam se objasnikako je moguće da u zakonu danas ili sutra glasamo o sredstvima kojih nema? Za koje ne znamo kolika će biti a tamo piše 130 miliona konvertibilnih maraka. Moram reći da i ova sredstva ovih 130 miliona koja su od prodaje zlata, nema tu ništa za razvoj. 11 miliona smo izgubili, 9 miliona ide za štampanje dokumenata, 20 ne znam koliko se izdvaja 10% za neke brze tehnologije i ne znam šta još. Gdje su pare? 10 za pokriće rebalansa iz prošle godine za Državnu graničnu službu i gdje su tu pare za razvoj i za penzionere o kojima se pričalo. Ja sam govorio da ta kategorija ljudi je stavljena u zakon da bi bila potisni socijalni ventil da se usvoji loš zakon i danas sam u pravu. Nema tih para. Svi su vidjeli na maloj jelkici 130 miliona kojih je ostalo od prodaje zlata i to je trebalo za 15 dana da se pokriju dubioze budžeta entiteta i Centralnog budžeta za prošlu godinu, da se ulije malo ohrabrenja penzionerima da će i za njih malo biti a neće, da će biti za razvoj a neće pa se onda vješto pogledajte u zakonu definisalo da se sredstva za razvoj odnose uprvo ova sredstva kojih nema. Tih 130 miliona je namjenjen za razvoj nesretne dražve. Dakle, sredstva za razvoj su ona, za koja se danas kaže da ne postoje. Kakav je to zakon? Ko je pisao zakon i hiljade stvari. Dakle, protiv sam skražene procedure, zato što se pokazalo da nije dobra žurba da ne bi još jednu grešku naprvili. Hvala vam lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Špiriću. Za riječ se javio predsjedavajući Predsjedništva BiH gospodin Belkić. Izvolite predsjedavajući.

BERIZ BELKIĆ

Gospodo poslanici, odmah da objasnim zašto sam se javio, javio sam se sa pozicije institucije koja je učestvovala u ratificiranju sporazuma o kojem je gospodin Špirić maločas govorio i gdje je naveo nekoliko pitanja, koja nisu do sada dobila odgovore. Naravno, gospodine Špiriću da ne bi bilo zabune, ja imam ovlaštenje da govorim kao predsjedavajući ovdje, jer obično me pitate je li ja u svoje ime itd.

Dakle, Predsjedništvo je, na osnovu informacija koje ste i vi vidjeli u štampi promtno reagiralo, naravno, koliko je moglo prije po proceduri i zatražilo informaciju od našeg tima koji učestvuje u ovim aktivnostima i mi smo juče na sjednici Predsjedništva dobili tu informaciju i razmatrali je. Činjenica je da 130 miliona, koji su predmet ovog zakona su potrošena. Dakle, u trenutku potpisivanja Sporazuma o sukcesiji, putem meritornih stručnjaka određenih od visokog predstavnika i Ministarstva za rezerv SAD su utvrđena sredstva od 655 miliona itd. i ona jesu bila predmet sporazuma i takav sporazum je i ratificirao i ovaj dom i Predsjedništvo. Ali je u međuvremenu SRJ najvjerojatnije, mi

smo zatražili, ja ču vam reći šta je Predsjedništvo uradilo potrošila pare. Dakle, kao potpisnica Sporazuma Narodna banka Jugoslavije svojim nalozima potrošila pare. Mi smo zatražili, naravno gospodine Špiriću, ali imaju međunarodni odnosi i neke dalje mjere koje će se poduzeti. Predsjedništvo je juče primilo k znanju tu informaciju i zatražilo da se preko Ministarstva vanjskih poslova upute odmah protesti prema državama koje nisu potpisale Sporazum da ga hitno, odnsono koje nisu ratificirale sporazum da ga hitno ratificiraju, dali smo uputstva našim ljudima koji učestvuju u Stalnom komitetu za praćenje implementacije Sporazuma o sukcesiji da 18.na sjednici Stalnog komiteta odmah zatraže od ostalih članova Komiteta da se zajedničkom akcijom prema vladama zemalja koje nisu ratificirale da se to učini a da se zatraži od visokog predstavnika i preko međunarodne arbitraže i zemalja potpisnica da se tačno utvrdi pod kojim uslovima kad i kako su sredstva nestala, odnosno potrošena. Naravno, postoji mogućnost da u daljem postupku sukcesije, dakle, ima mogućnost da se BiH, ako se utvrdi sve da je tačno o čemu ja ovo govorim da BiH se obešteti. Tačno jeste da u ovom trenutku tih 130 miliona nema na računu, a ona jesu predmet zakona o sukcesiji, ali su naknadno, odnsono naznačene da će se one raspoređivati kako budu pristizali, kako se budu realizirali koliko se ja sjećam, ali ne bih ulazio u stvari koje predlagač zakona treba da kaže.

Kada je riječ o prodaji zlata za vašu informaciju Predsjedništvo je podržalo Vijeće ministara da to učini, jer smo imali puno povjerenje u razloge koji su tada navedeni i ja vjerujem da će predlagač, odnsono Vijeće ministara, koliko ja znam ima danas praspravu i priprema informaciju, koja će vjerovatno biti dostupna svima ovdje i nama. Ja vjerujem da će argumentirati ove stvari i objasniti, nestalo je 11 miliona. Jesmo li izgubili ili nismo, ja se ne usuđujem to tvrditi, jer postoje drugi aspekti cijele ove transakcije, ali evo za vašu informaciju Predsjedništvo je podržalo Vijeće ministara u ovoj akciji. Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Za riječ se javio predsjedavajući gospodin Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Uvaženi predsjedavajući Predsjedništva BiH, delegati – izaslanici Doma naroda Parlamentarne skupštine, mislim da ovaj zakon i pitanja koja su otvorena traži jednu ozbiljniju rasprvu i u tom kontekstu ja bih želio reći nekoliko svojih stavova.

Prvo, smatram da je u javnosti, vezano za ovaj zakon bilo previše manipulacija, neozbiljnosti, čak i izlaska iz korektnog odnosa nekih ministara Vijeća ministara prema ovom visokom domu Parlamentarne skupštine. Meni je jako žao što tu nije gospodin Domazet, ali to me nimalo neće spriječiti da ga lično prozovem i da ga na određen način adresiram nekoliko izjava koje je gospodin Domazet dao. Ja govorim o činu prodaje zlata. Čin prodaje zlata i čin raspolaganja sredstava sukcesije, nadležnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i to da li će taj čin pos-festum Predsjedništvo podržali ili ne ili da li će ovaj dom podržati ili ne, to je pitanje ovog doma, ali to nikako ne može da remeti, niti opravdava taj čin. Dozvolite Dom naroda, odnosno Parlamentarna skupština se mogla opredijeliti da u zakonu predvidi i čuvanje sredstava sukcesije u zlatu. Dakle, da te stvari razjasnimo, tako da je potpuno u ovom trenutku, s aspekta čina nebitno ko će to

podržati ko neće. Ja želim da kažem da je to urađeno na način koji nema vlaštenje ministar a pogotovo da tu svoju odluku ili odluku Vijeća ministara, to će svakako informaciju dati, tumači da je Predstavnički dom ko biva usvojio to pa je on mislio da će i Dom naroda usvojiti pa je brže bolje prodao zlato. To je dovođenje ovog doma u jednu poziciju koju ja kao predsjedavajući neću dozvoliti.

Međutim, da stvar bude još dramastičnija gospodin Domazet i to kad je rekao nije govorio istinu, mada je ona s pravnog stajališta potpuno nebitna, jer u trenutku kada je ovaj zakon ušao u proceduru po prvi puta zlato je već bilo prodato ni Predstavnički dom nije usvojio ovaj zakon. To su vrlo važne činjenice. O pitanjima da li je pametnije finansijska sredstva čuvati u zlatu, to nije tema. Ja imam svoje stajalište i u tom pogledu je vrlo poznato opredjeljenje onih zemalja koje se smatraju da imaju pametnija rukovodstva u ovoj oblasti u okviru novog svjetskog poretka.

S toga bih ja zamolio, mi ćemo danas raspravljati o proceduri, ali bih vrlo upitnim postavio u kontekstu i ovog pitanja Sporazuma o sukcesiji. Istina je da Sporazum o sukcesiji nisu ratificirale, prema mojim informacijama ni jedna zemlja. Navodno postoji da je Makedonija ratificirala, ali ni Jugoslavija, ni Hrvatska nije ratificirala ni Slovenija prema informacijama koje ja imam da će doći do promjene Sporazuma i da će se morati raditi novi protokoli i dopune tog sporazuma. To čitavo ovo pitanje zakona o sukcesiji dovodi po meni u onu fazu u kome bi Vijeće ministara moglo razmislići o povlačenju ovog zakona. O povlačenju ovog zakona. Obzirom da ja ne vidim ovdje od troje prisutnih predstavnika Vijeća ministara nikog zainteresiranog da se postavi upoziciju tumačenja ili predlagачa. Mi ćemo, naravno, nastaviti raspravu, ali podsjećam da, ukoliko ovaj zakon ne bude povučen do izjašnjavanja, koje će uslijediti na ovoj sjednici Doma svakako ćemo imati poziciju da će ovaj zakon, ovakav kakav jeste ići u hitnu ili redovnu proceduru u zavisnosti od izjašnjavanja i neće biti proceduralne mogućnosti njegovog povlačenja. Još jedanput bih zamolio da u budućnosti Vijeće ministara drži se svojih ingerencija, poštuje ovaj parlament i usudit će se ne manipulira javnošću jer je uizjavama gospodina Domazeta bilo elemenata onoga što se s pravom može nazvati manipulacija, jer te izjave nisu demantovane. Hvala.

U daljoj raspravi učešće su najavili izaslanik Ibrahim Spahić a potom delegat Ilić. Izvolite gospodine Spahiću.

IBRAHIM SPAHIĆ

Predsjedavajući gospodine Belkiću i kolege iz Doma i predstavnici Vijeća ministara, htio bih da samo kažem da u formi u kojoj sada razgovaramo, ja sam htio to reći, neću ništa drugo reći nego mi je zadovoljstvo da ulazi gospodin Domazet, s obzirom na ono što smo čuli od gospodina Špirića i gospodina Tokića da je važno da u ovakvoj situaciji prekinemo rasprvu o proceduri nego da čujemo izjašnjenjekoje je bitno od ministra, pošto je ministar upravo ušao, ja nemam nikakvih drugih zahtjeva.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodine Iliću, hoćemo li izjašnjenje m inistra ili ćete vi iskoristiti svoje pravo. Izvolite. Ministar se još nije jvio za riječ. Jeste on ušao, jesmo mi počastovani njegovim dolaskom ali još nije zatražio riječ.

DRAGUTIN ILIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo kolege poslanici, ja sam, zaista, zbnjen sa onim što danas čujem poslije rasprava koje smo imali o predmetnom zakonu, danas su ovdje iznesene informacije koje su potpuno zbnjujuće. Da smo mi kojim slučajem usvojili taj zakon, onda kada je bio u proceduri, mi bi se grdno ogriješili, jer bi donijeli nešto što ne postoji. Ja, zaista, ne mogu da vjerujem u toliku neodgovornost ljudi koji su predlagači tog zakona, a znali su vjerovatno za ovo što je danas isplivalo na površinu i zato bih zatražio odgovornost predlagača za ovu blamažu, jer ovo je zaista blamaža i javnost BiH treba da zna kakvu ima vlast u BiH, jer ovo je nedopustivo da danas mi saznajemo poslije dva i po mjeseca kada smo pretrpjelikritike penzionera, kada se manipulisalo sa javnošću da se danas prizna da se manipulisalo sa javnošću. Zaista, ovo je nedopustivo. Ja sam zgranut.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Za riječ se javio gospodin Genjac, potom Džaferović, potom ministar, ali ukoliko možete dozvoliti možda bi ministar mogao pomoći da preduprijedi neke još diskusije. Dobro, oprostite.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, najbliža riječ koja se može upotrijebiti za opis ovog stanja je zaprepaštenje. Vi ste primijetili da rukovodstvo Parlamenta ili dio našeg rukovodstva našeg doma gospodin Špirić i gospodin Tokić od prilike imaju sličan stav u pogledu ovog zakona. Inače, u pogledu nekoliko pitanja i to je jako dobro i ja ne bih remetio tog odnosa. Međutim, ono što ja jednostavno ne mogu da razumijem da naše rukovodstvo Parlamenta ili dio našeg parlamenta ima takve različite i suprotstavljene stavove u pogledu stavova Vijeća ministara. Gospodo, iste političke strukture su izabrale i rukovodstvo ovog parlamenta i iste političke strukture su izabrale ovo vijeće ministara. Šta je po srijedi? Kako se to zove. Je li to zabilježeno u političkoj praksi? Kako Vijeće ministara može objasniti da se od novembra mjeseca, u hitnu proceduru dostavlja jedan zakon izuzetno važan. Mi uočavamo ozbiljnost tog pitanja, nastojimo da se riješi. U rukovodstvu Parlamenta imamo pristup da to ne treba hitno rješavati i nakon što su sredstva tek posfestum potrošena sa računa, dio rukovodstva našeg parlamenta vidite da smo bili u pravu.

Dakle, za svoj nastup i svoj odnos prema jednom zakonu, vrlo značajnom i potrebnom, koristi se argumentacija što je neko nekog prevario, što je neko opljačkao kaže, eto vidite da smo u pravu.

Moje mišljenje, ni riječi o ovom zakonu mi ne možemo izgovoriti dalje dok se Vijeće ministara jasno i decidno ne izjasni o čemu se ovdje radi.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Gospodin Špirić repliku pa i ja će poslije repliku ako mi daš riječ.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja će biti vrlo kratak. Ja molim delegate, kolege da pričaju o problemu. Ovdje ne postoji dio rukovodstvo Parlamenta nego rukovodstvo Parlamenta koje o svemu ne mora da isto misli, kao što i ne misle delegati kad se izjašnjavaju o projektima i to meni ne smeta. Ja sam jasno iznio svoj stav sa kojim gospodin Genjac ne mora da se slaže i ako bi bilo tako da sve što dolazi iz Savjeta ministara ovdje, oni koji su birali Savjet ministara bezrezervno podrže, onda bi bilo suvišno da sjedimo ovdje oni koji podržavaju Savjet ministara da sjedi opozicija da ih treba da to bude debatni klub. Ja neću ulaziti u to. Ja vas molim, dakle, da govorimo o problemu, a ne o druženju i idili da li se nekome dopada što slučajno nekad neko identično, različito ili slično misli i dobro bi bilo da ima približenih mišljenja u ovom parlamentu, bez obzira iz koje opcije. Imam dojam da bi vas oduševila svada između mene i gospodina Tokića, ali vas neće to obrdovati. Ja cijenim jednakog gospodina Tokića kao i vas i jednakog se mogu složiti s njim ili ne složiti kao sa vama. Zašto mi to pravo osporavate? Zašto ja ne mogu da mislim isto kao Divković ili kao Goran Turjačanin, ali da mi ne spočitavate da je to divi diler. Kakvu vi to idilu hoćete da mislimo svi kao SDA. Za tim mišljenjem su mnogi išli pa se pokajali, nadam se.

SEJFUDIN TOKIĆ

Prvo sam se ja javio za repliku, ali možete, ja ne bih remetio.

HALID GENJAC

Gospodine Špiriću, ja, zaista, ne bih bio oduševljen da se vi svađate sa gospodinom Tokićem, jer ste se u proteklom mandatu od dvije godine na svakoj sjednici pola sjednice svađali i ja znam što je to i drago mi je što ste rekli, ali bih volio da ta saradnja bude u interesu BiH, a mogla bi biti u interesu BiH ako imate i saradnju sa Vijećem ministara, koje su vaše grupacije stranaka imenovale. Ukoliko se iz sjednice u sjednicu ponavlja vaš pristup da sve što Vijeće ministara uradi vi ne prihvivate. Onda se, zaista postavlja pitanje kako je moguće rješavati. Mnoga pitanja možete riješiti prije sjednice Parlamenta sa Vijećem ministara, jer vi ste rukovodstvo Parlamenta. Dužni ste to da uradite i zato govorim da bi vaša saradnja i vaši dobri odnosi i vaša idila mogla biti produktivna, ako bi bila istovremeno bila saradnja i sa Vijećem ministara.

SEJFUDIN TOKIĆ

Poštovani predsjedavajući Predsjedništva, delegati – izaslanici Doma naroda, naravno mene ponekad impresionira kako pričaju o zlatu i sukcesiji, onda se pretvori malo u priču i o meni, s tim ja nemam neke pretjerane veze, ali na vrlo direktno pitanje na koje je gospodin Genjac postavio ovdje, a tražio je odgovor kako se to zove kad postoje različita mišljenja i stavovi, unutar vladajuće političke grupacije, to se zove demokratija. Ono što se zove i postavio je još jednu tezu. Zašto se o izjašnjavanju delegati – izaslanici vladajuće parlamentarne većine koja ... ne dogovore prije sjednice sa Vijećem ministara dogovor o stavovima prije sjednice Vijeća ministara, znači dirigiranje Parlamentom što je suprotno demokratiji. Želio sam samo kratko odgovoriti. Ovo je proces budućnosti. Ja se nadam ovo je definitivno proces prošlosti. O tome kako će se ja izjašnjavati po pojedinim pitanjima i kao izaslanik u ovom domu i o svom odnosu ja uvijek to transparentno govorim i nema razloga da mi iko u tom pogledu proziva što je vrlo jasno javnosti i smatram da spadam u red transparentnih političara. Nemate nikakvu potrebu da razotkrivate neko moje izjašnjavanje.

Što se tiče ovog zakona ja ponavljam, za mene su sporne izjave gospodina Domazeta, to ponavljam zato što je Domazet došao, da ne bi prepričavao neko kojima je definisao da je zlato prodato zato što je usvojeno na Predstavničkom domu a on je smatrao da će biti usvojeno i u Domu naroda pa ... prodao zlato i ja sam rekao. To što je usvojeno u Predstavničkom domu ništa ne znači s aspekta odlučivanja Parlamentarne skupštine i to nije tačno, jer zakon koji se tada razmatrao je uslijedio poslije prodaje zlata i, drugo, ja nisam ulazio u to da li treba zlato čuvati. Sredstva sukcesije u zlatu čuvati ili ga staviti u razvoj ili deficite itd. po sadržaju zakona, ali sam rekao da je to ingerencija Parlamentarne skupštine i rekao da o tome se mogu izjašnjavati samo parlamentarci, jer je to oduzimanje prava da u zakonu Parlamentarna skupština, između ostalog podrži koncept koji ja ne podržavam a koji je ovdje pomalo naveo gospodin Špirić da to treba čuvati u zlatu, ali je to pravo Parlamentarne skupštine. Eto toliko, s namjerom i željom da ovo dalje bude rasprava o proceduri. Ja bih vas molio da nastavimo rad.

Gospodin Džaferović, ukoliko se ne dozvoljava gospodinu Domazetu prednost. Radi se o rasprvi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Možda je i ovo demokratija. Dođem do govornice a onda ukoliko ne dozvoljavam gospodinu Ministru, ali mislim da će viti koristnije ako ja postavim nekoliko pitanja da bi onda ministar mogao da da odgovore.

Blago kazano, ja sam zaprepašten nekim saznanjima koje sam dobio putem medija o događajima koji su se desili nakon što smo koncem decembra imali ovaj zakon u parlamentarnoj proceduri i nakon što je on doživio ono što je doživio. Ja sam glasao tada za taj zakon sa dubokim uvjerenjem da će on značiti pomoć značajnom broju ljudi koji su socijalno ugroženi, ali evo danas prvo da vam kažem kada bi me neko pitao kako da se odredim sprem ovog zakona, zaista ne znam i zbog toga će postaviti nekoliko pitanja. Molio bih, prije svega ministra da dam odgovor a bilo bi dobro da dobijemo ovdje pisano informaciju i stav Vijeća ministara i Predsjedništva BiH po ovim pitanjima.

Ja bih molio, radi se o ozbiljnim stvarima pa ste nakon zaključenog sporazuma o sukcesiji državi BiH se krade, otima 130 miliona. Molim vas lijepo, ja hoću da znam, prvo pitanje kada se to desilo? Jesuli ova sredstva bila dostupna BiH na dan kada je ovaj zakon propao u ovom domu. Toje prvo pitanje. Da li bi BiH danas imala ta sredstva na raspolaganju da je ovaj zakon usvojen onog dana kada je propao na ovom domu a to je decembar mjesec prošle godine. To je prvo pitanje.

Drugo pitanje. Po čijem ovlašćenju, na osnovu kog akta je Vijeće ministara unovčilo sredstva zlata, pretvorilo ih u devize? Po kojoj cijeni? Koja je ukupna masa sredstava postignuta? Da se navedu kretanja cijena zlata na svjetskom tržištu od dana kada je to učinjeno do danas. Postoje različite informacije da je BiH time pretrpila štetu od oko 5 miliona maraka. Danas čujemo cifru koja se pominje u Parlamentu od 11 miliona maraka i da li je uopće bilo moguće po bilo čijem ovlašćenju ova sredstva sukcesije u zlatu pretvarati u valutu?

Ja molim pored odgovora ministra danas za ovom govornicom da se dostavi informacija u pisanoj formi a pitanje je Predsjedništvu BiH. Hoću kao delegat u Domu naroda da znam, akoje tačno, da je državi BiH oteto 130 miliona. Šta će učiniti Predsjedništvo države BiH kako bi se šteta za BiH namirila, također u pisanoj formi. Ovo je za mene vrlo ozbiljno pitanje i ja zato zahtijevam i informacije u pisanoj formi. Zahvaljujem.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja mislim da je svakako važno imati ove informacije prilikom ovog razjašnjenja o proceduri, alibih vas zamolio da se mi ipak vratimona proceduru. Danas vjerovatno ne mogu se dobiti informacije i imat ćemo vremena da, eventualno, kao Dom ili kao Kolegij ili kao pojedinačno izaslanici dobijemo izatražimo pojedinačne informacije, ali govorim o proceduri i u tomkontekstu se javio već odavno uvaženi ministar gospodin Domazet. Izvolite ministre. Žalim, ministar je već dobio riječ nakon dužeg čekanja.

ANTO DOMAZET

Gospodine predsjedavajući Predsjedništva, cijenjeno predsjedništvo ovog visokog doma, cijenjeni zastupnici,

Mi smo predlažući, zapravo, novi tekst zakona o namjeni korištenja sredstava sukcesije, u ministarskom Vijeću pošli od istih prepostavki koje smo imali i kada smo predlagalizakon koji je bio u parlamentarnoj proceduri od novembra, uključujući i decembar prošle godine i moram vam reći da se u tom pogledu ništa nije promijenilo.

Iznos sredstva koji smo tada predagali u vrijednosti od, vrijednost sredstava, zapravo, koja su bila u Banci za međunarodna poravnjanja u Bazelu mijenjala se u različitim varijantama u oktobarskom prijedlogu zakona, to je bilo 153,5 miliona. U ovom novembarskom prijedlogu to je bilo 151,5 miliona, a toje zadržano i u ovom prijedlogu zakona.

Tačna vrijednost sredstava koja su nama na raspolaganju, a dobijena su od Banke za međunarodna poravnanja sa stanjem 28.2. iznosi 154,8 miliona. Znači ne da nisu umanjena nego su i povećana 154,8 miliona maraka.

Vrijednost sredstava koja se očekuju raspodjelom imovine koja se nalazi kod Narodne banke Jugoslavije je ostala i dalje ne promijenjena 130 miliona maraka i netačne su informacije da su ta sredstva, ne znam kako je ovdje okvalificirano oduzeta, uskraćena BiH. Istina je sljedeća. Mi smo u Sporazumu o pitanjima sukcesije imali informaciju i u tekst Sporazuma, koji je potpisani u Beču u junu 2001.godine, ušla je cifra od 645 miliona dolara sredstava na računima mješovitih banaka u inozemstvu a onda se sada iskazuje kao realna 56 miliona. U tom smislu je dubiozno negdje oko 590 miliona, odnosno za BiH negdje oko 90 miliona dolara, ali ta sredstva nisu nigdje uključena bila u ovaj tekst zakona i sa njima nismo ni računali.

Dakle, mi smo ponudili i ovom domu i Zastupničkom domu samo ona sredstva koja su realna, koja su u stvarnosti postojeća. A aktivnost da se i ovim sredstvima uđe u trag je u toku, ali tih 90 miliona dolara dodatnih sredstava, znači negdje oko 190 miliona maraka nisu nikada bila ni predlagana ni uključivana u ovaj tekst zakona i o njima bi sigurno se izjašnjivali nakon što se njima uđe u trag. Za sada Komitet C za provođenje aneksa C, tj. finansijske imovine, radi na multilateralnom planu i nastoji da uđe u trag angažujući Narodnu banku Jugoslavije, angažujući centralne banke zemalja ukojima se nalaze mješovite banke itd.

Znači, to su bile da kažem netačne interpretacije i, ako su te interpretacije služile za diskvalificiranje ministarskog vijeća, onda one više govore o onima koji suih lansirali nego samom Ministarskom vijeću. Mi, dakle, smo sa određenim stupnjem odgovornosti koji se po Ustavu i zahtijeva prilazili ovom problemu, nudili smo vam tačne informacije. Što se tiče prodaje zlata danas je na Ministarskom vijeću informacija, informacija koju i vi možete dobiti i ona će biti dostupna javnosti. Mi smo prema Sporazumu o pitanjima sukcesije bivše Jugoslavije potpisane u junu u Beču dobili 195.543 UNC-e zlata. Jedna UNC-a je oko 31 gram. U diskusijama u upotrebi sredstava sukcesije Ministarsko vijeće Bosne i Hercegovine i vlade entiteta imali su usaglašen stav da zlato treba pretvoriti u novac i zajedno sa ostalom imovinom dobivenom sukcesijom upotrijebiti u namjene koje će se utvrditi posebnim zakonom koji će se usvojiti Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine.

Nakon što je na Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine 30.11.2001. godine usvojen bio usvojen tekst zakona o namjeni i korištenju imovine koju je Bosna i Hercegovina dobila po Sporazumu o pitanju sukcesije bivše SFRJ trebalo je da se obavi, trebalo je da i Dom naroda Parlamentarne skupštine raspravlja o istom zakonu 21.12. Mi smo već ranije imali, nakon ratifikacije sporazuma na Parlamentu sporazuma o sukcesiji imali odluku Ministarskog vijeća o prodaji zlata. Nakon što se vodila aktivnost dakle da se odredi namjena tih sredstava i u očekivanju finalne rasprave na Domu naroda mi smo dali, mi smo realizirali tu odluku i zlato je prodala Centralna banka Bosne i Hercegovine, ostvarivši prihod od 53,4 miliona dolara po cijeni od 273,20 dolara po UNC-i zlata.

Ovdje je prikaz cijena zlata u prošloj godini, ovaj grafički prikaz pokazuje kako se kretala cijena zlata. Cijena zlata je išla od 250 dolara do 290 medijana je negdje oko 270 do 275. I cijena zlata kao jednog značajnog proizvoda koji ustvari je jedan od oblika osiguranja za investitore kada cijene dionica i izgledi ekonomije padaju, cijena zlata skače. Tako da se tokom godine na berzama cijena zlata kreće u vrlo velikim rasponima. I u tački kada smo mi prodavali zlato ona je bila 273. Iza ovoga vi ste mogli očekivati i skok i pad. Prognoze su bile vrlo različite. I jednostavno mi smo željeli da pred konačnu raspravu o ovom zakonu imamo novac pretvoren, imamo zlato pretvoreno u novac. Da napomenem da se za zlato javljaju troškovi čuvanja, a na novac se daje kamata.

Prema tome, ja mogu da dam otprilike ono što je i danas Ministarskom vijeću ponuđeno kao zaključak, a to je da je zlato iz sukcesije prodato u određenom situacionom kontekstu sredinom decembra 2000. godine od 12. do 14. decembra, a dolari dobiveni zlatom konvertovani su u EUR-e sredinom januara 2002. godine. U svim sličnim operacijama ekst post, tj. naknadno može se ocjenjivati i donositi različita ocjena poduzetih odluka ovisno o tome da li skaču cijene ili padaju. Odluka o prodaji zlata i konverziji dolara u EUR su utemeljeni na legitimnoj odluci Ministarskog vijeća Bosne i Hercegovine i imale su svoje ekonomsko opravdanje u iznesenom kontekstu. Kako se taj kontekst mijenja, dakle odlaže se donošenje zakona drugi motivi upotreboom novca dobivenom prodajom zlata dobivaju značenje i o njima se mogu razvijati brojne kombinacije. Postoji narodna izreka "poslije boja svi su generali". Ukupna sredstva dobivena sukcesijom koja se danas nalaze na računu Centralne banke i ni dinar nije utrošen i fening nije utrošen, ne samo da nisu u odnosu na oktobarski prijedlog zakona umanjena, nego i uvećana iznose 154,8 miliona maraka. Svaki mjesec ova sredstva donose kamatu od 300 do 330 hiljada maraka i čekaju finalnu odluku Parlamenta. Hvala vam lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem ministru Domazetu na vrlo iscrpnim izlaganjima.

Javilo se već prije toga čitav niz diskutanata. Ja bi prvo želio razjasniti Turjačanin da li ste se javili vezano za poslovničku proceduru. Onda imate prioritet, a prvi diskutant je gospodin Divković.

GORAN TURJAČANIN

Uvažena gospodo, predsjedavajući, predsjednici Predsjedništva BiH, uvaženi članovi Vijeća ministara, predstavnici medija. Ja sam se samo javio i htio sam da dam prigovor. Mislim da smo ušli u nešto što se ne zove tačka dnevnog reda. Mi se ovdje, faktički trebali smo se izjasniti o proceduru po ovom zakonskom mi smo ovdje dosta čuli faktički već i sadržajno.

Ono što sam očekivao od ministra, očekivao sam da nam obrazloži zašto ide po članu 99. na današnju sjednicu i da li to, to mi nije bilo dovoljno objašnjeno iz njegove diskusije. Više mi je se govorilo o cijeni, da ne kažem kretanju cijene zlata u opravdavanju ovih nedorečenosti za ovom govornicom. Sledeća stvar što sam htio reći.

Misljam da je ova govornica dovoljno iskoristena o raspravi o sadržini kada je ovaj zakon se svojevremeno nalazio u proceduri i da tada su ovdje neke stvari rečene, pa i iz mojih usta oko nekih neregularnosti u cijenama zlata po dva zakona koja smo dobijali. Na to se nije niko osvrnuo. I bilo je to još mnogo toga rečenoga za ovom govornicom. Smatram da bi trebali da predsjedavajućeg izademo iz ove rasprave na ovaj način i da s izjasnimo isključivo o onome što se zove. Što se tiče ovih pitanja mi smo ta pitanja kao delegatska pitanja imali u prvoj tački dnevnog reda i ta tačka je takođe zatvorena u prvom dijelu sjednice tako da ne vidim potrebe da se ovdje ide sa delegatskim pitanjima istoga časa i prema Vijeću ministara i prema Predsjedništvu Bosne i Hercegovine itd.itd. Eto samo toliko.

SEJFUDIN TOKIĆ

Molim vas ja poštujem ovu intervenciju, zaista je bilo dobro ako se možemo vratiti proceduri. Misljam gospodin Domazet je, ministar Domazet je naprosto odgovarao na ona pitanja koja su nametnuta u toku rasprave, tako da je to više pitanje rasprave poslanika nego predstavnika Vijeća ministara.

Za riječ se javio gospodin Divković, a potom gospodin Džaferović i ponovo Špirić.

Ja bi vas molio da pokušamo vratiti diskusiju u ono što će uslijediti kao izjašnjavanja. Imaćemo vremena vjerovatno da ukoliko se opredjelimo pojedinačno ili kao Dom ili kao Komisija i dobiti sve relevantne informacije. Na kraju krajeva ministar je i najavio da će tu informaciju dostaviti čim Vijeće ministara danas završi raspravu.

Izvolite gospodine Divkoviću.

IVO DIVKOVIĆ

Hvala lijepo poštovane kolege ja moram reći da me raduje što smo imali priliku da ovaku transparentnu danas budemo upoznati sa svim transakcijama vezanim za ova sredstva sukcesije, prije svega jel vezano za prodaju zlata, način, cijenu prodaje. Znači sva ona pitanja koja su ovdje bila postavljena čini mi se da su do kraja precizno i jasno odgovorena od strane ministra. Da li su svi s tim zadovoljni ili ne to je drugo pitanje. To je na neki način razjasnilo stvari i dalo mogućnost izjašnjavanja ovdje vezano za proceduru o čemu predsjedavajući stalno govori i na to pitanje ču se i ja vratiti.

Kada je u pitanju procedura, ja hoću reći ovo da je ovoj zakon praktično koji je možda sa kojima najduže rekao bi najintenzivnije živimo posljednjih mjeseci. Ovo je vrlo kratak zakon, vrlo jasan zakon, vrlo precizan zakon, skoro da smo ga naučili napamet. Ovaj prijedlog koji sad imamo ispred sebe je praktično isti, ili gotovo isti onaj prijedlog koji sam ja pokušao po članu 100. u parlamentarnoj proceduri prije nepuna dva mjeseca da stavim ovdje u parlamentarnu proceduru koji nije tad dobio podršku, a tada podsjetiću vas nije dobio podršku iz razloga kojeg smo konstatovali posle pauze svi mi ovdje, a to je tražilo se da sredstva koja idu na kreditnoj osnovi prema entitetima budu beskamantna

sredstva. To je bila suštinska razlika zbog čega prošli put zakon nije dobio podršku da ide po članu 100. Poslovnika Doma naroda.

U ovom predlogu zakona ja vidim da je u obrazloženju predloženih rješenja u članku 100. definisano da su to beskamantna sredstva i time ja osobno zaključujem da objektivno ne postoje, bar kada je u pitanju ovaj dio napisanog zakona i ovo o čemu smo se do sada izjašnjavali da ne postoje prepreke zaista da ovaj zakon ide po hitnom postupku obzirom da ga je Vijeće ministara predložilo po članu 99. Neka ide po članu 99. iako bi ja osobno ovaj tekst i po članu 100. vrlo rado podržao. Hvala lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Divkoviću na njegovom usmjeravanju diskusije na proceduru. Za riječ se javio gospodin Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja imam da tražim dodatno pojašnjenje. Ili ja nisam dobro čuo, ili sam krivo razumio, ali kazaću vam šta ja sada mislim. Dakle ja mislim da su član Predsjedništva, gospodin Belkić i ministar Domazet dali po meni dvije različite informacije o sudbini ovih 130 miliona maraka. Molim vas, ja dozvaljavam da ja griješim i tražim pojašnjenje molim vas. Prva diskusija koja je danas otvorila ovu tačku dnevnog reda kazala je tih para više nema, potrošene su.

Podsjećam, sredstva sukcesije, čini mi se da ni drugima ova stvar nije jasna i ja molim pojašnjenje dakle su zapravo dvije vrste sredstava, dvije grupe sredstava. U stavu 1. to su sredstva u monetarnom zlatu i na računima Narodne banke bivše SFRJ koja pripadaju Bosni i Hercegovini u skladu sa mjerilima iz Aneksa C Sporazuma o sukcesiji cca 130 miliona KM i drugo sredstva sukcesije koja se nalaze na raspolaganju Bosni i Hercegovini, a potiču iz Banke za međunarodna poravnjanja u Bazelu cca 151.513.000,00 KM. Ja sam danas shvatio iz rasprave dok nisam uzeo riječ prije ove diskusije da ovih 130 miliona iz člana 3. stav 1. zakona ne može biti dostupno Bosni i Hercegovini, jer da ih je Jugoslavija potrošila. Slušajući izlaganje ministra ja sam shvatio da je ovih 130 miliona u ovom momentu Bosni i Hercegovini dostupno i da Jugoslavija nije potrošila ova sredstva, nego neka druga sredstva od oko 600 miliona dolara koja trebaju biti predmet dodatnih sporazuma u samom procesu sukcesije, a uopće nisu bila dovođena u pitanje ova sredstva koja se nalaze kod Međunarodne banke za poravnjanja u Bazelu.

Tražim odgovor na pitanje šta je sa 130 miliona KM sredstava sukcesije u monetarnom zlatu i na računima Narodne banke bivše SFRJ koja pripadaju Bosni i Hercegovini u skladu sa mjerilima iz Aneksa C sporazuma o sukcesiji? Jer to su sredstva koja se ovim zakonom raspoređuju na određene namjene.

Kad dobijem odgovor na to pitanje ja će se onda moći izjasniti. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Džaferoviću, samo gospodine Džaferoviću vi ste zatražili pismenu informaciju. Ja mislim da će takva pismena informacija doći, ali ukoliko može pomoći za riječ se javio predsjedavajući Predsjedništva. Hoćete predsjedavajući sačekati ima još jedno pitanje na koje bi. Evo, jel se slažete da u ovom trenutku prije istupa gospodina Belkića i gospodina Domazeta može se postaviti pitanje da bi razjasnili.

Izvolite gospodine Genjac.

HALID GENJAC

Hvala. Nažalost, potvrđuje se moja ocjena, nakon ovih informacija totalno protivrječnih da nedostaje ovdje saradnje i razgovora. Iznesene su teške optužbe, iznesene su teške riječi i na pojedince i naravno ne možemo tako dok se ne pribavi kompletna informacija.

Ali, ostaje meni barem još dva pitanja, pored svega što je napomenuto. Gospodin Domazet je rekao sredstva koja su trenutno problematična i koja se pominju da su potrošena na Narodnoj banci Jugoslaviji ili da su nestala nakon nisu tretirana ovim zakonom. Nisu uopće tretirana ovim zakonom. A ovim zakonom je tretirano 130 miliona.

SEJFUDIN TOKIĆ

Samo molim vas čisto zbog stenograma i zbog svega vi postavite pitanje, ima još i pitanja izaslanika pa ćemo onda.

HALID GENJAC

Dakle u ovom zakonu u predlogu zakona u članu 3. stav 1. tretiraju se sredstva monetarno zlato i na računima Narodne banke bivše SFRJ koja pripadaju Bosni i Hercegovini u skladu sa prijedlozima iz Aneksa o sukcesiji iznosa orijentaciono 130 miliona i biće konačno utvrđena kroz proces podjele tih sredstava između zemalja sljednica bivše SFRJ. Kasnije je rečeno u zakonu da ta sredstva koja sam ja sad pomenuo, dakle iz člana 3. stav 1. koriste se u cijelosti za funkciju finansiranje razvojnih projekata u entitetima i to na kreditnoj osnovi za krajnje korisnike sredstava. Dakle ovih 130 miliona koja nisu fiksno utvrđena, orijentaciono utvrđena tretiraju se u zakonu na način kako sam iznjeo. Kako sam ja razumio gospodina Domazeta postoje još neka sredstva mimo ovih koja će naknadno se dogovoriti i raspodjeliti.

To je jedno pitanje, drugo pitanje je zaista šta je rukovodilo Vijeće ministara da u novemburu mjesecu predloži zakon o proceduri po članu 100. što znači hitno usvajanje? Da

nakon toga imamo atmosferu u Domu naroda da jedan od poslanika sasvim opravdano predloži isti zakon po istoj proceduri član 100., da se daju brojne izjave koje zaista upućuju na to da se radi ne samo o značajnom zakonu, nego i roku vrlo značajnom za njegovo usvajanje. Šta je rukovodilo Vijeće ministara da sad dostavi u proceduru prijedlog zakona po proceduri članu 99. to podrazumjeva svi oni rokovi od ne znam 2-3 mjeseca samo prepolovljeni.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Genjcu. Dao bi riječ i Špiriću s obzirom da će biti pitanja. Ako još neko od izaslanika, delegata ima pitanje kako bi mogli doći do onih informacija koje mogu biti relevantne za izjašnjavanje o proceduri. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo ja ču kratko, a naravno postaviću i pitanja. Čini mi se da što više rasprava odmiće da sam sve više u pravu. Nema razvoja. Zec u šumi, a ražanj u rukama. Nema razvoja. Nema sredstava za razvoj. A reći ēu otprilike šta ja mislim i šta je motivisalo Savjet ministara da to uradi i u pravu su čini mi se i gospodin Genjac i gospodin Džaferović kada kažu da član 3., ako gospodin Domazet kaže da to nije bio predmet raspodjele, čini mi se ili ja nisam čitao zakon ili gospodin ministar.

U članu 3. ovih 130 miliona koji su orijentaciono utvrđeni i koji će biti predmet razgovora, dogovora i pregovora je podijeljen u drugom članu zakona gdje se kaže – sredstva sukcesije iz člana 4. ovog zakona će se raspoređivati tako da Federaciji Bosne i Hercegovine pripadne 65%, Republici Srpskoj 35%, a zatim članom 4. se kaže – sredstva iz člana 3. stav 1. koriste se u cijelosti za finansiranje razvojnih projekata. To je smiješno. Sredstva kojih nema. Za kojima ne znamo kolika će biti, koja procjenjujemo, za koje se danas kaže da su pomalo i sporna, jedino ona idu u razvoj. Šta je po mom viđenju motivisalo Savjet ministara. Pa gospodo delegati, jesmo li usvojili Rebalans budžeta. Je li budžet prošle godine rastao, administrativni dio budžeta 80%. Pa šta mislite čime će se pokriti ...zašto je Savjet ministara bio sretan kada mu je bio prošao rebalans, jer je rebalansom iz ovih sredstava pokrio dubioze koje ima. Ali i tu krše zakon, mora ih upozoriti. Ne mogu prihodi iz marta ove godine pokriti sredstva rebalansa iz prošle godine, ako zakon kaže da može kreditno da, ali to podrazumjeva u trenutku da 28. februara, izuzev ako ne misle da se rebalans može pokriti sredstvima iz 2003. godine.

To je jedna stvar. Dakle dijelim ovo viđenje da se raspravlja o sredstvima koja nisu utvrđena.

SEJFUDIN TOKIĆ

Samo malo. Ovo je bilo samo pitanje pa bi vas molio da se koncentrišete na pitanje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Evo još jedno pitanje. Gospodin Domazet je rekao da se cijena zlata na berzi kretala od 250 do 290 dolara po UNC-i. 250 do 290. To je između 20 i 25% i sad se kaže teza loše je čuvati zlato u zlatnim polugama, bolje je ga zamjeniti u KM pa dobiti kamatu od 3%. Velika razlika. Kakvi su to eksperti. Pa vi znate šta je berzanska roba, bar to ministru Domazetu ne treba pričati. Ako se zna u mjesecima kada će poskupiti nafta, izuzev nekih velikih potresa. Ali u tom trenutku je postignut dogovor da treba pokriti deficite entitetskih budžeta i budžeta zajedničkih organa. Ljudi su se dogovorili. Nije im trebao Parlament, kada im je zatrebao Parlament onda se, znate kad parlamentarcu uđe u proceduru otkrili neke stvari koje u tom trenutku nisu vidljive. I nije tačno da je postignut dogovor da će se davati entitetima...

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodine Špiriću, dozvolite da to nije zaista pitanje, to su konstatacije.

NIKOLA ŠPIRIĆ

A evo imam jedno pitanje. Rečeno je da je postignut dogovor između entiteta i da će se sredstva davati na kreditnom principu beskamatno. Nije tačno. Sporan je kreditni odnos, a ne kamata. Ja bi molio da mi neko pokaže pisani materijal u kojem kaže da je to dogovoren. Evo ja ću glasati za taj zakon. Dakle mnogo je stvari sporno i otkrilo se i ja ne vidim i ono što mene stvarno buni da od novembra mjeseca idemo tri puta po skraćenom postupku. To je tri puta 22, 65 dana, nismo uspjeli. Da idemo po hitnom postupku, pa da sad opet nije hitno. A znate zašto nije hitno. Usvojeni su entitetski budžeti, malo se prazne i uspiju ovaj nivo aktivnosti zadovoljiti. Ali ostao je gep iz prošle godine. Ovaj zakon sada nije hitan i čeka se samo da bi se pokrio entitetski, gep entitetski budžeta i zajedničkih organa iz prošle godine i nema ovdje sredstava za razvoj jer nema odakle. Ja bi molio da mi se sabere odakle. Ako se pokrije projekat pasoša, zajednički dokumenata, Granične službe, Rebalansa budžeta, penzije, invalidnina i ostalo što piše, a to je opet tražiti u gepu 51 milion.

Gdje su pare? Ako ovih 130 miliona nije na raspolaganju. Znači li to, evo pitanja da će biti zakon 2. o sukcesiji? I to je pitanje. Hvala vam lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro. Zahvaljujem se. Ako nema niko, zaista bi vas molio da diskusije ne provodite na način da na kraju stavite upitnik. Imamo dakle dogovor da sad postavljamo konkretna pitanja na koje će pojasniti da se ne bi više puta javljali predsjedavajući ovdje.

Da li ima još neko pitanja na koje bi eventualno tražio u onoj mogućnosti koliko je to moguće da odgovori predsjedavajući i ministar? Nema.

Imam jedno pitanje. Kome je ovdje jasno da nam objasni, a da nam bude jasno?
SEJFUDIN TOKIĆ

Ako hoćete oficijelno da to uđe u stenogram morate izaći, ali ovo smjesta ja bi vas molio da uozbiljimo ovaj rad. Mislim da je vrlo važno da dođemo do informacija koje nam mogu omogućiti izjašnjavanje.

Izvolite, predsjedavajući Predsjedništva Bosne i Hercegovine, gospodin Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Gospodo poslanici ja želim samo da pokušam sada pomoći, obzirom da je gospodin Domazet da ponovim otprilike i rekao sam šta je motiv bio što sam ja izašao, a bez ikakve ambicije da ulazim u raspravu o zakonu. Postavilo se pitanje, ja sam želio vas informisati da je Predsjedništvo reagiralo. U subotu sam pročitao u stampi, predložio, uvrstio u dnevni red. Vijeće ministara, gospodin Domazet promtно napravio nam je informaciju. Uvrstili u dnevni red i raspravlјali i utvrdili da u odnosu na ugovor, odnosno Sporazum u sukcesiji gdje je stajalo 645 ili 655, mislim 645 miliona, u ovom trenutku na računu Narodne banke Jugoslavije nema toliko, nego ima 50, koliko Anto? 56. I mi smo tražili informaciju šta je to? Ratificirali, Dom naroda, Predsjedništvo i pojašnjeno nam je da su na nekoliko zahtjeva stalnih komiteta, komiteti nisu dobili informacije.

Mi smo kao Predsjedništvo zaključili sljedeće - Ja sam vam rekao da tražimo hitno preko Ministarstva vanjskih poslova izjašnjenje vlada država potpisnica Sporazuma prvo zašto nisu ratificirale Sporazum?

Drugo šta je sa sredstvima? Pitamo Vladu Jugoslavije, vlast Jugoslavije šta je sa sredstvima?

Da preko Visokog predstavnika i eksperata koji su garantirali tada i utvrđivali taj iznos koji je bio predmet Sporazuma takođe intervenišemo. Dali upute našim ljudima koji su, naše zaključke ćemo dati našim ljudima koji idu 18. na Stalni komitet da to pitanje dole otvore i na kraju rekli, ako se desilo, a vjerovatno jeste, ja barem tako mislim. Šta znači kada nema para, a bile. Jel ih neko ih potrošio, nije ih pojeo sigurno, ali potrošio jeste. Dakle, da predložimo, odnosno da tražimo u tom slučaju da nadoknadimo ekvivalent, da kompenziramo. I na kraju sam rekao sljedeće – neimajući ambicija da ulazim u raspravu o zakonu, rekao ja mislim da taj iznos koji je gore u Narodnoj banci Jugoslavije nije u direktnoj upotrebi ovog zakona. Jeste naznačen, ali nije odmah prontno raspoređivan i to je ono što sam ja shvatio da je u članu 3. stav 1. To je moje mišljenje. Ne mora značiti da sam u pravu. Ja sam samo govorio o razlici para po ugovoru i po sporazumu i stanje u Beogradu i rekao sam da je Predsjedništvo podržalo namjeru Vijeća ministara da proda zlato. Naravno slažem se s gospodinom Tokićem da to ne znači ništa sa stanovišta Doma naroda, ali sam rekao istine radi da se zna da smo mi podržali akciju Vijeća ministara u pretvaranju zlata u novac. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Mislim da dobijamo sve relevantne informacije. Ja bi zamolio još gospodina Domazeta da odgovori na pitanja koja su ovdje postavljena i onda da privodimo kraju ovu raspravu u ovoj fazi. Mislim da dovoljno imamo elemenata da. Izjašnjavamo se samo o proceduri.

Izvolite gospodine ministre.

ANTO DOMAZET

Vidite. Član 5. Aneksa c Sporazuma o sukcesiji predvidio je podjelu sledeće imovine u Narodnoj banci Jugoslavije. Monetarno zlato 271 UNC-i. Kako se kreću cijene zlata gore dole, ono ima različitu vrijednost. Recimo da je to sad oko 80 miliona dolara. Devizni računi koji se drže u stranim komercijalnim bankama procjenjeni na 307 miliona dolara. Devizni računi koji se drže kod jugoslovenskih banaka sa zajedničkim ulaganjem u inozemstvu procjenjeni na 645 miliona dolara. I zlato neke male količine oko 340 hiljada dolara.

Sve ovo gospodo postoji, osim 590 miliona iz stavke 3. devizni računi koji se drže kod jugoslovenskih banaka sa zajedničkim ulaganjem u inozemstvu što su bili procjenjeni na 645 miliona. Njih ima 56 miliona. To je ono što je po podacima iz Narodne banke koji nam se sad prezentiraju praktično jedna nejasna situacija. Ove tri ostale stavke stoje. Prema tome ta imovina je neupitna. Sad da vam kažem. Podjela imovine po ovom aneksu c. može se izvršiti onda kada sve zemlje ratificiraju Sporazum o sukcesiji i kada se Sporazum predstavi deponentu, a to je Generalni sekretar UN 30 dana nakon toga može se ova imovina podjeliti na slednice sukladno ključu koji je usvojen a to je za Bosnu 15,5%.

Dakle mi smo 130 miliona dolara izračunali po tom ključu. Znači isključivši ovih 590 koji su upitni, a oslanjajući na onu imovinu koja nije upitna. Ali koja može biti na raspolaganju nakon što se izvrši ratifikacija Sporazuma i nakon što se deponuje Sporazum kod Generalnog sekretara. Zato smo i rekli u ovom sporazumu koja će biti raspoloživa kada se postignu ti uvjeti u ovom zakonu. Znači to može biti za 6 mjeseci, može biti ako bude otezanje i za 20 godina.

Ja mogu da kažem da je Sporazum o sukcesiji koliko ekonomski, toliko još više i politički akt, on doprinosi stabilnosti u regionu i sve zemlje imaju da ga prihvate. Do sada su ratificirale Bosna i Hercegovina i Makedonija. Jugoslavija bi mogla u ovom mjesecu, u završnoj je fazi, a Slovenija i Hrvatska traže raščišćavanje ovih informacija, jer su kasnile u svojoj proceduri, ali sigurno Sporazum će biti verificiran van svake sumnje. Dakle, to je suština ovog stanja. Ja ne znam sada gospodine Jusufoviću da lije situacija šta jasnija.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro zahvaljujem.

ANTO DOMAZET

Da odgovorim na ova dva pitanja gospodina Špirića.

Mi smatramo da je usvojeni Rebalans obaveza za Parlament, Vijeće i sve druge. Prema tome dubioze koje su zbog neostvarivanja izvora prihoda po tom rebalansu, a između ostalog zbog neusvajanja zakona o sukcesiji 21,6 miliona umanjile prihode institucija BiH prenose se u 2002. godinu kao obaveze. I gospodine Špiriću mi možete mahati glavom, ali vi ste sve ove radnje koje smo mi poduzeli verificirali, konfirmirali kako bi se reklo time što je usvojen Rebalans budžeta u kome je sve to stajalo i prihod od sukcesije i rashodi i kakvu drugu ste logiku očekivali od Ministarskog vijeća nego da to što je prihvaćeno na Parlamentu a operativno provedemo i odnosno pripremimo za realizaciju.

Drugo vaše pitanje se odnosi na problem kreditnog odnosa. Kreditni odnos gospodo nije bio prijedlog Ministarskog vijeća, nego je bio prijedlog koji je na Zastupničkom domu gospodin Banjac u formi amandmana predložio i Zastupnički dom usvojio i kao takav bio je dalje prezentiran Domu naroda. Nikad nisam rekao da je usaglašen na nivou vlada entitetskih da bude kreditni odnos. Nikada. Kreditni odnos je u toku rasprave 30.novembra 2001. godine od strane gospodine Banjca predložen i uključen u konačan tekst koji je taj dom usvojio. Hvala lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Samo bi molio ministra da se prisjeti svih svojih diskusija i da ne tumači retroaktivno Rebalans budžeta drugačije od svog tumačenja koji postoji u stenogramu, a istovremeno bi zatražio da se orijentišemo na raspravu. Očito da je ovdje dosta toga jasno i mislim da svi poslanici imaju uslova da se izjasne o proceduri. O svim ostalim pitanjima biće vremena da se izjašnjavamo i mislim da je ovdje dosta toga rečeno.

Molio bi vas da obzirom, da imamo dugu raspravu ili replika ili rasprava. Prvo ide replika gospodina Špirića, pa onda, jer se pozvao na repliku u skladu sa Poslovnikom.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja će naravno kratko. Dame i gospodo dobro da ministar daje ovakva obrazloženja a onda su, samo mora voditi računa šta kaže pre pola sata, a šta je rekao sad, a da ne kažem da se mora voditi računa o diskusiji na koju je upozorio gospodin Tokić kada je bio Rebalans budžeta usvajan. Dobro. U svakom slučaju, moram da ga upozorim da ja nisam glasao ni za zakon o sukcesiji ni o rebalansu budžeta, znajući upravo razliku između mene i pomalo drugih što mi je ovo i struka. I apsolutno sam bio u pravu kada sam maloprije...Gospodine ministre u članu 3. vi ste rekli da je sada, evo u ovom momentu sporno 70% sredstava. Jer ako imate zbirno saberite, ako je sporno 560 miliona, a uzmite 307 miliona, 90 miliona i 340 hiljada, odbite 500 koji je sporno, znači sporno je 70% sredstava koji ste u zakonu podjelili 65 – 35.
Kako netačno? Vi ste rekli ne postoje sad. Oni će biti predmet sudskih procesa ovih ili onih. Što će nam u zakonu ako je utvrđeno?

Druga stvar. Ovdje je precizno bilo rečeno. Evo kolege nek mi kažu. Ja sam pitao gospodina i Lagumdžiju – ko je i gdje dogovorio kreditni odnos? On kaže jeste to bio dogovor na međuentitetskom nivou itd. da bi se na kraju utvrdilo, a koliko vi cijenite Banjca. Možete misliti da je Savjet ministara cjeneći Banjca i njegov stav odustao od svog stava i usvojilo Banjčev stav.

SEJFUDIN TOKIĆ

Molim vas gospodine Špiriću, moram zaista početi držati

NIKOLA ŠPIRIĆ

Stvarno je. Molim vas, izvinjavam se, evo samo još dakle da kažem. Jasno je danas da su delegati bili ubjedeni da tu postoji dogovor i sporazum, a ne postoji, jer je to gospodin ministar rekao i to je jedan od problema ključnih. Da bi se na kraju, a vi znate da je ovdje bilo da su delegati iz Republike Srpske bili stavljeni malte ne u zid srama, oni odbijaju nešto što je dogovorenog. Ja ih pitam ako postoji dogovor i zato vas ja molim kada se sastajete i dogovorite i kada Bosna I Hercegovina umjesto da ima svoje strukture vlasti izmisnila parastrukture koje se mogu dogovoriti, čas na Mrakovici, čas u Sarajevu, onda da nas bar informišete potpisima. Ali znate ostaće i to za analizu. Ako je neko nešto dogovorio, meni to ništa ne znači dok ne vidim papir. Znate šta znači u Parlamentu vjeruj mi na riječ. Parlament raspravlja ...dokumenata.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodine Špiriću ističe vam vrijeme za repliku.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Evo završavam. Hvala lijepo. Ja mislim da nisam, ja nisam ubjeden u fazu hitnosti. Dakle govorimo o proceduri. Neću glasati. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Ja zaista mislim da ima puno svako razloga možda da govori o ovoj problematici, ali da smo iscrpili onaj nivo koji nam je potreban za izjašnjavanje. Ne zaustavljam diskusiju gospodine Džaferoviću.

Ja vas molim da pristupimo izjašnjavanju i gospodin Genjac. Podsjećam vas da ima i drugih formi, press konferencije sve što nije jasno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nije mi uopće drago što evo već ne znam ni ja koji put izlazim po ovom pitanju za govornicu. Dakle nije mi drago i nema potrebe ni za kakvim press konferencijama, ja sam delegat i hoću ovdje da saznam činjenice. I zato će samo kratko kazati sljedeće. Ovdje ima nekoliko nespornih stvari, bar sam tako ja mogao zaključiti iz svega što sam čuo i postoji jedna sporna stvar. Nesporna je stvar da je Sporazum o sukcesiji širi od ovog

zakona i da je ovaj zakon samo dio tog sporazuma i da povlači samo dio sredstava iz toga sporazuma. To je dakle nesporna stvar.

Nesporna je stvar da ovaj zakon u sebi sadrži dvije vrste sredstava. U stavu 1. i u stavu 2. U stavu 2. 130 miliona, u stavu 2. 151 milion. Također je nesporna stvar da je Jugoslavija iz ukupnih sredstava sukcesije do danas već potrošila 590 miliona dolara. Za mene je sporna stvar, ja sam delegat i ja danas treba da odlučim o proceduri koja se tiče pod

1. 130 miliona sredstava iz sukcesije i pod
2. 151 milion iz sredstava sukcesije.

To me interesira. Interesira me jesu li ta sredstva u ovom trenutku dostupna, raspoloživa Bosni i Hercegovini?

Da li ovih 130 miliona ili 151 milion ulaze u onih 590 koje je potrošila Jugoslavija, odnosno kada se steknu uvjeti da Bosna i Hercegovina raspolaže ovim sredstvima, hoće li Bosna i Hercegovina moći odmah ostvariti ova sredstva od 130 odnosno od 151 milion?

Moje pitanje je jasno. Ja moram znati odgovor na to pitanje da bih mogao kao delegat da dam svoj glas za ili protiv ove procedure. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Samo da, daću vam na kraju riječ. Molim vas zaključićemo raspravu nakon ministrovih objašnjenja koje smo čuli po nekoliko navrata. Zaista imam osjećaj da se ponavljaju tvrdnje i pitanja.

Interesuje me ko se sve javio za riječ još prije ministrovog obraćanja. Ministar će na svoj način odgovoriti jasno na to pitanje koje ste vi postavili. I prošli put je odgovorio. Je li gospodin Rodić tražio riječ?

Da, gospodin Rodić, pa gospodin Genjac.

DRAGUTIN RODIĆ

Gospodine predsjedavajući, člane Predsjedništva, dame i gospodo, kolege poslanici. Ja neću ulaziti u ovako široku raspravu oko ovoga i mislim da je sve ovdje što smo čuli korisno da bi smo mogli odlučiti. Međutim evo ja ču se samo vratiti na dvije stvari koje su možda danas izašle na vidjelo. Sjetite se prvi put kada smo raspravljali oko ovoga zakona i kada je bilo određenih amandmana i određenih primjedaba, a jedna od tih je bila i parlamentarna kontrola. Tada je apriori bilo to odbačeno i tek je ušlo sad kroz određenu varijantu, određenih izvještaja i podnošenja.

Šta bi se desilo da smo mi usvojili tад ovakav zakon? Da li bismo danas imali ovako sveobuhvatnu raspravu i oko ovih sredstava sukcesije?

Ja imam samo dva pitanja.

Da li su određene radnje urađene bez ovoga zakona iako određena zakonska rješenja postoje da je zakon usvojen? Znači ko je ovlastio bilo koga da preduzima određene radnje bez ovoga zakona?

Prema tome smatram i hoću sa tim da završim. Ja sam danas dolazeći na ovu sjednicu Skupštine bio mišljenja da trebamo završiti ovo i da idemo u određene procedure koje će omogućiti da imamo jedan ovakav zakon. Poslije ovoga, a mislim da se i moje kolege samnom slažu vrlo je teško biti sudija poslije svih ovih argumenata koje smo mi čuli, a uvažavajući sve ono što je rekao i član Predsjedništva i uvažni ministar trezora. Iz tog razloga mislim da mi ništa ne gubimo da tek sad uđemo u jednu sveobuhvatnu raspravu sa svim činjenicama i dođemo do jednog kvalitetnog zakonskog rješenja. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Za riječ se javio Genjac i time je iscrpljena rasprava i imamo još objašnjenja gospodina Domazeta.

HALID GENJAC

Javljam se samo iz razloga što ipak nije odgovoreno na pitanje. Mislim da ima potrebe za pojašnjanjem. Preciziram. U stavkama 130 miliona i 150 i nešto miliona koje tretira ovaj zakon je li ušla cifra od 540 potrošnih sredstava i u jednu ovu cifru i jesu li potrošena cifra zašto? Jel ili nije?

I drugo pitanje šta se to u međuvremenu promjenilo? Nije odgovoren da Vijeće ministara odustaje od najhitnije procedure i pristaje na jednu polusporu ili poluhitnu proceduru.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro. Ja mislim da su na svoj način odgovori dati, ali evo još jedanput gospodin Domazet i molim vas da razlikujete nezadovoljstvo ili zadovoljstvo odgovorima u odnosu na.

Izvolite gospodine, uvaženi ministre Domazetu.

ANTO DOMAZET

Hvala lijepo. Odgovor na vaše pitanje je ne. Nije u onoj cifri od 590 miliona dolara. Dakle ona cifra 590 miliona dolara je cifra koju smo potpuno stavili u stranu i tragamo za informacijama. Sve zemlje slednice tragaju za informacijama. Možda će vam

izgledati to absurd. Ali i sadašnja narodna banka Jugoslavije traga za informacijama o tome šta je ona narodna banka Jugoslavije uradila sa tim parama. Da. ne, onih 590 miliona onih, dakle koja se smatraju potrošenim. Sve zemlje slednice tragaju za tim sredstvima. Ta su sredstva potpuno sa strane i 130 miliona se odnosi na sredstva koja su sada raspoloživa u Narodnoj banci Jugoslavije. I Bosna i Hercegovina, ona iznosi negdje oko 440 miliona dolara, 15,5% je nešto

SEJFUDIN TOKIĆ
raspoloživa u Narodnoj banci Jugoslavije.

ANTO DOMAZET

Narodnoj banci Jugoslavije. Raspoloživa, od toga je 56 miliona na računima mješovitih banaka u inozemstvu, umjesto 645 ima 56 miliona.

SEJFUDIN TOKIĆ
Dobro zahvalujem. Molim vas, nemojte demantovati.

ANTO DOMAZET

postoje dakle u realnom obliku. Postoje i vi ste vidjeli da smo mi lijepo rekli u članu 3. da su to sredstva koja će biti Bosni i Hercegovini stavljeni na raspolaganju po završetku, po provođenju Aneksa ovoga.

SEJFUDIN TOKIĆ

očito svako ima svoju viziju raspoloživosti. Odgovorite molim vas još na pitanje šta je Vijeće ministara motivisalo da sada po skraćenom postupku, bilo je nekoliko pitanja, po skraćenom postupku u odnosu na raniji hitni postupak. Izvolite.

ANTE DOMAZET

Slušajte. Što se tiče Ministarskog vijeća mi smatramo da je ovo trebalo biti jučer usvojeno zbog toga kakvi su sve problemi po srijedi. Problemi od toga da imamo deficit proračuna institucija BiH, da imamo ne saniranu potrošnju opću u entitetima i da imamo kašnjenje u realizaciji nekih programa razvoja koji bi se iz ovih sredstava mogli već sada početi realizirati. Dakle u tom smislu ja želim da kažem da sve od u rasponu od vrlo hitnog do hitnog je opcija, ali treba biti razuman, evo to je ta argumentacija.

Još samo da iskoristim ovu govornicu da kažem sledeće. Ova izgubljena sredstva, ova zapravo sada informacija o tome da nema tih 590 miliona već su na neki način počele da se daju od strane Narodne banke i mi smo na zadnjem sastanku dobili informaciju da je 25 miliona dolara i 25 miliona maraka tj. negdje oko 80, 75 miliona maraka potrošeno za humanitarne svrhe po rezoluciji Savjeta, Vijeća sigurnosti iz 90 i neke godine.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bi vas molio da ne pojašnjavate.

ANTO DOMAZET

Da zaključim samo. Ta sredstva ne smijemo smatrati izgubljenim. Ona će se u postupku provođenja Sporazuma morati kompenzirati na neki drugi način kroz diplomatsko konzularnu imovinu ili neku drugu imovinu. Hvala lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Mislim da vam je jasno onoliko koliko vam je moglo biti jasno iz ovih izlaganja. Ne smatram da je moguće daljom raspravom pojasniti ova pitanja i založio bi se ukoliko nema više rasprave da pristupimo izjašnjavanju o proceduri, a biće je li prostora da se ova pitanja razjašnjavaju i u okviru rasprave o ovom zakonu a i u okviru traženja informacija na sjednicama domova, bilo pojedinačno, bilo od Doma.

Ko je. Dakle zaključujem raspravu.

Ko je zato da se ovaj zakon razmatra po članu 99. Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine? Molim da digne ruku.

Moraćete gospodine u skladu sa Poslovnikom, gospodine Spahiću samo jedan izabratи od ta tri. Dobro.

Ko je protiv? – četiri
Ko je uzdržan? – dva

Konstatujem da je uz 8 za, 4 protiv i 2 uzdržana i 1 ne pristupanje glasanju, što je takođe poslovničko pravo ova procedura dobila potrebnu većinu, ali nije dobila entitetsku, to je očito i da procedura ovog razmatranja ovog zakona ide na usaglašavanje u Kolegiju Doma naroda Parlamentarne skupštine u roku predviđenom Poslovnikom od 3 dana.

Sledeća tačka je

Ad. 9. Zakon o društvu Crvenog krsta/križa Bosne i Hercegovine

Predlagač je Vijeće ministara. Imamo prvo čitanje. Prvo vodimo raspravu o neophodnosti i načelima na kojima je Prijedlog zakona zasnovan.

Da li od strane predlagača ima potrebu neko da dodatno obrazloži ili istupi vezano za ovaj zakon? Ne.

Da li neko od izaslanika, delegata se javlja za raspravu u prvom čitanju? Dakle o načelima i neophodnosti donošenja ovog zakona. Ne.

Oprostite molim vas. Javio se za riječ gospodin Nikola Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

...Ovaj zakon u proceduri dugo da su se vodile burne rasprave vezane za Zakon o držtvu Crvenog krsta/križa Bosne i Hercegovine, da je po mojoj informaciji postignut visok stepen saglasnosti između organizacija koje se bave tim poslom i ja mislim da su principi na kojima počiva zakon dobro koncipirani, da zadovoljavaju sve one koji se tom oblašću bave i da bi dobro danas bilo pošto imamo narednu tačku dnevnog reda Zakon o zaštiti znaka Crvenog krsta ili Crvenog križa u drugom čitanju, ako postoji političko raspoloženje da se spoji prvo i drugo čitanje i da se danas izjasnimo o definitivnom tekstu ovoga zakona.

Dakle to bi bio moj prijedlog. Ja mislim da se radi o dobro uređenoj zakonskoj materiji i da bi danas dobro bilo da se usvoji ovaj zakon. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Špiriću. Naravno visoko poštujem ovaj pristup da s obzirom da su prošli svi rokovi amandmanski da ukoliko usvojimo u prvom čitanju idemo na drugo čitanje, ali moramo prvo završiti raspravu po prvom čitanju.

Niko se više ne javlja za riječ o načelima i neophodnosti. Zaključujem raspravu.
Ko je zato da se zakon usvoji u prvom čitanju dakle?

Svih 15 izaslanika, delegata prihvatio je Zakon o družtvu Crvenog križa/krsta Bosne i Hercegovine, predлагаča Vijeće ministara u prvom čitanju.

Zamolio bi vas ukoliko postoji saglasnost za sve procedure su završene da pristupimo u drugom čitanju.

Dobili ste izvještaj nadležne komisije. Uložen je jedan amandman. Da li ima potrebe da nadležna komisija istupi? Imate u pisanoj formi materijale. Nema.

Pristupamo proceduri kako je to predviđeno. Imamo jedan amandman. Amandmani gospodina Novakovića. Imamo amandmane koji su usvojeni na komisiji. Oni nisu predmet izjašnjavanja. Jeste. Trebali bi biti u skladu sa našim zaključkom već unutra. U tom kontekstu imamo još četiri amandmana gospodina Novakovića.

Da li gospodin Novaković ima potrebu da obrazloži ukupno svoje amandmane prije izjašnjavanja? Nema.

Ko je da se amandman I gospodina Novakovića usvoji? – pet
 Ko je protiv? – devet
 Jedan suzdržan.
 Amandman nije dobio potrebnu većinu.
 Amandman II.
 Ko je za usvajanje ovog amandmana? – pet

Ko je protiv? – devet
 Ko je uzdržan? – jedan

Amandman III
 Ko je za? - pet
 Ko je protiv? – devet
 Ko je uzdržan? – jedan

Amandman IV gospodina Novakovića
 Ko je za? – pet
 Ko je protiv? – devet
 Ko je uzdržan? – jedan

Koliko ja znam tekst zakona i u tekstu bez amandman usvojen na Predstavničkom domu.

Možemo pristupiti izjašnjanju Zakona o društvu Crvenog krsta/križa u tekstu kako ste dobili, kako imate sa onim amandmanima koji su ugrađeni već od strane komisije.

Ko je za usvajanje ovog zakona? – 14
 Ko je protiv? – Nitko
 Ko je uzdržan?

Uz 14 glasova za i 1 uzdržan konstatujem da je ovaj zakon usvojen. Od sekretara sam dobio informaciju da je ovaj zakona u identičnom tekstu usvojen u Predstavničkom domu tako da nema potrebe formirati komisiju za usaglašavanje. Zahvaljujem.

Ad. 10. Predlog zakona o upotrebi i zaštiti Crvenog križa/krsta, pardon o upotrebi i zaštiti znaka Crvenog krsta/križa i naziva društva Crvenog krsta/križa Bosne i Hercegovine

Zakon je u drugom čitanju. Amandmana nije bilo. Dobili ste izvještaj nadležne komisije.

Mislim da su se, ukoliko nema niko da se javio za raspravu. Nema. Mislim da su se stekli uslovi za izjašnjanje o ovom zakonu.

Ko je za usvajanje Predloga zakona o upotrebi i zaštiti znaka Crvenog krsta/križa naziva društva Crvenog krsta/križa Bosne i Hercegovine? Predlagač Vijeće ministara.

Jednoglasno svih 15 članova, delegata, izaslanika je glasalo za ovaj zakon i konstatujem da je on usvojen u Domu naroda Parlamentarne skupštine.

Molio bi sekretara za informaciju da li je, sekretar ne zna da li je ovaj zakon u istovjetnom tekstu usaglašen u Predstavničkom domu. Ja predlažem da iskoristimo mogućnost i ipak imenujemo komisiju kako ne bi zaustavljali proceduru.

Da li Dom prihvata ovakav. Molim, za eventualno usaglašavanje ukoliko nije u identičnom tekstu usvojen u Predstavničkom domu. Dobro. Ja predlažem da tokom rada ovog uvaženog visokog doma sekretar pribavi ovu informaciju kako bi naš visoki dom mogao postupiti na bazi blagovremene informacije i formirati ili ne formirati komisiju.

Ad. 11. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine

Predlagač je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine. Imamo prvo čitanje. Prvo vodimo raspravu o neophodnosti i načelima na kojima je zakon zasnovan.

Da li predlagač, da li neko u ime Predsjedništva ima potrebu? Nema niko potrebu dodatno obrazlagati.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci, dobili ste materijale. Dakle vodimo raspravu o neophodnosti i načelima na kojima je zakon zasnovan.

Otvaram raspravu za izaslanike. Ko se javlja za riječ? O Centralnoj banci, prvo čitanje. Evo predsjedavajući Predsjedništva molimo ovdje imamo zakon imamo prvo čitanje, ima amandmana i mislim da se nisu stekli još uslovi za izjašnjavanje u drugom čitanju, nisu amandmani svestrano razmotreni.

Prvo se javio za riječ Špirić, ne ide niko drugi, jer se niko nije javio gospodine Špiriću. Izvolite gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo. Ja mislim da se radi o bitnoj zakonskoj materiji i mislim da je ono što je učinila Centralna banka Bosne i Hercegovine, možda je to oblast u kojoj je načinjen najveći progres u Bosni i Hercegovini i možda je ovo prilika kada se raspravlja o izmjeni i dopunama Zakona o Centralnoj banci da se i to kaže. Ja želim da kažem da je možda koncept širih promjena Zakona o Centralnoj banci, možda je ovo i trenutka u ovoj situaciji nije najbolje rješenje. Ja mislim da pre, s obzirom da Centralna banka vrlo brzo izlazi iz principa karensi borda što nije nebitno za Bosnu i Hercegovinu i da bismo morali pre ovako korjenitih izmjena imati decidan odgovor, ili decidan dogovor u Bosni i Hercegovini da li princip karinsi borda ostaje, da li se produžava ili da li će to biti neki novi koncept.

Ima naravno principa u ovim izmjenama naznačenim izmjenama sa kojima se ja ne bi mogao složiti. Ja mislim da ono što je trebalo u ovom trenutku uraditi to jesu tehničke korekcije zakona u smislu zamjene njemačke marke za EUR-o, ali mislim da sve ono što ulazi u suštinske promjene nije dobro bez jedne, rekao bi dobro provedene i utemeljene rasprave na nivou Bosne i Hercegovine. Ovdje se naravno u ovom zakonu zadire i u ekonomski i u politička rješenja koja čini mi se nisu u dobroj mjeri usaglašena i zato ja mislim moj bi prijedlog bio predlagaču, dakle cijeneći sve ono što je Centralna

banka uradila da se kod ovih principa pokuša ići samo na tehničko dotjerivanje zakona ono što je nužno i ono što se mora, a sve ono što zadire u dio političkog kompromisa pa i ekonomskih analiza da bude predmet možda jedne šire rasprave s obzirom da u junu mjesecu banka izlazi iz principa karinski borda.

Želim jasno da kažem da način na koji se želi definisati lik i izgled novčanice u Bosni i Hercegovini stvara i ekonomske troškove i nažalost, čini mi se u jednom za Bosnu i Hercegovinu bitnom političkom trenutku otvara druge političke dileme koje nije korisno u ovom trenutku otvarati. Ne postoji niko u Bosni i Hercegovini ko voljno nije prihvatio lik i naličje novčanica koje su u opticaju. Tim rješenjima niko ne pruža otpora i ne vidim razloga da se kroz ovaj zakon ulazi u pokušaje izmjene, jer moram da vam kažem da svako štampanje novčanica drugim likom i naličjem je ekonomski posao, pre svega ekonomski posao i ja sam protiv toga da neko, bez obzira da li je to međunarodna kompanija ili domaća na muci građana zarađuje ako se, ako ne postoje ozbiljni ekonomski razlozi. Dakle izrada jedne novčanice sa izmjenjenim likom u vrijeme kada nije postignut politički kompromis, može nažalost, bojim se zakovati i ekonomski i dobra rješenja. Nije dobro tražiti prolaz nekog zakonskog rješenja u Predsjedništvu pa ga držati onda u parlamentarnoj proceduri godinu dana, pa iz parlamentarne procedure da ne izide tako brzo. To nije dobro, a pogotovo nije dobro što to košta. Ne mislim ja da će neko na ovakav ili onakav način tumačit.

Mislim da je Centralna banka, ako postoji vrijednost svega onoga što je rađeno izvukla se iz jalovih političkih rasprava. Bojim se da izmjene koje se nude u ovom zakonu će nas vratiti tim raspravama. I zato mislim da bi dobro bilo odustati od ovih principa korjenite promjene i ići u tehničke promjene sve dotle dok se taj nivo saglasnosti ne postigne i ne bude jasan status, odnosno princip. Je li princip karensi borda princip narednih pet godina ili nije. Ako nije šta to znači za Bosnu i Hercegovinu, ako jeste šta to znači. I to moraju biti ozbiljne analize i ozbiljne rasprave. Čini mi se da najveći broj poslanika i delegata nisu u stručnom nivou sposobljeni da o tome sami donesu odluku bez širih naučinih i stručnih rasprava. Hvala vam lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Za riječ se javio gospodin Novaković. Izvolite gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedniče Predsjedništva, kolege delegati uz napomenu da se apsolutno slažem sa objašnjenjem gospodina Špirića kada se radi o članu 42. stav 1. zakona. Želim takođe da napomenem da član 6. ponuđenog zakona o izmjenama i dopunama Zakona i član 11. direktno zadire u principe na kojima je Centralna banka do sada funkcionala i da ustvari ovo povećanje monetarne pasive sa svoje strane može dovesti do destabilizacije domaće valute. Zbog toga nisam stekao uvjerenje iz obrazloženja i u radu komisije itd. da je to nemoguće. Tim prije što odustajanjem od sada važećeg principa i vezivanja dakle eventualnog odustajanju i vezivanja naše novčanice

za EUR ta mogućnost postaje još vjerovatnija. Zbog toga mislim da nije trebalo ni u ovaj princip dirati, odnosno da je trebalo zadržati princip koji je u ovom momentu sve dotle dok se ne odluči o nekim drugim pitanjima. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Ja nisam vidio da je iko se javio, jeste pardon gospodin Džaferović.

Ja bi iskoristio da pozdravim ovom našem zasjedanju je prisutan i Piter Nikol, guverner Centralne banke, i ukoliko bude bilo potrebe ili želje uvaženog gospodina uvaženog gospodina Petra Nikola može se uključiti u raspravu, a podsjećam ovo je prvo čitanje, dakle govorimo o načelima i biće još jedna rasprava u Domu naroda kada se bude izjašnjavalo direktno o amandmanima.

Oprostite gospodine Džaferoviću. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o centralnoj banci Bosne i Hercegovine je bio predmetom jedne vrlo ozbiljne analize u Komisiji za administrativno finansijskoj komisiji ovog doma koja je nadležna inače da se bavi zakonima koji u sebi sadrže ovu problematiku. Izvorni tekst zakona amandmani gospode Novakovića, Rodića i Špirića su podjednako kvalitetno bili tretirani od strane članova komisije uz puno učešće predstavnika Centralne banke BiH. Svi amandmani koji su uloženi na ovaj tekst zakona su bili predmetom očitovanja Centralne banke Bosne i Hercegovine i mogu vam kazati da ono što je Centralna banka Bosne i Hercegovine od uloženih amandmana smatrala osnovanim prihvatile i nadležna komisija ovog doma što imate u vašem izvještaju.

Ja se izvinjavam svom kolegi i predsjedniku Komisije gospodinu Ivankoviću, ja govorim kao delegat, ali sam istovremeno i zamejnik predsjednika te komisije, pa ako on ima potrebe, evo. Dakle ne podnosim ja izvještaj Komisije, ja samo govorim o jednom putu kojeg smo prošli da bismo došli danas u fazu prvog čitanja po ovom zakona i o svemu onome što se dešavalo u radu nadležnog parlamentarnog radnog tijela po ovom zakonu. Dakle, tekst, izvorni tekst zakona i izvještaj nadležne komisije je tretirao i amandmane i ono što postoji u izvještaju je u potpunosti usaglašeno sa Centralnom bankom Bosne i Hercegovine. Ono što kao delegat, dakle želim da kažem je da ja ne mogu prihvatiti i to nije ni prihvaćeno na Komisiji recimo da se u zakon unese odredba koja je navedena u dva podnesena amandmana.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodine Džaferović, ja bi vas molio prvo je čitanje. Imaćemo i raspravu o komisiji, dakle govorimo samo o načelnoj neophodnosti. Ukoliko smatraste da je to bitno, ali bi volio dakle da u ovoj fazi se.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Mogu ja i skratiti gospodine predsjedavajući. Dakle ja smatram da.

SEJFUDIN TOKIĆ

Imaćemo raspravu o amandnim.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle ja smatram da je zakon zasnovan na principima koji su utemeljeni na Ustavu Bosne i Hercegovine, da je zakon zasnovan na pozitivnim trendovima vezanim za razvoj ove oblasti u Bosni i Hercegovini. Ja podržavam tekst zakona u prvom čitanju u sadržaju onakvom kakav je stigao od Centralne banke uz amandmane koje je prihvatile nadležna komisija. Toliko hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Ja mislim da je. Replika gospodin Špirić. Izvolite.

ŠPIRIĆ NIKOLA

Dame i gospodo, koliko ja znam komisija je završila samo prvu fazu za postojanje ustavnog osnova i ja sam član Ustavno-pravne komisije i čini mi se da amandmani. Ja ne znam da li su amandmani bili naočitovani kod Centralne banke i da postoji povratan odgovor. Ja bi želio mi danas raspravljamo o principima i ja molim predlagača ako je to i Centralna banka da dođemo do zakona. Ovo je najbolji način da se do zakona dođe. Dakle ja molim da se o principima vodi računa. Neće biti. Vidite u čemu je stvar, neće biti dobro ukoliko postoje amandmani koji u prvom čitanju nailaze na ...ako ne prođu ni jedan u drugom čitanju. Suziće se mogućnost za usvajanje zakona. Eto u tom smislu.

SEJFUDIN TOKIĆ

Molim vas gospodine Špiriću, molim sve izaslanike, delegate izbacite riječ amandman kada raspravljate u prvom čitanju. Ne znam čemu vam je ta potreba, ako vam se deset puta kaže da će biti drugo čitanje, izjašnjavanje o amandmanu, da je nadležna komisija se izjašnjava, nije samo nadležna komisija Ustavno-pravna komisija itd. U načelima i neophodnosti donošenja ovog zakona ja nisam uočio ni jednog izaslanika koji je imao suprostavljen stav o potrebi donošenja ovog zakona i neophodnosti donošenja ovog zakona.

Belkić, uvaženi predsjedavajući Predsjedništva želi uzeti riječ. I mislim da su se stekli uslovi da u prvom čitanju se izjasimo, a imaćemo mogućnost da o amandmanima razgovaramo.

BERIZ BELKIĆ

Poštovani poslanici, odnosno delegati predlagač je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine. Jasno i u obrazloženju stoji. Naravno i obrađivač da budem precizan je

Centralna banka koja nam je pružila apsolutnu stručnu pomoć i asistenciju u utvrđivanju ovog Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona.

Dakle ja ću samo prokomentarisati u ime predлагаča ove načelne sugestije. Mislim da gospodine Špiriću to možemo uraditi. Mi nećemo povući, mislim ne možemo povući zako. Nemamo potrebe da povučemo zakon, jer su osnovni razlozi bili prilagođavanju promjene povlačenje, uvođenje EUR-a itd. i naravno mislili smo i da neke tehničke stvari bi dobro došle, ali nismo razumjevali, odnosno nismo očekivali da će se one razumjeti sa tolikim političkim uticajem na odnose u Bosni i Hercegovini itd. Ako predлагаča je apsolutno spreman između dva čitanja, možemo i ovako raditi, između dva čitanja, da sjednemo u Predsjedništvu svi poslanici, delegati koji su radili na amandmanima, dajte da sjednemo pa ćemo voditi raspravu uz prisustvo guvernera i zamjenika guvernera Centralne banke. Dakle da zajednički ubrzavamo ne ovdje jedni druge da čekamo. Dakle Predsjedništvo je apsolutno spremno raspravljati između dva čitanja o nekim ponudama možda da popravimo tekst ovaj. Vrlo rado. Dakle, ali kad je riječ o prvom čitanju u ovoj fazi Predsjedništvo nije spremno povlačiti.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Gospodine Novakoviću ja se, replicirate predsjedavajućem Predsjedništva. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Prvo da kažem da neću upotrijebiti riječ amandman, upotrijebit ću riječ primjedba. Određene primjedbe su zasnovane, odnosno odnose se na principe na kojima je rađen Zakon o izmjeni i dopuni Zakona. Dakle, niko ne spori potrebu donošenja zakona. Molim vas nemojte. Apsolutno se ja slažem sa gospodinom predsjedavajućim. Repliciram ovdje. Dakle nemojte da, nije rasprava u prvom čitanju rasprava samo o tome da li zakon treba ili ne treba donjeti, nego principi na kojima su zasnovane zakon, odnosno izmjene i dopune zakona. S obzirom da su ovdje nekoliko puta upozorenje da neki od principa, ja se upozorio na jedan princip. Gospodin Špirić je upozorio na drugi princip. Ove diskusije ukazuju da postoji mogućnost zbog ovog ubrzavanja čitavo vrijeme ubrzavamo ovu diskusiju oko ovoga.

Postoji mogućnost da nema drugog čitanja gospodo. Jeste vi to razumjeli ili niste. Dakle, realno postoji mogućnost da ne dođemo do drugog čitanja zbog toga što neki principi koji su ugrađeni ovdje ne mogu biti podržani. Zbog toga ja vas molim, odnosno tražim prvo pauzu od 15 minuta, a molim da se ta pauza iskoristi da ljudi vidimo šta ćemo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Samo da pojasnimo nešto. Načela i principi od prilike vam znače da li na tom zakonu se može uopšte graditi usvjanja zakoni. Ako se odbiju načela i principi znači da u tom zakonu defakto ne postoji ni osnova zakona. Prema tome ovdje je sasvim jasno, to je prihvatanje ili ne prihvatanje zakona. Ne mogu se u parlamentarnoj proceduri mijenjati principi, nego se vodi rasprava sa argumentacijom da li su principi na kojima je zasnovan zakon dobri ili ne.

Za riječ se javio uvaženi guverner Centralne banke Piter Nikol. Ja predlažem ukoliko nemate ništa protiv da prije pauze koju ćemo svakako iskoristiti za dodatna razjašnjenja damo riječ guverneru Centralne banke gospodiju Piter Nikolu.

Izvolite gospodine Nikol.

Ja se izvinjavam jer treba prevod?

SEJFUDIN TOKIĆ

Treba zbog stenograma i zbog svega. Izvolite.

NIKOL PITER

Hvala lijepo što ste mi ukazali čast da vam se obratim. Od samog početka rada Centralne banke iz 97. godine ovo su prvi amandmani na Zakon o Centralnoj banci, tako da mislim da je ovo jasan znak da je 97. donesen jako dobar zakon i većin izmjena koje mi tražimo su izmjene tehničke prirode, ili eventualno izbacivanje nekih tačaka koje sada više nisu relevantne. Ali predlagači amandmana na naše amandmane su u pravilu dvije stvari kada kaže da se ne radi isključivo o amandmanima tehničke prirode.

Postoje dvije tačke, odnosno dva komentara koja zadiru u pitanje poslovne politike i stoga se u cijelosti s njima slažem kada se vode rasprave da se trebamo usmjeriti na to da li su ove predložene izmjene u skladu sa načelom karenski borda. Da li uopće postoji ikakav rizik da bi ti amandmani mogli ugroziti karinski bord rad. Mislim da je najbitnije princip zaštite karinski borda aranžmana po svaku cijenu. Ali po mom mišljenju sve predložene izmjene, a osobito članak 6. će u biti zaštiti karinski bord. Mada članak 6. zvuči dosta jednostavno on je u biti jako važan zato što predstavlja zaštitu karinski bord aranžmana. Gospodine predsjedavajući to je ono najbitnije što sam želio da kažem.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Dajem pauzu od 30 minuta, pola sata. Molim vas da se tačno na vrijeme vratite u vaše cijenjene poslaničke, izaslaničke, delegatske stolice i klupe.

/pauza 30 minuta/

Poštovani izaslanici, delegati Doma naroda Parlamentarne skupštine, nažalost pauza je ponovo potrajala duže nego što smo predvidjeli. No ja očekujem da je pauza

iskorištena za konsultacije koje će moći doprinjeti da ovu tačku na dobar i efikasan način okončamo.

Dakle podsjećam vas mi smo na tačci 11., molim vas mi smo na tačci 11. nastavka sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine i razgovoramo o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci u Bosni i Hercegovini čiji je predlagач Predsjedništvo.

Saslušali smo predsjedavajućeg Predsjedništva gospodina Belkića. Čuli smo i uvaženog guvernera Centralne banke Pitera Nikola. Ovo je prvo čitanje, dakle ovo nije definitivno izjašnjavanje o zakonu. Čuli smo i spremnost da se u ovom međuperiodu izmešu prvog i drugog čitanja obave konsultacije i razgovori koji bi možda mogli doprinjeti da se stekni bolji uslovi za izjašnjavanje o amandmanima koji su već podnešeni.

Rasprava je bila u načelu zaključena i zatražena je pauza, ali nismo je formalno zaključili tako da ako neko ima želju da izvjesti pogotovo oni koji su tražili pauzu svakako mogu dati riječ. Izvolite gospodine Špiriću.

ŠPIRIĆ NIKOLA

Dame i gospodo, cjeneći značaj ovog zakona ja naravno, ono što možemo, što je dobro u parlamentarnoj proceduri je pokušati raditi da se stvori atmosfera da zakon bude prihvaćen. Mi smo i prošli put, evo sjećate se bili u pravu kada smo tražili pauzu i ta je pauza urodila da smo danas usvojili dva zakona. Dakle, imam informaciju da sutra u Banja Luci zasjeda Predsjedništvo i da će razgovarati upravo o ovim problemima, ovoj problematici. Dobro bi bilo da sa Centralnom bankom sa uvaženim guvernerom Nikolom, sa ministrima finansija se sjedne i da se ovi principi koji su za nekog sporni, za nekog nisu još jednom proanaliziraju kako bi smo se mogli pozitivno izjasniti o zakonu. Bojam se ako se danas strogo poslovnički budemo izjašnjavali, strogo dakle poslovnički da možemo doći u situaciju da zakon u prvom čitanju ne prođe i da ćemo opet to isto morati učiniti.

Dakle moj je prijedlog jedan vremenski tajming da se još uz malu jednu raspravu dođe do prijedloga koji bi mogao ići u drugo čitanje. Dakle ja samo molim ako postoji ta mogućnost. Dakle i ja nisam načisto postoji li ili ne, da se danas ne izjašnjavamo, jer nije to dobro za zakon. Ako se danas izjašnjavamo bojam se da ćemo doći u situaciju koja nije na liniji usvajanja zakona. Eto u tom smislu. Dakle ja molim da kažemo da smo završili raspravu, završili raspravu, a da se o izjašnjavanju i puštanju zakona u drugo čitanje izjasnimo posle sutrašnje eto sjednice Predsjedništva u Banja Luci koji će o ovom raspravljati. To bi bio naš doprinos ka usvajanju zakona. Hvala vam lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Špiriću uz zaista poštovanje prema motivaciji i njegovoj želji da se ovo pitanje razrješi, želio bi podsjetiti da ne postoji strogo držanje Poslovnika ili labavo, nego rad po Poslovniku ili rad koji nije u skladu sa Poslovnikom.

Poslovnička mogućnost biću sasvim jasan omogućava samo da se prekine sjedica Doma naroda i nastavi kasnije. Ne postoji mogućnost prolongiranja, izjašnjavanja o tačci dnevnog reda koja je su skladu s Poslovnikom obavezna tačka dnevnog reda, a podsjetio bi vas, molim vas, podsjetio bi vas da je sudbina ovog zakona ipak na kraju u drugom čitanju tako da ne vidim pretjeranu mogućnost da se na ovoj tačci dnevnog reda sad prekidom sjednice nešto može dobiti.

Izvolite gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja se ne mogu složiti sa predsjedavajućim da mi ne možemo ovu tačku drugačije završiti nego ovako kako je on rekao. Naime, član 90. u stavu 3. kaže – Dom može zatražiti od komisije da sačini nov izvještaj baziran na novim činjenicama u roku od 15 dana. Ovdje se, gospodin Špirić je iznjeo nove činjenice koje se mogu nakon sutrašnjeg sastanka pojaviti. Dakle treba postojati dobra volja gospodo ovdje da se primjeni samo ovaj član a koji ima i mi smo problem riješili. Naravno postoji i ona druga strana da nema te dobre volje i da onda završimo ovako kako ćemo završiti. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem, ali bi vas podsjetio da su sve faze i amandmanske prople i da je komisija i o amandmanima se izjasnila, ne, ne izjasnila se i o amandmanima. Dakle ta faza je prošla. Ja zaista ne vidim poslovničke mogućnosti da u ovom trenutku išta drugo uradimo nego izjašnjavanje o zakonu u prvom čitanju. Ali interesuje me koje su nove činjenice iznešene.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Mogu li ja obrazložiti nove činjenice? Dame i gospodo ja sam dao predlog da smatramo da je rasprava završena, a da izjašnjavanje sa ciljem da dođemo do zakona u skladu sa Poslovnikom prolongiramo. Vidite u čemu je stvar. Ako nema dobre volje, može se primjeniti i ovaj dio Poslovnika ako većina misli. Ali ovo što predlažem je na liniji da dođemo do zakona. Može se, naravno stvar je delegata poslanika da zakon ne ... u drugo čitanje, ako principe osporavaju. Pa zašto postoji prvo i drugo čitanje. Ali ako principe uskladimo onda, a zašto bježimo od toga da za 15 dana imamo zakon ili ako insistiramo da se izjasnimo protiv, dakle da se izjasnimo kako ko hoće, ali se raspoloženje zna da zakona nema za dva mjeseca.

Dakle ja molim, insistiram ako ima raspoloženja, ako ne molim da se pristupi glasanju. I meni to ništa, nemamo razloga mi posebno insistirati na nečemu, ako drugi neće. Hvala vam lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem se. Ja vas samo podsjećam, ne postoji mogućnost izmjene principa. Shvatate. Molim vas pročitajte pažljivo Poslovnik. Mogu se odbiti ili prihvati principi i opravdanost zakona. Eventualno usvajanje amandmana je druga faza i ne postoji nikakva druga mogućnost. Ja vas molim gospodo nemojte vi sada govoriti o dobroj volji ili o ne dobroj volji. Vi imate svoje stajalište, postoje i druga stajališta i onda se ovdje izjašnjavamo. I ne možete vi sad govoriti da oni koji neće da prihvate vaša stajališta nemaju dobру volju. Ja zaista to ne podržavam gospodine Špiriću da se na takav način razgovara. To je pomalo kako bi rekao i ucjenjivački. Izvolite. Rasprava je završena kao što ste Špiriću gospodine rekli. Ja ovo dajem na glasanje.

Šta. Izvolite gospodine.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

(govori s mjesta)

Samo malo. Ja bi molio tumačenje sekretara. Da li mi možemo tražiti da se izjasnimo hoćemo li po članu 90. tačka 3., da se Dom izjasni.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodine Novakoviću prvo se javite za riječ sjednите fino molim vas i prvo se javite za riječ i izadite tamo i tumačenje Poslovnika u skladu sa Poslovnikom za kojeg vas molim da ga pročitate ne daje sekretar, nego Kolegij. To bi vas molio da. Jel tražite riječ? Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja molim Kolegij da dá tumačenje možemo li insistirati na tome da se glasa hoće li Dom postupiti po članu 90. tačka 3. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

U Kolegiju nema saglasnosti da postoje novi detalji momenti principi na kojim bi se tražio dodatan izvještaj i ja molim da se Dom izjasni o tome. U tom kontekstu pozivam, obzirom da je rasprava o principa i načelima završena, a i sve amandmanske faze su završene, ali se nećemo izjašnjavati u drugom čitanju, ostavljamo prostor da se nađe konsultacije, mišljenja i da i drugi relevantni faktori pored predлагаča amandmana iskažu svoj stav do drugog čitanja da se izjasnimo.

Ko je zato da se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci u Bosni i Hercegovini vodi rasprava o članovima Zakona?

Molim vas ko je za? U prvom čitanju ko je za Zakona?

Ko je protiv?

Konstatujem da je Zakon u prvom čitanju dobio potrebnu većinu, nije dobio entitetsku većinu. Ide na usaglašavanje na Kolegij Doma naroda.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim da se usaglašavanje provede odmah.

SEJFUDIN TOKIĆ

Usaglašavanje će se provesti u skladu sa Poslovnikom na prvoj narednoj sjednici Kolegija koja je zakazana u ponedeljak u 3 sata.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim da primjenimo Poslovnik. Pročitajte šta piše u Poslovniku. Može odmah, a može u roku od tri dana. Ja insistiram odmah.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zakazana je već i nema razloga gospodine Špiriću da pravimo izuzetak, jer smo kod svih drugih zakona dogovorili da to usaglašavanje bude u ponedeljak u tri sata i nije to toliko ni daleko, pogotovo ako postoji spremnost za usaglašavanje ovog zakona.

Prelazimo na tačku

Ad. 12. Prijem Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope, izvještaj o radu delegacije Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Vijeću Evrope za period juni-januar 2001-2002.

Mišljenje Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Vijeće Evrope broj 234 2002. usvojen od Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope 22. januara 2002. godine.

Vi ste dobili i kao informativan materijal koji nismo dali na usvojanje, nego smo ostavili prostora da ukoliko ima neko još ideje, inicijative za njegovo dopunjavanje. Radi se o materijalu operativnom planu angažmana institucija Bosne i Hercegovine na provođenju postprijemnih obaveza Bosne i Hercegovine.

Ja o ovim tačkam otvaram raspravu.

Mi smo imali puno puta razgovor o Vijeću Evrope, o ovim obavezama. Ne mislim da je potrebno neko posebno uvodno izlaganje. Ukoliko od izaslanika, delegata misli da treba ja sam spremna u ime delegacije podnjeti dodatne informacije ili dati odgovore na pitanja koja budete postavili. Samo bi vas želio upoznati da je navedeni izvještaj usaglašen među članovima parlamentarne delegacije pri Vijeću Evrope.

Za riječ se javio gospodin Spahić. Izvolite.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege želio bi samo skrenuti pažnju na naše obaveze koje se tiču Doma naroda, odnosno Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i koje su ovdje na neki način prezentirane kroz rad izvršnih organa ovoga parlamenta, to su u Vijeće ministara i različita ministarstva koja se vezana za Vijeće ministara. Samo bih htio skrenuti pažnju na činjenicu da tu postoje tri primarna uvjeta koja bi trebala Bosna i Hercegovina nakon prijema u aprilu koji će sasvim biti izvjestan po svim ovim indikacijama koje su do sada date u vezi sa listom obaveza koje je prihvatile BiH na osnovu punopravnog prijema u Vijeće Evrope i sa podjelom nosilaca posla i prema najnovijem izvještaju Komiteta ministara Vijeća Evrope koji se ovih dana nalazi na putu za Bosnu i Hercegovinu.

Ono što je bitno za Bosnu i Hercegovinu čini mi se da povodom ovih dokumenata o kojima razgovaramo treba naglasiti sljedeće: - mi imamo ovdje neke kratkoročne, nege dugoročne poslove, uglavnom su u okviru šest mjeseci, godina, dvije ili tri godine dana. Ono što ja smatram važnim jeste da bi trebalo ovdje izraziti jedan interes politički da se određene radnje obavlaju i prije nego što je to predviđeno npr. u vezi sa ovim potpisanim listu obaveza kao što je recimo Evropska konvencija o suzbijanju terorizma, o transferu procesa u krivičnim stvarima i o kompenzaciji žrtava, krivičnih djela nasilja koja je predviđena tek dvije godine nakon prijema u Vijeće Evrope. To sam dao samo kao ilustraciju zato što postoje naravno neki standardi u Bosni i Hercegovini i standardi u Evropi koji će biti važni za naše dalje angažiranje uopće u razvoju pozicije i uloge Bosne i Hercegovine u Savjetu Evrope, a naravno i u okviru procesa pridruživanja Evropskoj Uniji.

Druga napomena koju bi želio dati povodom ovoga današnjega dnevnog reda jeste vezana za činjenicu da se ovdje u ovom dokumentu (ne) naznačuje da bi Bosna i Hercegovine trebala godinu dana nakon prijema u Savjet Evrope organizirati tako da razrješi pitanja koja su kao što je dobro poznato vezana za izbore u Bosni i Hercegovini i to izbornu legistativu u svijetu standarda Vijeća Evrope i u tom kontekstu izvršiti neophodne promjene. Želio bi reći da je nama svima dobro poznato da promjene koje će uslijediti nakon implementacije odluka Ustavnog suda, nadam se konačno koncem ovog ili početkom idućega mjeseca direktno zadirati u izbornu legistativu u Bosni i Hercegovini i s tim u vezi smatram da je i to drugo područje o kojem bi mogli činiti i veće napore nego što bi bilo recimo čekanje još jedne godine dana, iskustva nakon valjda održanih izbora u oktobru ove godine.

I treće što bi želio posebno istaknuti jeste vezano za sasvim jasna određenja u mjesecu u kojem se nalazimo u mjesecu marta. To je uvjek bio u jednoj državi koja je u kojoj se zove jedan veliki, na kojem se temelji dobar dio studija ovi pravnici to znaju, ja sam se u posljednje vrijeme sa njima bavio Rimsko pravo. Tu postoji jedna obaveza koja u martu mjesecu obično u martovskim idama znači za zemlje sa ovakvim vrstama, strukturama vlasti na razini države uvjek jednu dobru priliku da pročitaju malo povijest, recimo rimskog carstva trigorate itd. Zašto ovo ističem. Zbog toga što je danas

postignuta politička opšta saglasnost, ali praktično još uvijek nije na djelu kada je riječ o odlukama Ustavnog suda, implementaciji odluka Ustavnog suda na razini entiteta, njihovih ustava i promjena. Ja bi želio prosto povodom ove tačke dnevnog reda pledirati da taj posao stvarno pokušamo sa stanovišta pozicije koju ima i Dom naroda i Skupština i Vijeće ministara, ali naravno i oba parlamenta entiteta završiti kako je to predviđeno koncem ovog i početkom idućeg mjeseca.

I konačno treća stvar koja mislim da je jako važna jeste da osim političkih deklaracija u vezi sa Međunarodnim tribunalom za zločine u bivšoj Jugoslaviji, čini mi se da ovdje je jedan od rijetkih tačaka na listi prioriteta i IDA, to je poslije Dejtonskog mirovnog sporazuma prvi praktični, prva obaveza stoji jedna vrlo jasna definicija da je to posao bez odlaganja. Ovdje se naravno kaže tačno da je to trebalo uraditi u odnosu na osobe u vezi sa izvršenjem tribunalu osumnjičenim za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i zločine genocida, bez odlaganja za aktivnu saradnju sa oba entiteta. Zašto sam pročitao cijeli dio tačke i.i.? Zato što je ovdje definirano u vezi sa čim je, kakav je predmet rada državnih organa i ovih nižih organa entitetskih i njihove obaveze da bez odlaganja aktivno surađuju na realizaciji ovog zadatka. Zato što u definicijama koje su potpisale svi najodgovorniji funkcioneri Bosne i Hercegovine zajedno sa predstavnicima Savjeta Evrope i prihvatajući obaveze uzajamno vrlo jasno uspostavljen jedan protokol sa jednom takvom organizacijom kao što je Savjet Evrope, Bosna i Hercegovina faktički bi trebala razviti po mom uvjerenju jednu novu politiku i jedan novi pristup koji bi bio potpuno ujednačen u vezi sa ponašanjem svih organa vlasti u Bosni i Hercegovini na svim razinama.

Prema tome tri ključne tačke koje se tiču dakle Dejtonskog mirovnog sporazuma, Međunarodnog tribunala za zločine u bivšoj Jugoslaviji, implementacija odluka Ustavnog suda u vezi sa promjenama ustava u oba entiteta bi trebale biti kako bi rekao ponajbolji signal već u martu mjesecu, upravo cijeneći odgovornost ove zajednice za ono što će uslijediti nakon prijema.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodine, izaslaniče, molio bi da zaista, jel konkretno nešto. Nema potrebe prepričavati mišljenje koje su dobili svi izaslanici. Zaista poštujem.

IBRAHIM SPAHIĆ

Naravno, ali ovdje se radi o tri akcenta iz mnošto obaveza za koje smatram da drugačije konfiguriraju poziciju Bosne i Hercegovine, nego što je ovdje to definirano u ovim obavezama tako da ja sam siguran da naše prisustvo u Savjetu Evrope od aprila mjeseca pa nadalje imaće drugo značenje ukoliko bi iza nas ostale ove tri obaveze koje su ovdje fokusirane u prvom članu onoga što smo potpisali kao predstavnici države Bosne i Hercegovine.

Time sam želio samo naglasiti ono što je uvod u veliki kako bi rekao posao koji će uslijediti nakon prijema u Savjet Evrope i volio bi da na jednoj od narednih sjednica,

to je moj prijedlog dobijemo jednu sliku od ljudi koji su u delegaciji u Savjetu Evrope o tome što sve u strukturonom smislu znači prisustnost Bosne i Hercegovine u različitim komitetima na različitim nivoima odlučivanja, u različitim nivoima participacije Bosne i Hercegovine kao ravnopravnog člana u Savjetu Evrope. Bilo bi korektno da jedan od informacija koja bi došla poslije aprilskog zasjedanja, može se ona i ranije pribaviti, jedna vrlo jasna šema prisutnosti zemlje koja postane ravnopravni član sa tačnim podacima koliko je Bosna i Hercegovina, ima dakle pravo na stalna i permanentna mjeseta u kojima komitetima, gdje i kakvu ima poziciju u svojoj diplomatskoj misiji. I sve ono što proizilazi iz budućeg statusa Bosne i Hercegovine u Savjetu Evrope. Bilo bi dobro da taj posao bude urađen odmah kako ne bi mjesecima poslije prijema u Savjet Evrope saznavali ko je sve angažovan u Savjetu Evrope u radnim tijelima i po pravu i po statusu Bosne i Hercegovine u Savjet Evrope. Naime, mislim da je to jedna vrlo korisna stvar za sve nas, jer bi se time otvorili različiti kanali evropske integracije u različitim domenima, od ljudskih prava do političkih pitanja kulture i međuvladine suradnje. Tako da mislim da je taj papir, taj dokument potrebno pripremiti i pozivam delegaciju da u suradnji sa Sekretarijatom, generalnim Savjetom Evrope pripremi Bosni i Hercegovini, dakle poslanicima, pošto mi ulazimo u Savjet Evrope, Parlament Bosne i Hercegovine i to je članstvo ovoga zakonodavnog tijela, bilo bi korektno da ono bude odmah informirano o strukturi tijela i organa koji djeluju u Savjetu Evrope i o onome gdje mi dobijamo legitimnu obavezu da naši ljudi moraju zastupati interes Bosne i Hercegovine i kako će te grupacije biti formulirane. Eto to je moja sugestija. Što inače želim da kažem da se nadam da ćemo već na narednoj sjednici imati priliku to vidjeti, a da ćemo u aprilu imati priliku i proslaviti ulazak u Savjet Evrope.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem na ovoj korisnoj sugestiji koju možemo svakako realizirati sa Sekretarijatom, generalnim sekretarom Vijeća Evrope. Vijeće Evrope kao što znate ponudilo je podršku, pomoći svim izaslanicima i ja mislim da jedan takav program svakako treba uraditi.

Zahvaljujem, ja nisam shvatio da su akcenti, tek sam kasnije shvatio da se radi o akcentima i zahvaljujem i na akcentima.

Da li još želi učestvovati u raspravi? Gospodin Genjac i poslije toga gospodine Džaferović.

HALID GENJAC

Poštovane kolege i kolegice mi danas dakle pred sobom imamo dva dokumenta Izvještaj o radu delegacije i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Vijeću Evrope u periodu juni 2001 – januar 2002. i imamo Mišljenje parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za članstvo u Vijeće Evrope. Ja ne znam kako je predviđeno, vjerovatno ćemo mi prihvati ovaj izvještaj ili ne prihvati.

Ja moram odmah na početku reći da ja ne mogu priхватiti ovaj izvještaj iz nekoliko razloga. Prije svega ovdje se govori o radu parlamentarne delegacije od juna 2001. do januara 2002. godine. Postavlja se zaista pitanje šta je sa prvih šest mjeseci 2001. godine? Izbori su bili u 11 mjesecu prethodne godine, nakon toga se uspostavila i Parlamentarna skupština. Mi smo imali šest mjeseci sive zone. Posljedica je toga da naša delegacija nije prisustvovala po prvi put na Plenarnoj sesiji Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope koja se održavala u Evropi. Mislim da je to pitanje trebalo razjasniti zašto je izvještaj od juna.

Drugo pitanje, temeljno, elementarno pitanje takođe je da se moralno razjasniti zašto delegacija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Vijeću Evrope ne odražava strukturu Parlamentarne skupštine kako to zahtjevaju svi dokumenti Vijeća Evrope. To su dva pitanja općenitog značaja i naravno u konkretnim pitanjima samog izvještaja kada se isčita izvještaj, naravno negdje 7% do 80% izvještaja sadrži izlaganje pojedinih sudionika plenarnih sesija i kmiteta u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope. Ja ne smatram da je izlaganje nekoga na komitetu Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope i prenošenje tog izlaganja da se to može tretirati kao rad naše delegacije. Može se to i priхватiti. Mislim da je možda podesniju formu trebalo izabrati i kada smo kod tih izlaganja i sudionika iz Parlamentarne skupštine i naše delegacije uočava se naravno da je dosta lijepih riječi rečeno o Bosni i Hercegovini o Parlamentarnoj skupštini o trenutnim odnosima i to je jako dobro. Dobro je što su te lijepe riječi iznosili članovi naše delegacije i predstavnici OHR-a i sudionici u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope. Naravno dobro je, korisno je to za Bosnu i Hercegovinu i dobro je da se čuju te lijepe riječi. Međutim mislim da je u pojedinim momentima bilo i nekritičnih ocjena. Ja tu ne kritičnost ponovo mogu razumjeti. Mogu razumjeti od naše delegacije što je sasvim opravdano, jer cilj nam je da uđemo u Vijeće Evrope. Mogu razumjeti predstavnike međunarodne zajednice involvirane u Bosni i Hercegovini, jer oni treba da opravdaju svoj angažman i posljedice svog angažmana za koji su takođe odgovorni. Mogu razumjeti predstavnike Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope, jer Evropa ipak Bosnu i Hercegovinu ima na savjesti. Vijeće Evrope zaista dovodi u pitanje svoj kredibilitet sa ovim odugovlačenjem oko Bosne i Hercegovine i to su uostalom riječi gospodina Terija Dejvisa na jednom od zasjedanja.

Međutim, razumjevajući tu nekritičnost u nekim elementima ne mogu opravdati nažalost neke posljedice koje te nekritičnosti nastaju. Naime, u svim sesijama, u svim prijikama, na svim sjednicama, gdje god je govoren o izbornom zakonu, govoren je o spektakularnom rezultatu koji je postignut u Bosni i Hercegovini jednoglasnim usvajanjima izbornog zakona. Tako su nastupali članovi naše delegacije, tako su nastupali predstavnici OHR-a, predstavnici Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope. Ja sam svojevremeno upozoravao da moramo biti ipak realni. Nije usvojen izborni zakon u cijelosti. Usvojen je dio izbornog zakona. Pitanja koja su činila problema i koja su bila problematična odgođena su i to je bio jedan od, jedna od okolnosti koja je doprinjela usvajanju izbornom zakonu. Mi moramo to realno tretirati, zaista realno. Zašto? Zato što je na ovaj način govoreći o izbornom zakonu u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope, dakle govoreći na način o spektakularnom rezultatu usvajanja Izbornog zakona, a ne napominjući da je ipak dio izbornog zakona ostao otvoren i to onim najkrupnijim,

najsloženim pitanjima došli smo u sljedeću situaciju da u obvezama koje Bosna i Hercegovina treba da izvrši postpjremno tretira se da je Bosna i Hercegovina obavezna u roku od godinu dana nakon prijema da usvoji i implementira ustavne i zakonodavne amandmane neophodne za usklajivanje sa odlukom Ustavnog suda o konstitutivnim narodima "Bosne i Hercegovine" iz juna 2000. godine.

Poznato je da su izbori predviđeni, da se oni trebaju održati i da se oni imaju održati u novemburu mjesecu ove godine. Poznato je takođe, ako se sastavi ovako trtiranje konstitutivnosti i usklajivanja ustava entiteta sa odlukom Ustavnog suda o konsstitutivnosti i ako je ostavljen tamo rok od godinu dana, dakle moglo bi se smatrati da se idući izbori mogu održati i bez usvajanja amandmana na ustav entiteta o konstitutivnosti naroda, odnosno može se razumjeti da se izborni zakon u dijelu koji govori da će tamo gdje nije riješeno rješavati i održavati izbori po propisima iz 98. godine što bi značilo ako se ne usvoje amandmani na ustave entiteta izbori u oktobru mjesecu održati na način da je u Federaciji Bosne i Hercegovine samo bošnjak i hrvat mogu biti predsjednici Federacije, a u Republici Srpskoj može i dalje biti vlada kompletno sastavljena od jednog naroda ili sa jednim ili dva izuzetka. Nije odrežena pozicija svih naroda u izbornom procesu itd. itd. Dakle, stalnim isticanjem, euforičnim isticanjem rezultata neusmjeravanjem pažnje ni od strane delegacije na potrebu da se usvoje amandmani i da se uskladi izborni zakon sa tim amandmanima prije izbora došli smo da u obvezama stoji da odluka Ustavnog suda se može godinu dana nakon prijema usaglasiti.

Mislim da bi održavanje izbora u oktobru mjesecu, bez usvajanja amandmana na ustave entiteta u skladu sa konstitutivnosti naroda i bez refleksije tih amandmana na izborni zakon za Bosnu i Hercegovinu bilo pogubno. Pogubno iz razloga što bi to značilo naredne četiri godine cementiranje, diskriminirajućeg stanja na cijelom prostoru Bosne i Hercegovine. Iz tog razloga ključnog razloga ovu diskusiju iznosim, prije svega da upozorim na tu činjenicu i ne prihvatajući izvještaj da dodatno ukažem na potrebu da se ustavni amandmani usvoje prije izbora i da se izborno zakonodavstvo usaglasi sa ustavima, odnosno sa ustavnim amandmanima prema odluci Ustavnog suda o konstitutivnosti. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Halidu Genjcu. Za riječ se javio delegat gospodin Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo podržavajući sve ono o čemu je moj predhodnik gospodin Genjac govorio, a ne želeći da ponovim i jednu stvar koja je već kazana po ovom pitanju za ovom govornicom, želim da kažem sljedeće. Bosna i Hercegovina je opredjeljena prema evroatlanskim integracijama i put prijema Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope ima svoj kontinuitet koji datira još iz 92. godine kada je podnesena aplikacija za svojstvo Bosne i Hercegovine u Vijeću Evrope kao specijalnog gosta. 94. godine kada je to svojstvo prihvaćeno, 95. kada je podnesena aplikacija za

stalno članstvo, 99. kada je ministarski komitet zatražio izvještaj od Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope povodom zahtjeva Bosne i Hercegovine za prijem u Vijeće Evrope. Izvještaj gospodina Vlacera, ranijeg specijalnog izvjestioca Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope i prijedlog da se Bosna i Hercegovina primi u Vijeće Evrope još u januaru mjesecu 2000. godine i naravno svi ovi događaji koji su uslijedili unazad nekih 8 do 10 mjeseci.

Ono što ja želim za ovom govoricom da kažem je to da Bosna i Hercegovina će biti primljena u Vijeće Evrope dakle nakon odluke Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope sa velikim stepenom vjerovatnoće za očekivati je da Komitet ministara doneše takvu odluku u narednih mjesec i po ili dva mjeseca, ali Bosna i Hercegovina se prima u Vijeće Evrope po mom dakle sudu prije svega našom akcijom ovdje u Bosni i Hercegovini onoliko koliko budemo bili spremni i koliko budemo bili sposobni da ispunimo postprijemne uvjete koji su pred Bosnu i Hercegovinu postavljeni odlukom Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope toliko čemo biti u Evropi. Ja koristim ovu tačku dnevnog reda i raspravu pred ovim domom da pozovem sve one koji imaju obaveze vezane za ispunjenje postprijemnih uvjeta Bosne i Hercegovine da se predano i odmah bace na posao i da krenu sa ispunjavanjem uvjeta. Čini mi se da neki rokovi, iako Bosna i Hercegovina formalno još nije primljena već počinju da teku i bojim se da neće biti otezanja prilikom ispunjenja tih postprijemnih uvjeta. Ono što mene u ovom trenutku zabrinjava, ne znam da li iko u tom domu u ovom trenutku o tome razmišlja, sada je 7.mart. U martu mjesecu po svim pravilima materijalnog i finansijskog poslovanja morao bi biti donesen budžet do 1.4. najkasnije države Bosne i Hercegovine. Molim vas ko u ovom domu u ovom trenutku razmišlja o budžetu i u kojem se stanju dakle nalazi budžet. Ja sam ovo naveo naravno samo kao primjer da bi svi oni koji su zaduženi za realizaciju ovih pitanja se trznuli da bi se otrijeznili i krenuli dakle u izvršavanje ovih obaveza.

U tom kontekstu, budući da će nakon prijema Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope sasvim sigurno morati doći, zapravo moraće se izabrati stalna delegacija Bosne i Hercegovine u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope, ja predlažem da mi na današnjoj sjednici donesemo zaključak da obavjestimo i Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da ulazimo u aktivnosti oko izbora stalne delegacije ili bar priprema oko izbora stalne delegacije Bosne i Hercegovine u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope. Nemojte samo ja vas molim da ponovo napravite vi koji ste glasali za takvo rješenje, grepeku koju ste napravili kada smo birali raniju delegaciju, jer je ranija, odnosno privremena delegacija, delegacija koja sada funkcinira ona je izabrana mimo standarda Vijeća Evrope, mimo standarda i akata na kojima je utemeljen rad Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope. Svi akti na kojima je to tijelo utemeljeno i na kojima funkcioniра kažu da parlamentarna delegacija zemlje članice mora odražavati strukturu parlementa, mora biti zastupljena naravno i pozicija, ali naravno i opozicija.

Kod nas je trenuta situacija da politička stranka kojoj ja pripadam, Stranka demokratske akcije koja je dobila najveći broj glasova na državnom nivou i po broju glasova je prva politička stranka u ovom parlementu, druga po broju mandata dakle, prva po broju glasova, druga po broju mandata što je naravno absurdno, ali to je tako nije zastupljena u toj delegaciji. Desi li se to prilikom izbora i stalne delegacije, čini mi se da

bi to bio prvi signal naše ne vjerodostojnosti prema Vijeću Evrope. Ja dakle predlažem da danas uz ovu informaciju naravno usvojimo i zaključak kojim ćemo pokrenuti proceduru za izbor stalne delegacije Parlamenta Bosne i Hercegovine u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope u skladu sa standardima i uzusima na kojima funkcionira i kako se to od nas zahtjeva od strane Vijeća Evrope. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Da li se još neko javlja za riječ? Ukoliko нико se više ne javlja za riječ ja predlažem da pristupimo izjašnjavanju o ovoj informaciji, odnosno o izvještaju uz sve korisne sugestije koje treba u skladu sa svojim obavezama Kolegij Doma naroda sve komisije pratiti rokove i sve druge sugestije koje su izrečene ovdje.

Ko je za usvajanje ova dva?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
(nejasno govori s mjesta)

SEJFUDIN TOKIĆ

Vaš prijedlog zaključka je hipotetički. Kada bude došlo vrijeme i kada bude pokrenuta procedura i ako bude pokrenuta procedura tad se može izjašnjavati o tome, ne može se prije bilo kakvog akta izjašnjavati o tome. Naprsto ne vidim nikakve logike da se može, s tim da bi ja samo u kontekstu informacije dvije stvari rekao. Delegacija koja je danas pri Vijeću Evrope verificirana od Parlamentarne skupštine kao mjerodavna delegacija sa strukturom i opozicije i pozicije i kao takva prihvaćena.

Dakle, drugo delegacija je dala izvještaj u periodu u kojem je izabrana. Zašto nije izabrana delegacija ranije, mi možemo otvoriti raspravu, ali mislim da smo je i otvarali nije tema današnjeg sastanka. Tako da ja predlažem da ovo usvojimo uz sve sugestije koje su rečene i obavezu Kolegija da blagovremeno poduzima aktivnosti uz svoje ingerencije i svoje institucije na blagovremenom izvršavanju onih obaveza koje Bosna i Hercegovina preuzima kada bude članica Vijeća Evrope. Nije tačno i da je jedan rok počeo teći, jer rokovi teku od trenutka kada se izvrši prijem. Mi još uvijek nismo članica Vijeća Evrope.

Jel možemo glasati o ovom zaključku?
Ko je za?

O prihvatanju izvještaja i informaciji. Ja sam mislio istovremeno, a možemo, jer ovo je informacija ustvari o ovome nema proceduralne forme, nije ni potrebe glasati.

O prihvatanju informacije da je na znanje primljena informacija o mišljenju, oficijelnom i svim uslovima koji su izrečeni.

Ko je za?

Ima li neko protiv?
 Zahvalujem.
 Ima li uzdržanih? – Dva glasa uzdržana.

11 za i 2 glasa uzdržana. Gospodin Spahić je morao službeno kratko otići, tako da je najavio izostanak.

Prelazimo na tačku

Ad. 13. Aneks o postupanju službenika institucija BiH i entiteta prema osobama iz takozvane "alžirske grupe"

Podnositelj Vijeće ministara. Da li gospodin Rasim Kadić ima potrebu kao uvodno izlaganje dati obrazloženje vezano za ovu informaciju, mada ste svi pismeno dobili tu informaciju i možda je koliko vidim po izrazu lica uvaženog zamjenika ministra, možda je korisnije da eventualno ako bude bilo pitanja gospodin Kadić se uključi.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo, dakle tačka dnevnog reda je aneks o postupanju službenika institucija BiH i entiteta prema osobama iz tzv. "alžirske grupe", podnositelj Vijeće ministara. Ja sam kao delegat dobio aneks. Nikakvu informaciju nisam dobio.

Pitam, provjeravao sam, ni drugi nisu dobili, neki kod kojih sam provjeravao. Čuo sam da u Parlamentu postoji informacija da je ona dijeljena ovdje u Predstavničkom domu, u Domu naroda, bar ja tu informaciju nisam dobio. Ima li ta informacija, treba li se podjeliti i nama delegatima u Domu naroda? Molim odgovor na to pitanje pa će se kasnije uključiti u raspravu.

SEJFUDIN TOKIĆ

Tačka dnevnog reda je aneks i dobili ste aneks. Ukoliko postoje zahtjevi za nove tačke dnevnog reda, možemo stavljati tačku dnevnog reda. Ja zaista ne znam šta je dijeljeno u Predstavničkom domu uz punu motivaciju i želju da odgovorim na to pitanje ja ne znam. Mi smo definisali tačku dnevnog reda, usvojili tačku dnevnog reda kao Aneks. Imate informacije, imate taj materijal i nije dakle rasprava o informaciji, nego o aneksu, jer je tako i traženo.

U principu moram vas podsjetiti kako je došlo do ove tačke dnevnog reda. Bilo je više poslaničkih pitanja vezano striktno za "alžirsku grupu", a ne dakle ukupnu borbu protiv terorizma itd. Ukoliko se zatraži i ta informacija Dom odluči, može se i ta informacija razmatrati, ali je bila pažnja skoncentrisana i motivacija na tzv."alžirsku grupu", tu ste informaciju, odnosno taj aneks ste dobili kao materijal i ja mislim da imamo se prepostavljam raspravljati. Ukoliko želite nove tačke dnevnog reda, možemo

mi zaključiti to nije problem. Ali vas molim, nemojte postavljati pitanja tipa šta je dijeljeno u Predstavničkom domu, jer ja zaista ne prisustvujem sjednicama Predstavničkog doma, a svakako možete kao poslanik i od Vijeća ministara i od svih mjerodavnih institucija tražiti sve druge relevantne informacije. Ali današnja tačka dnevnog reda nosi naziv kako nosi i ja stavljam na raspravu.

Ko se javlja povodom aneksa o postupanju službenika institucija BiH i entiteta prema osobam iz tzv."alžirske grupe". Podnositac Vijeća ministara.

Otvaram diskusiju. Ima li iko da se javlja za riječ? Gospodin Divković, potom gospodin Džaferović.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedniče, ovo će više biti prilog rekao eventualne rasprave aneksu i više upoznavanje ovog doma. Naime ja sam prije desetak dana prisustvovao zasjedanju Skupštine OSCE-a u Beču na kojoj je tema trebala biti – realizacija zaključaka iz Sintre i Pariza koje su se odnosile na neka druga sasvim pitanja kao što su migracije itd. međutim nije se moglo na toj skupštini pobjeći jasno od danas aktuelne teme u Svijetu, prve teme u Svijetu, svjetskoj politici, to je borba protiv terorizma i moram vam reći da prvi put bar od kako ja prisustvujem tim sesijama je Bosna i Hercegovina i aktuelne vlasti u Bosni i Hercegovini je pohvaljena upravo na rekao bi primjeru ovog što se zove "alžirska grupa" postupanja vezanog za "alžirsku grupu". To je pohvaljeno od strane predsjedavajućeg i generalnog sekretara u svojim ekspozeima. I to mislim da ovako i javnosti i ovaj parlament u smislu izvješća treba da zna. Hvala lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Za riječ se javio Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vidite, ovaj gospodine predsjedavajući, dame i gospodo nisam ni ja slučajno postavio dakle ovo pitanje. Dokument kojeg mi danas imamo pred sobom je aneks. On mora biti aneks nečega. Dakle, mora postojati neki temeljni dokument. Nelogično je da se on zove aneks, a da ispod njega ili ispred njega ne postoji ništa drugo. Postoji dakle informacija, postoji informacija Vijeća ministara koja je upućena u parlamentarnu proceduru moguće je da nije došla do našeg doma. Ja želim i tražim dakle da se i ta informacija podjeli ovdje u Domu i da se onda na bazi te informacije i na bazi ovog aneksa obavi kvalitetna rasprava o ovom za mene inače vrlo ozbiljnog problemu, jer je taj slučaj dakle pokazao vrlo ozbiljna kršenja ljudskih prava u Bosni i Hercegovini.

Dakle ja predlažem da, pošto te informacije danas ovdje nema da se ova tačka dnevnog reda pomjeri za narednu dakle sjednicu, da se podjeli delegatima Doma naroda informacija ukoliko postoji. Ja sam čuo dakle da postoji. Ovdje je ministar, neka kaže je li postoji ta informacija, je li dostavljen u parlamentarnu proceduru da je dobijemo i mi i da onda obavimo kvalitetnu raspravu. Toliko.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Ko se dalje javlja za riječ? Ja bi vas zamolio samo za ozbiljnost. Tačka dnevnog reda je usvojena po materijalu koji ste dobili. To što ste vi gospodine Džaferoviću čuli da postoji još informacija nekih ni na kakav način ne može remetiti utvrđenu tačku dnevnog reda i potrebu da obavimo raspravu o tome. Ja bi vas molio, eventualnu primjedbu na dnevni red ste imali mogućnost kada je utvrđen dnevi red.

Ko se javlja za riječ vezano za ovu tačku dnevnog reda?
NIKOLA ŠPIRIĆ

Za riječ se javlja predsjedavajući gospodin Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Pardon, prije toga se javio Genjac. Jel, odlično. Dame i gospodo, cijenjene kolege, ja se slažem da je ovo vrlo važna tačka dnevnog reda i mislim da je dobro da ovu tačku dnevnog reda stavljamo na dnevni red naprsto da bi razbili iluzije svih onih koji pokušavaju na ovom pitanju fatati jefine političke poene. Ovo je prvorazredno političko pitanje. Ovo je jedino pitanje, dozvolite da kažem na kojem je u zadnjih u postojanju suverene, nezavisne Bosne i Hercegovine predsjednik SAD pomenuo Bosnu i Hercegovinu u obraćanju, tracionalnom obraćanju naciji i ovo jeste pitanje koje je prisutno u Bosni i Hercegovini, zataškavano, a to je pitanje odnosa u Bosni i Hercegovini i prema ovom obliku radikalizma koji se ispoljava između ostalog i kroz forme koje smo vidjeli 11. septembra prilikom napada na SAD.

Naravno da je ovdje bilo više spremnosti, odlučnosti od onih u Vijeću ministara i u Predsjedništvu mi bi danas trebali da imamo anketni odbor i raspravu kako se desilo da toliki broj ljudi nelegalno krimogrene prošlosti, nelegalno dobije državljanstvo u Bosni i Hercegovini i da ti isti ljudi koji su osuđeni za kriminal najtežih oblika budu pomilovani od predstavnika bivše vlasti. To je političko pitanje. Ovdje se naprsto potpuno zamjenila teza. Politički se pokušava suditi i razgovarati navodno u ime ljudskih prava onima koji pokušavaju zalječiti, prevazići probleme, krupne probleme koje je prethodna struktura vlasti napravila na ovom pitanju. I ovo je krupno političko pitanje. Ja želim da danas Dom naroda o tome raspravlja kao o političkom pitanju, o političkom pitanju. Ja nisam ulazio u detalje i mislim da bi svakako bilo vrlo važno da Vijeće ministara, entitetske vlade izgrade zakonodavno pravni sistem konzistentan koji će omogućiti da kao odgovorna vlast u skladu sa tim zakonima kao i u svakoj zemlji onoga ko remeti gostoprivrstvo zemlje na najbrutalniji način deportuje. I mislim da tu Vijeće ministara i entitetske vlade moraju uraditi. Ali hajmo danas raspravljati o tome je li, jesu li institucije vlasti politički ispravno postupili. Hajmo sa svih aspekata. Gospodin Divković je govorio o OSCE-u. Ja mogu govoriti o Vijeću Evrope.

Ja mogu odgovorno reći da vlast nije tako odlučno postupila po tom pitanju, pitanje Bosne i Hercegovine u Strazburu 22. januara bilo bi tretirano na sasvim drugačiji

način. I mi se ovdje moramo suočiti sa tom činjenicom. Izvolite gospodo iz SDA recite da je politički te ljudi trebalo ostaviti ovdje. I na tom ćemo pitanju praviti diferencijaciju. Recite pojedinačno i saopštite biografiju tih ljudi za koje vi smatrate da su trebali ostati ovdje. Izvolite. Ali nemojte pod jeftinom krinkom ovo pitanje zadržavati stalno vruće – hladno pa ko biva tačka dnevnog reda je aneks, ali mi ne bi se izjasnili o toj tačci dnevnog reda, nego bi ne znam ni ja u raznim mjestima koje nisu institucije države Bosne i Hercegovine govorili o ovim pitanjima. Govorite ovdje. Imate tačku dnevnog reda, imate aneks. Recite to u toj informaciji nije tačno. Tačka dnevnog reda odgovara materijalu koji ste dobili. Ne prejudiciram ja raspravu.

Ako ima odgovornosti Vijeće ministara u proceduri neka snosi odgovornost. Što se mene tiče ja govorim samo s političke razine. Vijeće ministara, entitetska vlada, institucije ove države pokazale su onu vrstu zrelosti i odlučnosti koja ovoj državi treba. Ja ih u tom pogledu podržavam. Odgoditi ovu tačku dnevnog reda, pa na trećim, četvrtim da ne govorim kojim mjestima voditi potihu raspravu sa poluinformacijama sa dezinformacijama o ovome nije korektno, nije politički odgovorno ni prema ovom Vijeću Europe, ni prema svim onim ciljevima za koje se gospodine deklarativno zalažete. To nije korektno.

I ja tražim od Doma naroda da suoči sa ovom informacijom. Sasvim jasno, ja sam zatražio i od Obdušmena i jednog i drugog informaciјu o ovome. Možemo još tražiti informacija, ali izjasnite se danas ovdje politički o tom potezu. To je vrlo važno za stabilnost ove države, za mandat Vijeća ministara. Varate se ako imate podršku da treba u Bosni i Hercegovini ostati takvi ljudi poput one petorice koji su deportovani iz Bosne i Hercegovine. Varate se. Ni bošnjački ni srpski ni hrvatski narod ne žele to. To je pogubno za Bosnu i Hercegovinu i ono što mislim da bi trebalo danas ovdje demonstrirati jeste kroz podršku ovoj informaciji, krajnje korektnoj ovaj dati podršku političkoj orijentaciji bosansko hercegovačke strukture vlasti. Sve drugo će nas voditi u prošlost, antagonizme i van evropskih integracija, a neki su to u prošlosti i te kako željeli. Ne samo van evropskih integracija, nego su željeli promjeniti ovdje potpuno filozofiju življenja bosanskih muslimana. Izgleda po reakcijama da još uvijek takvih ima. Želio bi da politički danas o tome otvoreno porazgovaramo, a ne da ne kažem da ne iskoristim grubu riječ – eto mi bi ponovo odložili ovu tačku dnevnog reda.

Imate tačku dnevnog reda sa materijalom koji je usvojen. Dom naroda se danas treba izjasniti o toj informaciji. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Izvolite gospodine Jusufoviću.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodin predsjedavajući, kolege delegati ja ne bi ulazio u detalje ove da li ćete nazvati informacije, jer očito nije informacija, nego je aneks na informaciju, međutim zvala se ovako ili onako mi smo svi bili upoznati kroz medije ili bilo kako na drugi način o ovome pitanju. Znači ja o ovom pitanju ne bi posebno komentarisao, je li bilo ili nije bilo eventualno kršenja, je li bilo osnova ili nije bilo osnova. Apsolutno oko toga eventualno kada bi se ulazilo u detalje moglo bi se diskutirati. Međutim i sam znači prihvatom informaciju, ali bi je doveo u vezu sa još jednim pitanjem koje smo maloprije načeli.

Znači nema dilema kada je u pitanju ovaj dio pa ga zvali kako god hoćete informacija ne informacija. Ali, ovo gospodin Tokić što jeste političko, jeste izuzetno i političko i svako drugo pitanje. Međutim ja bi u njega uključio i nešto što se tiče, politička klima, odnosno spremnost lokalnih organa u Bosni i Hercegovini za još neka druga pitanja koja jesu u vezi sa ovim pitanjem, a to je – znači ovo ostavljamo po strani apsolutno podržavam.

Prva tačka u prošloj, bolje rečeno prva obaveza koja je preuzeta od strane organa Bosne i Hercegovine je hapšenje ratnih zločinaca. Iz tih razloga želim uvezati ili povezati sa ovom tačkom da domaći organi, a prije svega ja ču se skoncentrisati na dva čovjeka da pomenem kao i sve druge, gdje čitava međunarodna zajednica, mi sad ili u zadnje vrijeme kroz medije diskutiramo da li je uspjela akcija ili nije hapšenja gospodina Karadžića i eventualno treba da usledi gospodina Mladića. Govorimo o onim koji su učestvovali u međunarodnim organima. A zašto se ne upitamo da li još postoji spremnost lokalnih organa da to uradi. Upravo to hoću ovdje da pomenem uz usvajanje ovakve jedne informacije, ono sve što je urađeno bez obzira da li se može govoriti o nekim detaljima, da li je učinjeno sve kako treba ili ne, ali htjeli ne htjeli moraćemo i ovdje i na svakom drugom mjestu, a u skladu i sa obavezama koje smo preuzeli radi ulaska u Vijeće Evrope postaviti pitanje hapšenja ratnih zločinaca i odnosa lokalnih vlasti prema tim pitanjima. Posebno znači pomenuo sam dva čovjeka, ali i prema svim drugim koji se nalaze na listi ne Haškog tribunala, nego tužilaštva. Eto toliko.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Svakako ovo je pitanje važno. Ono je tretirano i u prošloj tačci dnevnog reda kada je prihvaćena informacija vezano za mošljenje. Ja bi ipak volio da se držimo ove tačke dnevnog reda, potpuno podržavajući orijentaciju koja je rečena u diskusiji, ali ona ne spada u ovu tačku dnevnog reda kako smo je naslovili.

Za riječ se javio gospodin, je li to replika. Gospodinu Tokiću replika od uvaženog gospodina Džaferovića.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo, meni je dakle sad potpuno jasno zašto smo mi dobili samo aneks o postupanju službenika institucija Bosne i Hercegovine i entiteta prema osobama iz tzv. "alžirske grupe", a nismo dobili ovdje u Domu naroda potpunu informaciju koja je dostavljena u parlamentarnu proceduru. Dakle sad mi je potpuno jasno zašto je to tako i ja nisam tražio da se ta informacija dostavi da bi danas odložili raspravu o ovoj temi i da bi je vodili stalno i držali je u nekoj atmosferi zagrijanosti kako to kaže kolega Tokić, ja sam naravno vrlo spreman da danas i na osnovu ovog aneksa raspravljam o ovome, ali očekivao sam eto da u toj informaciji pročitam i nešto više nego što piše u ovom aneksu.

Ja sam iznenaden i sa tonom a i sa načinom promišljanja na ovu temu gospodina Tokića. Gospodine Tokiću ovdje dakle, povodom ove informacije nije riječ ni o terorizmu, nije riječ ni o radikalizmu, ovdje je riječ o postupanju državnih organa u

jednom konkretnom slučaju i procjeni da li su ili nisu povrijeđena ljudska prava. Potpuno je dakle jasno i ja ču to ponoviti ovdje – ja i naravno, SDA i kao delegat ovdje, potpuno je dakle jasno do sada je bezbroj puta ponovljeno osuđujemo terorizam kao zlo kojim se ništa ne postiže, nego samo produkuje novo zlo. Osuđujemo svaku vrstu radikalizma i ekstremizma. Bar mi građani Bosne i Hercegovine koji smo ovdje živjeli od 92. do 95. godine možemo dakle da razumijemo sve pogubne posljedice terorizma i pogubne posljedice radikalizma i ekstremizma, jer smo svakodnevno četiri godine bili izloženi raznovrsnoj vrsti terora. Grad Sarajevo je 42 mjeseca bio okovan. U njemu je ubijeno 14 hiljada ljudi, od toga 1.400 djece.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bi vas zaista zamolio, aneks je tačka dnevnog reda. Ja znam da vi imate svi potrebu da pričate o drugim pitanjima.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Imam ja potrebu.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja vas molim da poštujete poslovnik.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštujem Poslovnik gospodine predsjedavajući naravno i ja osuđujem SDA je potpuno jasno osudila teroristički akt na američke gradove od 11. septembra potpuno jasno i osuđujemo sve one koji su to organizirali, izdali i koji su u vezi sa njima i ovdje gospodine predsjedavajući nemojte zamjenjivati teze. Ovdje nije riječ o tome. O tome smo imali raspravu ovdje u ovom parlamentu. Ovdje je riječ o sljedećem. Da li se ja kao građanin ove zemlje mogućečati sigurnim u svojoj rođenoj zemlji, ukoliko u zemlji imam vlast koja je spremna da postupa suprotno odlukama sudova. Suprotno odluci Doma za ljudska prava? Da li sam siguran u zemlji u kojoj imam vlast koja kada naprvi takvu povredu postupi suprotno odluci Suda, Doma za ljudska prava, onda se pravda što kritikuje tu istu odluku Doma za ljudska prava, što je potpuno nedopustivo. Ovdje je riječ o tome. Ko može, a ko ne može da ostane u ovoj državi i da živi u ovoj državi gospodine Tokiću, uređeno je pozitivnim propisima ove države. U ovoj državi treba da žive svi državljeni BiH i svi oni koji u njoj borave u skladu sa zakonom i iz ove države treba da odu svi oni koji krše zakone i propise ove države, ali u skladu sa zakonom i Ustavom propisanom procedurom. U skladu sa zakonom i Ustavom propisanom procedurom. O tome ja govorim. Ovdje u ovom slučaju, dakle, po mom sudu, na osnovu informacija koje ja imam učinjeno je nekoliko bitnih grešaka, koje su direktna povreda ljudskih prava. Nije ispoštovana odluka doma za ljudska prava vrhodne sudske instance iz oblasti zaštite ljudskih prava i nije ispoštovana procedura, zakonska procedura o zakonu o državljanstvu kada je u pitanju otpust, odnosno oduzimanje državljanstva. J ahoću na te okolnosti informacije. Na te okolnosti u ovom aneksu nema podataka. Ja hoću da vidim kako je ta procedura provedena? Ko je zato odgovoran i da onda stavljam prijedloge zbog toga sam tražio detaljnju i potpunu informaciju koju je imao Predstavnički dom. Zahvaljujem.

SEJFUDIN TOKIĆ

Za riječ se javio gospodin Nikola Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Uvažene kolege delegati, cijenjeni gosti, razmišljao sam da li uopšte ima smisla da se javljam kada je rasprava o ovoj tački dnevnog reda, ali ja dijelim viđenje da se radi o mnogo ozbilnjom problemu koji, dakle, ne potresa samo BiH koja je izašla iz rata koja izgrađuje svoje institucije, nego potreda kompletan demokratski svijet. U tom smislu je moje opredjeljenje, dakle i pre ovih događanja, vezano još za '96. godinu bilo na liniji iskrenog borca borbe protiv terorizma i tu je svjetska i demokratska javnost u meni imala iskrenog sagovornika jer se terorizam u svojem najsurovijem obliku pokazao u septembru mjesecu i pre toga, nažalost, dok se u BiH vodio rat, bilo je elemenata i terorizma i zločina i to je ono štonajviše pogoda BiH, dakle, njene građane stanovnike i to je ono što smeta i demokratskoj Evropi i demokratskom svijetu i mi moramo biti svjesni toga. Ono što bih ja volio da je danas bilo jeste, da je, kada je u pitanju borba protiv terorizma različite grupe u BiH da smo vodili zatvorenu sjednicu, da smo kao kolege delegati iskreno po pričali o svemu onome što je vlast u BiH na tome postigla, bez onoga da to bude dio marketinga političke opcije ove ili one i ne mislim da ćemo bilo kojim marketingom pomjeriti stvari unaprijed nego upravo iskrenim dijalogom i alocirajući one probleme koji se tiču naše države, pre svega mislim tu na BiH. Bolje bi bilo da mi sami otvorimo o svemu dijalog unutar BiH nego da budemo sretni da nas opomene neko vani da smo pogodili. Dakle, meni bi mnogo draže bilo da imamo snage za iskreni dijalog da sprečavamo da procesi ne krenu neželjenim tokom.

Ono što želim janvo da kažem, ja sam se pripremao možda najbolje od svih delegata za ovu sjednicu a najduže razmišljao da li da učestvujem u raspravi. Sad ču vam reći u pripremajući se do kakvih sam dokumenata došao. Nije tačno da imaju samo delegati samo aneks, jer se situacija ohladila pa su se mnogi presabrali pa rekli možda bi najbolje bilo ići u ovom smjeru. Ja se i sa takvim pristupom slažem ako ćemo probleme u BiH riješiti na najbolji mogući način. Dakle, ja ču poći sljedom papira. Ja imam papir Sarajevo 5.2.2002.godine predmet informacija o deportaciji alžirske grupe gdje se kaže.

Poštovani, naravno, to piše predsjedavajući Doma naroda, zaključak Kolegija Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, odlučeno je da Dom naroda na svojoj 15.sjednici, s obzirom da je prolongirano, koja će se održati 21.2. kao posebnu tačku dnevnog reda razmatra informaciju o deportaciji alžirske grupe koju će podnijeti Vijeće ministara BiH. U cilju što potpunijeg razmatranja ovog pitanja, potrebno je, također, prikupiti informacije svih relevantnih institucija koje su posredno ili neposredno bile uključene itd., dakle, to traži naš predsjedavajući, a onda imam odgovor. Parlamentarna skupština BiH koja odgovara gospodinu Sejfudinu Tokiću ombudsmeni Federacije BiH Vera Jovanović, Esad Muhibić i Branka Raguž, dakle, to je povodom toga. Ja se nadam da ste vi to svi dobili, jer i ja sam to putem protokola dobio. Pa onda 6.februara 2002.godine, poštovani gospodine, u vezi vašeg pisma od 5. februara 2002.godine koje se odnosi na deportaciju alžirske grupe, dostavljamo orginalni i prevod izjave za javnost

gospodina Franka Ortona ombudsmena za ljudska prava BiH o navedenom pitanjima. Ukoliko u međuvremenu budemo raspolagali novim informacijama dostaviti ćemo, piše Arben Murtezić. Ovdje ima izjava ombudsmena koja je poslata nama, dakle, pod navodnicima sramotno i neozbiljno kaže ombudsmen. Kaže, ovako na kraju, ovo je ne promišljeno i glupo jer bi strane vlasti sigurno prihvatile od vlasti BiH i očekivali od njih da slijede vladavinu prava i provođenje dobrog upravljanja u skladu sa zakonima u zemlji čak i kada bi to značilo sporiju pomoći. Zemlja je uvijek zakonom se gradi. To je bio odgovor ombudsmena.

Onda imam tajnik Doma naroda gospodin Jadranko Tomić, predmet obavijest o povjerljivosti dokumenata dostavlja se. Pa kaže, cijenjeni gospodine, obavještava nas Zlatko Miletić u vezi sa vašim upitom, dakle i sekretar Doma naroda od nekog tražio neka tumačenja. Svi su nešto ... i tražili da bi danas svi mi rekli imamo samo ovaj aneks.

Iz vezi sa vašim upitom iz akta veza obavještavamo vas da se materijal u aneksu postupanja službenika institucija BiH i entiteta prema osobama iz ztv. Alžirske grupe broj taj i taj može koristiti u cijelosti u javnoj rasprvi na redovnoj sjednici zakazanoj za dan 21.2.2002. godine jer akt nema oznaku stepena povjerljivosti dok se akt, dakle, akt informacija o aktivnostima zajedničkog koordinacionog tima o realizaciji plana aktivnosti institucija BiH i entiteta na sprečavanju terorističke aktivnosti i djelovanja za period 24.9.2001. godine do 24.1.2002. godine ne može koristiti u javnoj raspravi jer je akt označen kao dokument službena tajna, povjerljivo iz najmanje tri razloga i nabrojani su razlozi, ali ono što ja želim dakažem da ovo što je za nas povjerljivo, službeno povjerljivo nije isti stepen povjerljivosti u drugom domu. Ovo su poslanici Predstavnicičkog doma dobili taj materijal. Ja sam iskoristio, naravno, različitu poziciju da dođem do tog teksta, pošto nosi oznaku strogo pov. neću ga uopšte komentarisati, ali mislim da ne postoji ništa što može biti borba protiv terorizma u interesu ove države u koje delegati i poslanici nisu jednaki, a i nemaju jednak nivo informacija i to nije dobar prilog u borbi protiv terorizma i u tom smislu mislim da gospodin Genjac i gospodin Džaferović su postavljali pitanja imali informacija. Ima, ali mora neko odgovoriti zašto je za jedan dom strogo pov. za drugi dom nije strogo pov i dok se god tako radi, vjerujte nismo možda na najboljem putu. I ako ja želim da kažem da i mali pomak vlasti u BiH u borbi protiv terorizma je veliki iskorak i mislim da je u intervju gospodin Izetbegović najbolje rekao ja to ne bih učinio ali razumijem gospodina Zlatka. Nije, dakle, kad čitav demokratski svijet se bori protiv terorizma onda i mali doprinos mora biti ... vrijedan i u tom smislu ja mislim da je veliki doprinos onih koji su nanosili nered, zlo itd. budu deportovani iz BiH, što bi uradila svaka demokratska država. Ali, je li to jedinstven primjer? Ima li još primjera u BiH koji su strogo pov ili ih ima ili ih nema? Hoću da vam kažem da se ne bira najbolji mehanizam borbe protiv terorizma. Ja imam i druge informacije koje sam dobio u pripremi za ovu sjednicu, koje mi šalju, pošto, naravno, vjerovatno građani znaju da se dobro pripremam za ove sjednice pa mi pošalju bez adrese dopise koji imaju, dakle, adresu na koje su poslati, a tiču se drugih grupa koje su u BiH, koje također predstavljaju problem BiH na liniji borbe protiv terorizma. To je, dakle, egipatska grupa. Poslije alžirske imamo egipatsku grupu koja je, ja vas molim dovest ću sve u kontekst alžirske grupe jer je sve naš problem.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ne sumnjam, ali to će ličiti na pokušaj dovođenja Karadžića i onda ćemo otvoriti jednu opštu raspravu. Razgovaramo, mislim da smo to rasprvili kolega Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim i egipatska grupa. Vi imate materijal u kojem imaju slike ljudi. To je materijal koji rade različite službe u BiH. Evo vam slika ljudi koji se potražuju. Dakle, sve ču to ja da dam javnosti da bude pripremljeno. To je 13 ljudi za koje se zna da su imali po dva puta dobijeno državljanstvo, lažno državljanstvo. Za koje se za neke zna čak da su dobili šengejsku vizu da su vani, za neke najodgovornije službe u BiH prepostavljaju da ne zna gdje su ali se zna ono što je borba protiv terorizma koje učestvovao u davanju državljanstava. Postoji li ime i prezime u BiH odgovornih za to i to piše i ovdje se pišu ljudi koji su dali ta državljanstva. Ali, ono što nije dobro za BiH na kraju se kaže, napominjemo da smo navedena saznanja proslijedili Ministarstvu vanjskih poslova, Koordinacionom timu za borbu protiv terorizma, MUP-u Federacije BiH i SNS-u to je ovaj hrvatskom dijelu službe kako se zove sigurnosne službe. Gdje je tu MUP RS? Gdje je informacija za ove ljude tamo, ako su na prostoru BiH? Možemo li ako jedni druge ne informišemo biti efikasni u borbi protiv terorizma? Ja govorim samo šta treba učiniti oš da bude sinhronizovana aktivnost da toga bude manje. Dakle, ne koriste se svi mogući mehanizmi. Nismo čak ni iskreni da bi BiH napravila još veći iskorak i sad se postavlja pitanje. Ja sam o ovome pričao javno u Parlamentu pre šest godina. Nažalost, nisam imao podršku da se ovo pitanje u BiH rješava upravo radi političke podrške ovom problemu. Biću zadovoljan kad oni ljudi koji su radili na liniji uvoza terorista, na liniji stvaranja podloge za terorizam, na liniji stvaranja podloge za terorizam, na liniji stvaranja podloge i za zločin budu imenom i prezimenom prozvani i odgovarali u BiH.

To će biti najsnažniji doprinos borbi protiv terorizma i biti kočnica mnogima koji misle da to mogu uraditi. Podsjetit ću vas još na intervjuje koje čitam ovih dana gdje se javno kaže da nije bilo BiH ne bi bilo ni Kosova pa se kaže da je oružje u procesu opremi i obući koje je oduzeto iz različitih razloga je bilo prekobrojno završilo na drugom ratištu. Je li to borba protiv terorizma? Je li to učešće naše? Ja želim da čestitam vlastima u BiH i na malom pomaku i želim da jasno dam do znanja da postoje još krupni problemi koje vlast ne može da zagrize zato što nije stvoren politički ambijent što nema mehanizama itd. i u meni će imati kao parlamentarcu ozbiljnu i najozbiljniju podršku. Prešućivanje stvari nije dobro, zato i mislim da ne smije biti tajne za delegate i poslanike koji se brinemo o državi i kad drugi put budemo htjeli voditi ovakve rasprave, vas molim da ne padnemo u zamku, jer imam dojam da odprevelike želje i dopisa različitih koji su otišli je situacija lagano vrćena unutra. Dobro bi bilo i predlažem da, vezano za borbu protiv terorizma, dakle, za aktivan doprinos BiH posvetimo jednu zatvorenu sjednicu, u kojeg ćemo pozvati sve najodgovornije i jednostavno pomoći da BiH stvarno bude jedan od najaktivnijih saradnika u toj borbi jer se ona tiče i BiH.

Ja predlažem da se jedna zatvorena sjednica u kojoj ćemo slobodnije govoriti, gdje nećemo prviti propagandu, političku kampanju, ni ove ni one vrste, razgovarati o ovim problemima. Ono što mogu da kažem jeste, ja sam sretan što provejavaju pozitivni

tonovi u BiH na liniji borbe protiv terorizma i sretan sam da smopostali saveznici demokratskih država u Evropi i u Sijetu na toj liniji, ali da su odnosi u BiH toliko čisti da možemo krstiti ruke i sjediti. Ja mislim da smomi na početku jednog ozbiljnog i teškog posla, a ove informacije koje imam, da ne bi bilo da smo nejednako pripremljeni ču ja dati javnosti, jer je javnost najbolji sud borbe protiv terorizma. Dakle, ne samo alžirske grupe nego egipatskoj grupu, koja je sad, alžirksa je isporučena. Ona može biti predmet naših prplitanja da li smo dobro ili loše postupili, ali ovo je najaktuelniji problem BiH. Ovo je ono što nas sada tišti jer se dešava u BiH. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Molim vas gospodine, zaista ču vam morati oduzeti riječ.

NIKOLA ŠPRIĆ

Nema potrebe.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja vas zaista molim, očito ne postoji spremnost da se raspravlja o materijalu koji imamo. Posotji strategija borbe protiv terorizma. To nije tačka dnevnog reda. Postoji, to postoji. Ova informacija aneks te strategije, ali, i može se zatražiti da mi raspravljamo o strategiji. Ja mislim da smo to završili onda kad smo imali zajedničku sjednicu oba doma i kad smo o tome. Kako je strategija institucija BiH za borbu protiv terorizma došla do poslanika i kako je kolala, to zaista, mene ne interesuje. Ukoliko poslanici žele da se o tome raspravlja, o strategiji borbe protiv terorizma, ja mislim da je to potpuno legitimno. Mi imamo i čitava naša inicijativa je bila vezana za alžirsku grupu. Naravno, gospodin Špirić bi kao najbitnije pitanje pokrenuo pitanje egipatske grupe. Vijeće Evrope, kao što smo maloprije usvojili kao prioritet uvelo hapšenje Karadžića i Mladića, ali nigdje nas neće odvesti. Zloupotreba ove tačke dnevnog reda, da ne rapsravljamo o materijalu koji smo dobili. Mi možemo zauzeti stav, materijal nije potpun ili jeste potpun, prihvatom informaciju a hoćemo da još razgovaramo o bilo kojoj drugoj informaciji i to je legitimno. Ali vas molim da prizivanje zatvorenih sjednica, naprsto je ono što nije u skladu sa gospodina Špirića stavom kako treba sve podijeliti novinarima.

Za repliku se javio gospodin Divković pa ču vam dati odmah poslije riječ.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodin Špirić je tako široko govorio i obimno o ovoj materiji da sam ja morao zapisati na početku gdje je negdje rekao, vjerovatno se to odnosilo na, rekao bih, na moje izviđeće sa Vijeća OSCE-a da nije dobro da nas hvale da smo pogodili. Ja sam ovako, čini mi se cigtirao. Drgo mi je ako na to nije mislio, onda ja hoću da kažem da, zaista, na takvim skupovima nema šanse, bilo bi naivno da nas bilo ko hvali zato što smo nešto pogodili ili nismo pogodili. Radilo se prosto o tome da su ljudi cijenili izuzetno dosljednost u borbi protiv terorizma kao najvećeg zla danas u svijetu i to ne znam koliko smo mi svjesni, međutim kad čovjek izade vani, onda postane svjestan koliko je to tema borj jedan u svijetu i koliko se sve političke, praktično, rasprave vode oko toga i posebno

se jasno odalo priznanje aktuelnoj vlasti u njenoj odlučnosti u borbi protiv terorizma ispunijenoj, između ostalog, kad je u pitanju alžirska grupa i to sam ja pokušao da kažem. Ja vam moram reći još jednu stvar vezano za temu terorizma. Da je posebno zasjedanje zakazano u Berlinu sada ljetos gdje će samo tema biti terorizam, gdje će se definirati pojam terorizma, uzroci njegovih i mjere za sprečavanje terorizma itd. znači to je jedna tema o kojoj će se u svijetu raspravljati sigurno i ove tekuće godine a možda i narednih godina.

SEJFUDIN TOKIĆ

Za riječ se javio ponovo gospodin Špirić. Izvolite gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Naravno, nisam mislio, moram reći kolegi Divkoviću da je izvještaj Vieća Evrope slučajno smo pogodili. Velika je čast BiH da je na Vijeće Evrope pozitivan izvještaj ne samo o borbi protiv terorizma nego o bilo čemu što se dešava BiH i ja sam sretan što je to tako, nego hoću da kažem, ako ko drugi priča da nije dobro da mi kažemo neko nas je negdje pomenuo, pa sad dobro. Mi moramo u interesu ove države ovdje stvar regulisati da bi to što nas pominju s razlogom bilo i bilo od interesa za ovu državu, ali ovo kad govorimo o borbi protiv terorizma, ne treba nervoza, bar kad sam ja u pitanju. U meni imate iskrenog sagovornika o svemu. Ne može priča o Karadžiću i Mladiću staviti adakta druge priče i priča se svaki dan da se vrše pokušaji da se uhapse ljudi. Zašto ne govoriti, recimo o egipatskoj grupi a da se ne pomene i ta priča. Zašto smo mi u bih, sa mnom možete o svemu razgovarati, nema tabu teme. Ali, ne može svaki put šušne negdje neki vjetar e kaže ne moj o tome znate Radovan Karadžić i Ratko Mladić. Nećemo u BiH napraviti progres. U meni imate iskrenog sagovornika. Zašto bi danas kad pričamo o terorizmu a ja pomenuo egipatsku grupu 13 ljudi za koje imaju izvještaji koje mi nećemo da podijelimo delegatima. Ja ču podijeliti novinarima da znaju jer su sudske njihove djece i nas sviju ovdje ugrožene, sad ja pričao drugu priču da bih pomirio dve ne pomirljive opcije. Ja to neću. To za mene nije iskren pristup borbi i molim vas lijepo i Vijeću ministara i svima i koordinacionom timu za borbu protiv terorizma. Mora ta borba biti mnogo žešća. Mnogo iskrenija i prema građanima u BiH i prema međunarodnoj zajednici.

SEJFUDIN TOKIĆ

Molim vas, ja bih zaista zamolio, moja intervencija vezano i za pominjanje Karadžića i Mladića i za pominjanje egipatske grupe jeste što nemate ni materijal niti je to tačka dnevnog reda. Ja, zaista, kao predsjedavajući, da budem sasvim jasan, to je potpuno nekorektno. Hoćemo raspravljati o egipatskog grupe, gospodine Špiriću, gospodine Jusufoviću, svako može inicirati tačku dnevnog reda, predložiti rezoluciju, deklaraciju, zaključke. Ova tačka dnevnog reda je inicirana od mene. Prihvaćena je od strane kolegija i ovo je informacija koju Vijeće ministara officijelno ima o ovom pitanju. Ima strategija. Nikakav to nije problem, ali ja bih volio da vodim sjednicu i da zatvorim o tome se radi a ja vama ne smetam da vas dvojica sjedete tamo i popričate i o trećim pitanjima. Ko se dalje javlja za riječ. Gosdin Genjac.

HALID GENJAC

Poštovane kolegice i kolege, ja sam, imajući u vidu informacije iz sredstava informisanja i održanu sjednicu Predstavničkog doma, ovdje u Sekretarijatu Parlamentarne skupštine tražio relevantne dokumente i informacije. Rekli su mi da postoji kod neke službenice informacija koju treba preuzeti na potpis. Ja sam išao do te službenice, međutim, vrata su bila zaključana. Još sam jednom išao vrata su bila ponovo zatvorena, tako da ja nisam imao priliku da vidim tu informaciju, a vjerujte ne znam u svijetu da je nekad i negdje razgovaramo o aneksu u prevodu dodatku nečemu a da se nije razgovaralo o tom nečemu. Ja to nisam zapamtio niti mi je poznato. I ne trebam ... nikakav problem nije. Postoji ta informacija. Dobro bi bilo da su je dobili članovi Doma naroda tu informaciju, ali skrećem pažnju na jednu drugu stvar. Predsjedavajući je rekao da je stavljena ova tačka na dnevni red, iz razloga što je više pitanja bilo oko alžirske grupe bilo. Tačno. Sva ta pitanja, koja sam ja registrovao, uključujući i pitanje gospodina Tokića predsjedavajućeg je, bilo, da li je bilo kršenja ljudskih prava u povodu deportacije grupe alžiraca itd. Na jednoj od prethodnih sjednica predsjedavajući je postavio upravo takvo pitanje. Kad spojim to sve skupa, ja sam podrazumijevao da se uslijed neke distriifikacije, neke tajne ne zove tačka informacija, nego aneks a da će informacija u toku sjednice biti dostavljena i, naravno, razumio sam da je razgovor o ovoj tački dnevnog reda tretiranje tog problema s aspekta poštivanja ljudskih prava. Zaista sam mislio tako, jer sve što je urađeno do sad, da se dođe do ove tačke vodilo je na to. Sad imamo tumačenje da ovome treba govoriti s aspekta političkog pristupa. Nemam ništa protiv da se govori o ovim pitanjima s aspekta političkog pristupa, ali imam pristupa, imam protiv da se bukačkim tonom kaže gospodo iz SDA izvolite politički izjasnite se itd. Takav pristup, takav odnos, takav ton je ne primjerjen ovom domu. Ja neka druga pitanja mogu ... na neku stranu i gospodi iz neke stranke neću to da uradim. Kakav je to način i zašto se to kaže izvolite gospodo iz SDA. Pa ako hoćete gospoda iz SDA, evo kažem vam, politički treba da razgovaramo o ovim pitanjima, ali politički da razgovaramo o terorizmu, jer politički se može razgovarati o pojavama a ne o konkretnim postupanjima.

Možemo razgovarati politički i o postupku Vijeća ministara u određenom slučaju. Ocjena o političkom pitanju i ocjena tog, naravno u politici se cijeni po posljedicama. Svjestan sam ja toga da se mora imati u vidu i odnos u BiH i prilike oko BiH i pozicija međunarodnog faktora u međunarodnoj zajednici i kaže politički će se možda pokazati da je dobro Vijeće ministara napravilo, i ako tražite jasno izjašnjavanje, mislim da je politički Vijeće ministara u ovom trenutku trebalo tako da postupi da se može to razumjeti. Ali, dajte ako hoćete da razgovaramo, dakle, na pitanja gospodo iz SDA ne primjerena nepristojna pitanja, odgovaram. Ako hoćete politički da razgovaramo o terorizmu, dajte, stavite to na dnevni red. U 21 vijeku je čovjek kamenovan. Kamenovan gospodo draga. I to je pitanje terorizma i mnogo toga se desilo u 21 vijeku. Sve je to terorizam, ali se na ovom i ovom pitanju može razgovarati i na način političkog aspekta, uz poštivanje zakona, poštivanje ljudskih prava, poštivanje institucija BiH itd. pa bi se moglo pitanje postaviti id rugačije. Gospodo da li ste vi za ne poštivanje institucija sistema u BiH? Da li ste gospodo za kršenje ljudskih prava? To su, dakle, pitanja, što ilustrira koliko je pitanje složeno i koliko je teško. Naravno, do dolaska, dolazak do

odgovora je moguć, ako zaista tretiramo dnevni red onako kako je i kako je stavljen. Potpuno je ne primjerno pitanje gospodo iz SDA, dakle, ovdje se locira, dva poslanika iz SDA svi su ostali u ovom domu, zna se mišljenje, čita se mišljenje, zna se stanovište, zna se šta svi misle, ali pročitano je mišljenje dvojice poslanika i onda gospodo iz SDA. Prošlo je vrijeme kad su se misli čitale i kad se tumačilo šta neko misli i šta neko mora misliti. Vrijeme je da govorimo. Na početku sjednice je govoren o demokraciji. Demokraciji koja čak unutar vladajuće alijanse dolazi na teren anarhije i unutar, ali to je demokracija. Ako govorimo o demokraciji dajte da govorimo o demokraciji.

Dakle, moramo se opredijeliti. Je li govorimo o ovome s aspekta ljudskih prava ili sa političkog aspekta ili sa jednog i sa drugog. Ako govorimo s aspekta ljudskih prava, ne treba se obraćati gospodi iz SDA. Treba se obratiti nizu međunarodnih institucija Helsinškom komitetu, Ombudsmenu, koji su iznijeli svoje stanovište u pogledu ljudskih prava i kršenje ljudskih prava. Ako govorimo o ljudskim pravima, a mislim da je ovo bila intencija ove tačke. Ako govorimo o političkom pristupu rekao sam i molim vas da to imate u vidu. Na kraju, molim vas, ja samo ne mogu a da ne citiram jednu rečenicu iz odgovora koji smo pismeno dobili, na upit predsjedavajućeg ovog doma kojeg su dali ombudsmeni Federacije.

U medijima su ombudsmeni Federacije izjašnjavali se da oni nisu nadležni zato, da im se nije obratio, ali molim vas jedna rečenica. Kako nam nije poznat status grupe u vezi sa državljanstvom BiH, za očekivati je da će biti moguće i primjena člana 15. Evropske konvencije ... člana 4. Pakta o građanskim i političkim pravima, kojim se predviđaju mogućnosti ograničenja prava i sloboda u određenim situacijama. Gospodo, potpis institucije ombudsmena iz ovakvog teksta je sraman. Dakle, ne znamo ništa o tome, ne znamo status, ali ako hoćete da narušite ljudska prava tih ljudi moguće je naći rješenje kako da se naruše ljudska prava. E, to gospodo zarad budućnosti za rad BiH za rad povijesti, mora se i u ovom domu naroda čuti. Politički vrlo jasno, svi oni koji su ovdje koji nanose zlo, svi oni koji nanose probleme, svi oni koji prijete bilo kome, nema im mjesta u BiH. Ali, to treba da se radi u skladu sa poštivanjem institucija, sa poštivanjem ljudskih prava i, naravno, da same institucije koje su zadužene u to vode računa o tome i o sebi prije svega.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Da li se još neko javlja za riječ? Mislim da možemo privoditi kraju. Ovdje je bilo dosta govora. Evo ja sam sad dobio propratni tekst pisma koji je u Predstavničkom domu bilo. Dakle, postoji informacija o aktivnosti Zajedničkog koordinacionog tima u realizaciji plana aktivnosti institucija BiH i entitetima o sprečavanju terorističkih aktivnosti i djelovanja za period 24.09. do 24.01. toje informacija kako stoji i ukoliko ona sadrži stepen povjerljivosti i ukoliko se zatraži ta informacija vjerujem da se može raspravljati na ovom domu, ali ono što je traženo je bilo, vezano za alžirsку grupu. Nože se raspravljati i o informacijama ukoliko ih oficijelno u proceduru, u skladu sa Poslovnikom uputi i gospodin Špirić ili bilo koje drugo pitanje, ali ja vas zaista molim, mi smo ovdje imali temu vezano alžirske grupe. Ja sam kao predsjedavajući pokušao dobiti sve aspekte tog u odgovoru na poslaničko pitanje, Vijeće

ministara se izjasnilo da li je bilo grešaka u proceduri. Dobili ste odgovore ombudsmena jedni i drugi koji nisu istovjetni, različiti su. Ja preferiram da je ovo prvenstveno politička tema i ona kao takva poslije svega što se desilo, po meni, jeste politička tema, ali ni jednog trenutka ne bih želio da se razgovara i o svim drugim aspektima. Eto toliko sam želio reći kao razjašnjenje. Dakle, i druge informacije možemo stavljati kasnije na dnevni red, ali da ovu tačku okončamo.

Da li se još neko javlja za riječ? Zaključujem raspravu.

ŠEFIK DAŽFEROVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo, dakle, ja sam danas ovu tačku dnevnog reda shvatio kao priliku da progovorimo o konkrentom slučaju u kojem su, po mom sudu i informacijama koje ja imam povrijeđena ljudska prava. To je za mene ozbiljan problem. Zbog toga sam ja insistirao na onoj informaciji, ali evo imam ja informacije iz Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH iz Federalnog doma. Oni su svi dobili te informacije samo mi tonismo dobili ovdje. Dakle, neka se to zna. Prema tome, kvalificiran sam da rasprvljam. Međutim, nema odgovora na pitanja. Ja ovdje nemam odgovore na sva postavljena pitanja i predlažem da se, vezano za ovaj slučaj, formira parlamentarna komisija, koja će provesti istragu, da ta parlamentarna komisija u toj istrazi utvrdi sve relevantne činjenice i ovom domu podnese izvještaj.

Dakle, za mene je tema povreda ljudskih prava da ili ne. Ja tvrdim da su povrijeđena ljudska prava i sve druge rasprave danas koje su isle u nekom drugom pravcu su, zapravo, neka vrsta zloupotrebe ove tačke dnevnog reda, na što sam ja pokušao ukazati u svojoj diskusiji. Dakle, ja predlažem da se formira parlamentarna grupa, parlamentarna komisija koja će provesti istragu, utvrditi sve relevantne činjenice i o tome obavijestiti ovaj dom.

SEJFUDIN TOKIĆ

Hvala. Ovaj prijedlog ima svakako uporište u Poslovniku, da se kao privremeno tijelo formira radna grupa. O njemu ćemo se, naravno izjašnjavati. Prije toga trebamo se izjasniti o samoj informaciji. Zaključujem raspravu.

Ko je zato da se prihvati Aneks o postupanju službenika institucija BiH i entiteta prema osobama prema tzv. alžirske grupe, či je podnositac Vijeće ministara?

Ko je protiv?

12 je za – protiv niko.

Uzdržanih? – 2

Idemo na drugi prijedlog.

Ko smatra da je potrebno formirati, u skladu sa prijedlogom, kako je rekao gospodin Džaferović radnu grupu, parlamentarnu grupu koja bi naprvila istragu vezano za ovaj slučaj.

Ko smatra da treba formirati takvu grupu?

Ko je protiv ovog prijedloga? – 5

Ko je uzdržan?

Konstatujem da ovaj prijedlog nije dobio potrebnu većinu i kao takav je odbačen.

Prelazimo na tačku 14. Odbijeno. Ukoliko vam je lakše onda je odbijen.

Ad.14. Zakon o upravnom postupku – predlagač je Vijeće ministara – prvo čitanje

Prvo vodimo raspravu – na ...načelima na kojima je Prijedlog zakona zasnovan, član 91.

Da li neko od članova Vijeća ministara ima potrebu da istupi? Nema.
Otvaram rasprvu povodom ovog zakona.

Da li neko od izaslanika i delegata, poštovanih i uvaženih članova ovog visokog doma, želi razgovarati o ovome. Ne. Zatvaram raspravu.

Konstatujem da se Izvještaj nadležne komisije za prvo čitanje dobili. To nema potrebe obrazlagati.

Ko je zato da se ovaj zakon u prvom čitanju, odnsono ko je zato da se vodi rasprava o članovima zakona u daljem postupku. – 14

Jednoglasno svih 14 prisutnih delegata – izaslanika je prihvatio.

Ad.15. Protokol o osnivanju i funkcioniranju kulturnih centara između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske – Predsjedništvo

Dobili ste izvještaj ove komisije. Tu ima, koliko vidim i predstavnik, ovlašteni predstavnik Predsjedništva po ovoj tački dnevnog reda. Ukoliko ima potrebe i on se može obratiti. Da li ima potrebe da se...? Nema. Otvaram raspravu. Zatvaram raspravu.

Koje za usvajanje i prihvatanje ovog protokola? Ima komisije stav.

Ko je protiv?

Ko je uzdržan? – 1

Konstatujem da je usvojen Protokol o osnivanju i funkcioniranju kulturnih centara između Vijeća ministara BiH – predlagač Predsjedništvo.

Ad.16. Sporazum o suradnji u borbi protiv međunarodnog terorizma, nezakonite trgovine opojnim drogama, psihotropnim supstancama i organiziranog kriminala između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske – predlagač je Predsjedništvo

Dobili ste izvještaj komisije. Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Predlagač nema potrebe dodatno da objašnjava. Za riječ se javio povodom ove tačke dnevnog reda gospodin Špirić. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja mislim da u svakom slučaju su svi sporazumi koje zaključujemo sa, od susjednih država do bilo koje države u Evropi, vezano za borbu protiv međunarodnog terorizma, nezakonite trgovine drogom itd. dobro došli, ali pre nego zaključimo ili pristupimo ratifikaciji sporazuma, dobro bi bilo da od meritornih institucija imamo informacije na liniji ulaska i boravka stranih državljan u BiH kakva je situacija i da li su svi mehanizmi borbe protiv međunarodnog terorizma, nelegalnog boravka na prostoru BiH, izlaska itd. na liniji potpisanih sporazuma.

Dakle, pre nego što se ratifikuje sporazum sa bilo kojom državom bi bilo dobro da tu analizu imamo. U poslednje vrijeme ima dosta natpisa da od broja državljan, koji nelegalno koriste prostor BiH, koji su nelegalno u BiH, najveći broj državljan republike Turske. Sa drugim državama smo mi to regulisali na način uvođenje viznog režima. Ja jesam zato da one države koje imaju prijateljske odnose sa BiH, iz tih prijateljskih odnosa crpe sve moguće pogodnosti, ali ne može biti crpljenja pogodnosti ni jedne države na ovoj borbi protiv, recimo, kriminala, terorizma, prostitucije, droge itd. Zato ja nisam za ratifikaciju sporazuma unaprijed dok ne budemo imali analizu da li su iscrpljeni svi mehanizmi, koji i mimo ovih protokola pripadaju državi BiH i državi Turskoj. Šta nama znači ako svaki dan imamo analizu pa kažemo ušlo je 100 ili 200 primjera radiljudi u BiH. Za sto znamo da su u BiH, ne znamo gdje su. Za neke znamo da su izašli, ali nisu izašli u zapadnu Evropu itd. Ima sličnih primjera gdje smo se mi viznim režimom uspješno borili i protiv tih oblika.

Dakle, moj je prijedlog da pre ratifikacije bilo kojeg sporazuma, oni koji predlažu ratifikaciju sporazuma daju nam detaljnu analizu i opis stanja. Postoje problemi u BiH, ne vezano za BiH iz različitih država. Pa možemo li bar to locirati. Hvala vam lijepa.

SEFJUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem se. Naravno, cijenim ja svaki prijedlog ali ovaj zaista nije u skladu sa tačkom dnevnog reda. Gospodin Špirić i svaki član ovog visokog, uvaženog doma može zatražiti informaciju. Može zatražiti tačku dnevnog reda. Prije neke tačke dnevnog reda može zatražiti dvije ili tri još tačke dnevnog reda. Ova tačka dnevnog reda je definisana kako piše. Ona je ušla u parlamentarnu proceduru u skladu sa Poslovnikom i danas se završava parlamentarna procedura i poslovnički ne postoji mogućnost uslovljavanja nekom informacijom. Postoji mogućnost da se zatraži ta informacija već na narednom zasjedanju i ja mislim da Vijeće ministara bi moralno odgovoriti na takve zahtjeve i sve druge zahtjeve i smatram da je bilo korisno. Izvolite gospodine.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim, ozbiljne su stvari. Nema potrebe za nervozom. Ja prihvatom svaki racionalni stav. Ali, ako mi se kaže da ovdje ima predlagač, da ovdje sjedi, ja kao delegat i bilo ko drugi pitam ima li ta analiza. Postoji li uopšte ta analiza. Koje su žarišne tačke, koje suproblem u BiH da mi se kaže. Ima, nema. Jeste, ima ovo, nema ovo. Ako nema tog odgovora to će opredijeliti mene za ratifikaciju ili protiv ratifikacije. Samo o tome govorim. Znam ja šta kao delegat imam pravo i da mogu pokrenuti tačku dnevnog reda i pitati hiljadu puta i nedobiti odgovor itd. Hvala lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem se. Mislim da bi nas ova rasprava odvela daleko o nadležnostima institucija, ali svakako mislim da bi ovaj pristup morali imati, ali nije korektno da sad takvu informaciju ad-hoc tražimo od Predsjedništva. Ja mogu se složiti, da ćemo mi, evo ja ću kao predsjedavajući zatražiti jednu pisano informaciju i da bi prezentirali Domu, a ukoliko Dom ocijeni može se i razmatrati. Ja zaključujem raspravu o ovom pitanju. Dobili ste izvještaj komisije i to sam rekao na otvaranju rasprave. Izvještaj komisije je pozitivan. Mislim da su se stekli uslovi da ovo ratificiramo a ovu aktivnost, u skladu kako sam maloprije rekao ćemo poduzeti i ja vjerujem obezbijediti od Vijeća ministara, zajedno, jer Vijeće ministara u saradnji sa drugim institucijama relevantne informacije.

Možemo li pristupiti glasanju?
Ko je za?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Predsjednik komisije kaže, ovo nije bilo na komisiji.

SEJFUDIN TOKIĆ

Je li narušena procedura? Postoji ustavni osnov za ratifikaciju. Imate izvještaj u materijalu. Je li spor?

Možemo li pristupiti glasanju? Ja ne vidim ništa sporno ljudi ovdje. Ova informacija se može obezbijediti.

Ja, zaista, ne mogu da shvatim da nakraju procedure o ratifikaciji jednog sporazuma, možemo mi zaključke po drugim tačkama dnevnog reda. Ne možemo mi jednu tačku pretvoriti u ono ko svašta hoće.

Ko je za?
Ko je protiv? Nije niko.
Ima li uzdržanih? – ima

Nema entitetske većine. Ide na usaglašavanje. Svi iz RS. Ide na usaglašavanje.

U drugom krugu glasanja, ako bi se desilo da ovako svi glasamo onda bi ovaj sporazum prošao, ali to se neće desiti. Ja vjerujem da će u Kolegiju smoći se snage da

ovo strateško pitanje, najvažnije pitanje, na kojem se, očito lome sva koplja, bude usaglašeno. Je li tako gospodine Špiriću, uz obećanje da će i ja tome pokušati dati doprinos. Evo ja mislim da sad u punom sastavu možemo očekivati još bolje rezultate ovog visokog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Mi smo na tački 17.nastavka naše sjednice.

Ad. 17. Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta, a koji se odnosi na prodaju djece, dječiju prostituciju i dječiju pornografiju – predlagač je Predsjedništvo

Dobili ste izvještaj Komisije. Predsjedništvo nema jer se radi o sporazumu koji ste svi dobili. Ukoliko ima nekakvih pitanja može se predlagač javiti, ali vas podsjećam da sva pitanja su u principu predviđena za komisijsku fazu i razjašnjavanje prije ovog završnog čina – izjašnjavanja.

Da li se neko javlja za riječ? Ne. Zaključujem rasprvu.

Ko je zato da se ovaj protokol ratificira?

Je li iko uzdržan?

14 dakle svi prisutni jednoglasno su prihvati ratifikaciju ovog protokola.

Ad.18. Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta, koji se odnosi na angažiranje djece u oružanom sukobu – predlagač je Predsjedništvo BiH

Dobili ste izvještaj komisije. Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda.
Da li se neko javlja za riječ? Ne javlja. Zaključujem raspravu.

Ko je zato da se da saglasnost za ratifikaciju?

Svih 14 izaslanika, uvaženih delegata – poslanika je za.

Ad.19. Fakultativni protokol uz Konvenciju o ukidanju svih oblika diskriminacije žena – predlagač Predsjedništvo BiH

Dobili ste izvještaj komisije. Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Ne vidim niko da se javio uvaženi delegati, izaslanici, poštovane kolege, možemo pristupiti glasanju.

Ko je zato da se ratificira ova konevncija.

Konstatujem svih 14.

Ad.20. Sporazum o razvojnem kreditu broj 35 38 Projekat razvoja zajednice između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj

Dobili ste izvještaj komisije. Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Da li se neko javlja za rasprvu? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Ko je zato da se ovaj sporazum ratificira?

Ko je protiv? – niko.

Ko je uzdržan.

Konstatujem da je uz 13 glasova za koji su pristupili i ovaj sporazum ratificiran.

Prelazimo na tačku 21.

Ad.21. Sporazum o razvojnem kreditu broj 35 33 Drugi projekat lokalne inicijative između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj

Dobili ste izvještaj komisije 21 je. Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Sporazum se ili ratificira ili ne ratificira a zaključci komisije samo doprinose opredjeljenju poslanika uvaženih izaslanika i delegata. Otvorena je rasprava o tački 21. Ponovit ću zbog stenograma Sporazum o razvojnem kreditu broj 35 33.

Zaključujem raspravu. Stekli su se uslovi da se izjašnjavamo o ovoj tački dnevnog reda.

Ko je zato da damo saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma?

Ima li neko protiv ratifikacije ovog sporazuma? Nema niko.

Konstatujem da je 13 prisutnih izaslanika glasalo za ratifikaciju ovog sporazuma.

Ad.22. Sporazum o razvojnem kreditu broj 35 31 BOS Projekt tehničke asocijacije za razvoj

Dobili ste izvještaj komisije. Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda.

Da li se neko javlja za riječ. Tu podrazumijevam i predлагаče. Na tački smo 22. Molim koncentraciju. Sporazum o razvoju kredita broj 35 31 BOS Projekat tehničke asocijacije za razvoj. Otvorili smo raspravu i čekamo da se neko javi za riječ. Ima dva diskutanta. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja imam jasnu rezervu prema ratifikaciji ovog sporazuma. Radi se, dakle, o ratifikaciji Sporazuma Projekta tehničke pomoći za privatizaciju, a to znači da će se BiH zadužiti za 20 miliona dolara. Dakle, 25 miliona dolara na 35 godina, dakle, 25 miliona dolara na 35 godina za ino konsultante u Projektu privatizacije strateških preduzeća u BiH, bez bilo kakve jasne odredbe u sporazumu šta je zadatak tih ljudi. Ako se zadužimo za 20 miliona dolara da li je zadatak tih međunarodnih eksperata da učestvuju i završe privatizaciju 5 – 10 – 20 – 30 – 50 strateških preduzeća. Šta je njihova obaveza? Ja sam protiv toga da se buduće generacije u BiH zadužuju i da bi se neko ne platio bez bilo kakve obaveze. Za mene ovo nije dobar sporazum za BiH, bez jasno decidiranih navoda šta je či zadatak. Ovdje decidno стоји u članu sporazuma da se sredstva dijele, dakle, podvlačim 90% sredstava za ino konsultante a 10% su tehnički troškovi na realizaciji ovog sporazuma. Ukoliko bude BiH sklapala ovakve sporazume, teško njoj i ja vjerujem da iz

one faze starateljstva u fazu partnerstva neće sa ovim sporazumima, ukoliko onaj ko uzima sredstva iz BiH ne bude imao jasno definisan zadatak.

Ja sam za ratifikaciju sporazuma, ukoliko bude stajalo da je zadatak međunarodnih eksperata, ako je to tehnička pomoć da u tehničkom smislu dovede do privatizacije određen broj preduzeća. Inače je glupost da mi zadužimo se 20 miliona dolara, da odredimo kancelariju u Sarajevu i Banja Luci gdje će ljudi povući ta sredstva i reći fala dovišenja. Proces nije uspio. Zadužili ste buduće generacije. Ja sam protiv ratifikacije ovog sporazuma i tu sam apsolutno jasan i ako ima neko iz Savjeta ministara od međunarodnih predstavnika, od predstavnika Međunarodne banke da mi da neke druge podatke koji možda ne stoje u ovom sporazumu ja ih mogu korigovati svoj stav, ali nakon čitanja ovog sporazuma ja sam protiv ratifikacije.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro, zahvaljujem uvaženom kolegi izaslaniku gospodinu Špiriću na obrazloženju i argumentaciji protiv ratifikacije ovog sporazuma. Izvolite gospodine Iliću. Je li u ime komisije? U ime komisije.

DRGUTIN ILIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege delegati, imali smo obrazloženje na sjednici komisije od strane i predлагаča a i od strane izaslanika Predsjedništva i, nakon svega što smo dobili, Komisija je odlučila da predloži da se ovaj sporazum ne ratifikuje iz ovih razloga koje je iznio gospodin Špirić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Čuli ste izvještaj nadležne komisije i usmeno a dobili ste ga, ja mislim pismeno. Dakle, mišljenje komisije konsultativno, ono nije automatski kao što se radi o zakonima kad su amandmani u pitanju, nego sad se izjašnjavamo. Da li se još neko javlja za riječ? Za riječ se javlja, ako nije problem gospodine Genjac, možda će pomoći predstavnik Vijećaministara.

HALID GENJAC

Neće.

SEJFUDIN TOKIĆ

Neće pomoći ništa. Izvolite. Razumijemo se o čemu sam govorio.

HALID GENJAC

Razumijemo se. Pošto se radi o setu kredita i stav komisije je već iznio gospodin Ilić, predlažem da nakon izjašnjavanja o ovom sporazumu o ratifikaciji ovog sporazuma, stvimo na glasanje i prijedlog sljedećeg zaključka.

Da Vijeće ministara pripremi informaciju o zaduženosti BiH sa 31.12. prošle godine. Mi smo imali te informacije povremeno. Mislim da je 2001.godina kao godina u kojoj je vrhunac dospjelih obaveza po pitanju anuiteta, kamata itd. da je vrlo interesantna i da bi bilo korisno da Vijeće ministara pripremi tu informaciju, da je imamo u vidu prilikom razmatranja niza sporazuma o kreditima koji nas očekuju. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Ovdje se radi o inicijativi koja je legitimna. Nju i jedan poslanik može zatražiti i ono će biti proslijedena Vijeću ministara. Izvolite gospodine. Zamjenik ministra uvaženi gospodin Nikola Kragulj.

NIKOLA KRAGULJ

Poštovani zastupnici, poštovano Predsjedništvo samo da kažem oko ovog sporazuma par rečenica.

Prvo, ja se potpuno slažem da iz sporazuma samog, pošto su sporazumi uglavnom tipski ne vidi sadržaj i sve ono što bi bilo bitno znati prilikom odlučivanja, ali u platformi koja je prethodila ovom sporazumu je, na bazi koje se pregovaralo oko ovog kredita. To stoji, ali to je prije svega pružanje konsultantskih usluga u pomoći oko privatizacije velikih strteških preduzeća, ali i drugih firmi koje se privatizuju po tenderskoj prodaji i moram reći da su konsultanti odgovorni vladama entiteta za ono što će uraditi. Tako je u platformi bilo postavljeno.

Druga stvar, ovaj kreditni sporazum, ovaj kredit je usaglašen sa entitetima na njihovo, praktično, insistiranje je prihvatilo Vijeće ministara da se uđe u proceduru oko potpisivanja sporazuma o kreditu, tako da se i ta činjenica zna.

Treće, smatram da će prilikom usvajanja izvještaja o radu Vijeća ministara BiH biti dostavljena i informacija o zaduženosti BiH sa 31.12. jer to spada praktično u izvještaj o radu Vijeća ministra.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Dakle, i u jednoj i u drugoj varijanti to ćemo imati na narednoj sjednici. Kolegij će obezbijediti da ta informacija bude prisutna i ona može biti razmatrana u okviru ove tačke koja je predviđena za 21. mart kada je planirana naredna sjednica Doma naroda. Ja mislim da smo dobili dovoljno argumentacije za odlučivanje po pitanju davanja saglasnosti za ratifikaciju sporazuma o razvojnom kreditu broj 35 31 Projekat tehničke asocijacije za razvoj.

U ime Kluba hrvatskih izaslanika, uvaženi zastupnik Divković zatražio je pauzu od 10 minuta, a ja molim sve druge uvažene izaslanike kao i Klub hrvatskih delegata da zaista bude deset minuta, da bi okončali.

/PAUZA/

Stekli su se uslovi zaizjašnjavanje. Čim dobijemo kvorum steći će se uslovi. Već imamo kvorum. Nemamo. Molim vas samo za strpljenje. Znam da smo dugo radili, naporno, predano u skladu sa interesima sva tri bosanskohercegovačka konstitutivna naroda.

Ko je zato da se da saglasnost za ratifikaciju Sporazuma o razvojnom kreditu broj 35 31 BOS Projekat tehničke asocijacije za razvoj?

Ko je za? – 2 glasa su za

Ko je protiv ovog sporazuma? – 3 glasa su protiv.

Suzdržanih? 6

Uz 3 glasa protiv – 2 za – zakasnili ste. Ne utiče na glasanje. Završeno je bilo glasanje žao mi je.

Nije Dom naroda prihvatio da da saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma.

Ad.23. Zaključci Komisije za spoljnu i trgovinsku politiku o putovanjima parlamentarne delegacije

Vi ste dobili te zaključke. Da li predsjedavajući Komisije ima potrebu da da obrazloženja. Uglavnom, koliko sam ja informisan, imaju zaključci pismeno ste dobili. Dakle, radi se o poštivanju Poslovnika, jačanju funkcije ovoga a pogotovu, odnsono za ove delegacije ad-hoc. Ne odnosi se na stalne delegacije niti delegacije po pozivu na najvišem nivou.

Ko je za ovaj zaključak?

Ima li neko protiv?

Usvojen je ovaj zaključak na opšte zadovoljstvo. Jednoglasno, svih 12 prisutnih je glasalo. Ima formulacija u skladu sa Poslovnikom, poštujući ovlaštenja predviđena Poslovnikom. To je ograničavajući akt. Ne bi članovi Kolegija glasali sigurno da je ... neko nešto.

Ad.24. Prijedlog rezolucije o utvrđivanju smjernica za rješavanje pitanja izbjeglica iz Republike Hrvatske – predlagač je izaslanik – delegat Nikola Špirić

Ja bih vas podsjetio kratko na psolovničke odredbe o rezolucijama koje su definisane članom 114. Dom može rezolucijom izraziti svoj stav o svim relevantnim političkim pitanjima, socijalnim problemima, potrebama i utvrditi političke smjernice koje će provoditi Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara i druge institucije BiH. Svaki delegat može podnijeti prijedlog rezolucije, što je u ovom slučaju, nije svaki nego gospodin Špirić. Prijedlog rezolucije razmatra se na sjednici Doma, osim ako Dom ne odluči da je potrebno prijedlog rezolucije prethodno razmatrati komisiju.

Da li Dom smatra da bi trebalo prethodno da komisija razmatra ovu rezoluciju?

Ko je za takav prijedlog? – 7

Ko je protiv ovog prijedloga? – 2,3,4

Konstatujem da ide na usaglašavanje ovaj stav da li će ići na komisiju ili neće.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Mogu li pomoći.

SEJFUDIN TOKIĆ

Završeno je glasanje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Neću mijenjati tok glasanja.

SEJFUDIN TOKIĆ

Završena je tačka ne možeš uopšte diskutovati gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Da pomognem malo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Možete pomagati poslije, jer je već tačka 25. Ide na usaglašavanje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Evo da usaglasimo odmah. Može ići na komisiju, da riješimo problem. Ako se slažete da ide na komisiju pa reći će zašto. Evo reći će samo iz kojih razloga.

SEJFUDIN TOKIĆ

Evo usaglašeno je i ići će na komisiju. Nema nikakvog obrazlaganja. Sjedite Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Mogu li dobiti riječ?

SEJFUDIN TOKIĆ

Ma mislim, član ste Kolegija, možete dobiti riječ, ali nema nikakve proceduralne logike da sad govorite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ne tražim da se vrati glasanje, glasalo se kako se glasalo. Mi smo usaglasili da ide na komisiju. Ali Poslovnik je jasan. Ja samo radi efikasnosti i onih koji rade na rezolucijama. Pravo je delegata da podnose rezoluciju Domu. Dom može da je prihvati ili da odbaci, jer ovo je tako jednostavna rezolucija da se samo dobija na vremenu mjesec dana da oni, one populacije kojih se tiče gubi na efikasnosti. U tom smislu sam ja bio

protiv toga da ide na komisiju, jer vjerujem da nema ništa u njoj sporno, da ne bi ovaj dom mogao da usvoji bez komisije, samo iz tih razloga.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Ja bih samo podsjetio da sam pročitao sve odredbe Poslovnika i mislim da nije sporno ni glasanje, pa i prihvatanje Kolegija da o ovom pitanju odmah usaglasi, informiše itd. Dakle, nismo glasali o sadržaju rezolucije, nego samo o proceduri koja, vjerujem biće brzo završena.

Ad.25. Prjedlog rezolucije o politici zdravlja svih građana BiH

Slična je procedura. Ko je zato da se i ovo uputi u komisiju nadležnu? Hvala.
Ko je protiv? Nema niko.

Konstatujem. Oprostite kolega Špiriću 12 za – 1 protiv. Konstatujem da ima i potrebna entitetska većina. Odlukom Doma ovo se upućuje nadležnoj komisiji, da budem sasvim jasan radi se o Ustavno-pravnoj komisiji, jer ona ima nadležnosti ljudskih prava. Da ne bi sad, eventualno bilo različitih tumačenja.

Ja sa zadovoljstvom konstatujem. A ima još jedna. Sa zadovoljstvom konstatujem da prelazimo na 26. tačku dnevnog reda.

Ad.26. Izvještaj o radu Komisije za finansijske i administrativne poslove Doma naroda Parlamentarne skupštine

Podsjećamo, radi se o obavezi svih komisija. Neka ovaj primjer ove komisije podsjeti neke komisije koje to još uvijek nisu uradile.

Dobili ste izvještaj nadležne komisije.

Da li se neko javlja za riječ? Javlja se za riječ. Gospodin Spahić na opšte oduševljenje svih prisutnih.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dobro. Ovaj mali mini golf je odličan i drago mi je da je Tokić naučio i da se vježba za prenošenje utakmica, to je jako dobro.

Na moje opće oduševljenje uzeo sam riječ.

SEJFUDIN TOKIĆ

Molio bih vas da uzmete riječ konkretno zbog zapisnika.

IBRAHIM SPAHIĆ

Znači, sad smo izjednačili 1:1. Sad možemo govoriti. Pod jedan bih htio reći da je to dobro što je gospodin

SEJFUDIN TOKIĆ

Kolega Spahiću, ja bih vas zaista opomenuo, nema tu nikakvo izjednačavanje. Molim vas da se držite tačke dnevnog reda.

IBRAHIM SPAHIĆ

A nema. Dobro, onda je 2:1. Sada bih želio reći da je vrlo bitno da se danas očitujuemo u vezi sa komisijom koju vodi gospodin Ivanković, jer je tu bio uložen veliki trud. Ja sam imao u početku priliku da pratim taj rad, a sad bih htio nešto da pitam gospodina Ivankovića, vezano za ovu komisiju. Ja podupiremšto bi se reklo, podržavam kako vam se sviđa ovaj izvještaj. Sad bih želio da znam jednu činjenicu, koja je vezana za rad ove komisije. Da li je Komisija, s obzirom da je danas 7.mart pa koristim priliku da čestitam svim dragim majkama, sestrama i ženama 8. mart u Parlamentu i svima drugima, koji slave taj međunarodni praznik a gospodina.

SEJFUDIN TOKIĆ

Molim vas imate oficijelnu opomenu za pridržavanje dnevnog reda. Oduzeću vam riječ.

IBRAHIM SPAHIĆ

To me raduje. Konačno sam dobio opomenu. Sada bih molio gospodina Ivankovića da mi odgovori na jedan tehnički način vrlo jasno i precizno. Što se dogodilo da Komisija koja se bavi finansijama ima do 7.marta mogućnost 2002.godine, da daje izvještaje o svom radu, a u njenoj nadležnosti izričito je i briga za budžet BiH. To je u opisu poslova ove komisije, a komisija kojom ja predsjedavam ima absolutni problem i ja želim to pred Domom reći ne može mrdnuti na jednom pitanju koje se zove ustavno-pravni osnov zakona o budžetu i izvršenju budžeta BiH. Ne bih želio da to ostane problem koji je zatvoren između komisije i Doma. Želim ga samo notirati javno i zamoliti gospodina Ivankovića da se pridruži u naporima u skladu sa njegovim ovlaštenjima i poslovničkom materijom rada ove komisije,d a deblokiramo proces u vezi sa budžetom.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja vas molim da zauzmete mjesto svoje. Imali ste diskusiju koja nema nikakvog dodira sa ovom tačkom dnevnog reda. Ja bih vas zamolio,zaista, Spahiću uz svu vašu spremnost da govorite da ovu vrstu komunikacije obavite prije, poslije u pauzama i da ne zloupotreljavate govornicu.

Stekli su se uslovi, ukoliko nema neko ko će raspravljati o tački dnevnog reda, da glasamo o ovome, a naravno, gospodin Ivanković ukoliko hoće može privatno odgovoriti gospodinu Spahiću.

Ko je za prihvatanje izvještaja o radu Komisije za finansijske i administrativne poslove Doma naroda Parlamentarne skupštine?

Ima li neko protiv?

Konstatujem sa zadovoljstvom da je i ova tačka dnevnog reda završena.

Naredna sjednica Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH je 21. marta. Molimo vas da vaše vrijeme planirate. Sve predsjedavajuće komisija da blagovremeno učine napore da ova naredna sjednica Doma bude što ...

Hvala još jedanput.

Sjednica je završena u 15:45 sati.